

T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM VE ORTAOKUL MÜZİK DERS
KİTAPLARINDAKİ ŞARKILARIN MÜZİKAL
ÖĞELER BAKIMINDAN
İNCELENMESİ
(1996-2016)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BURAK ERTEKİN

Danışman

Doktora Öğretim Üyesi Engin GÜRPINAR

Malatya-2018

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

İLKÖĞRETİM VE ORTAOKUL MÜZİK DERS
KİTAPLARINDAKİ ŞARKILARIN MÜZİKAL
ÖĞELER BAKIMINDAN
İNCELENMESİ
(1996-2016)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Burak ERTEKİN

Danışman
Dr. Öğretim Üyesi Engin GÜRPINAR

Malatya-2018

T.C.
İnönü Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Burak ERTEKİN tarafından hazırlanan **İlköğretim ve Ortaokul Müzik Ders Kitaplarındaki Şarkıların Müzikal Öğeler Bakımından İncelenmesi (1996-2016)** başlıklı bu çalışma, 11.06.2018 tarihinde yapılan sınav sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan: Prof. Cemal YURGA
Üye : Prof. Dr. Ersan ÇİFTÇİ
Üye : Doç. Dr. Onur ZAHAL
Üye : Doç. Dr. Ahmet Suat KARAHAN
Üye (Tez Danışmanı): Dr. Öğr. Üyesi Engin GÜRPINAR

O N A Y

11/06/2018

Doç. Dr. Niyazi ÖZER
Enstitü Müdürü

ONUR SÖZÜ

Dr. Öğretim Üyesi Engin GÜRPINAR danışmanlığında yüksek lisans tezi olarak hazırladığım **İlköğretim Ve Ortaokul Müzik Ders Kitaplarındaki Şarkıların Müzikal Öğeler Bakımından İncelenmesi (1996-2016)** başlıklı bu çalışmanın bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Burak ERTEKİN

ÖNSÖZ

Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde İlköğretim okullarında verilen müzik eğitimi temel seviyededir. Fakat müzik dersi ders kitaplarında, öğrenci yaş gruplarına ve onların hazırbulunuşluk seviyelerine dikkat edilmeksizin okul şarkıları verilmektedir. İncelenen yıllar arasında okul şarkılarının bazı yıllarda yaş gruplarının öğreneceği seviye üzerinde olduğu, bazı yıllarda ise seviye altında kaldığı tespit edilmiş, İlköğretim Ve Ortaokul Müzik Ders Kitaplarındaki Şarkıların Müzikal Öğeler Bakımından İncelenmesi (1996-2016) çalışmasının yapılmasına karar verilmiştir.

Yapılan araştırma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, problem cümlesi, alt problemleri, sayıltıları ve sınırlılıkları; ikinci bölümde araştırma ile ilgili kuramsal bilgiler ve araştırmalar; üçüncü bölümde araştırmanın modeli, araştırmanın çalışma evreni, verileri toplama teknikleri ve verilerin analizi; dördüncü bölümde araştırmanın bulgular ve yorumları; beşinci bölümde ise ulaşılan sonuçlar ve bu doğrultuda yapılan öneriler yer almaktadır.

Araştırma sürecinde çalışmanın doğru şekilde yapılması için, mesleki bilgi ve tecrübelerini her zaman sabırlı ve güler yüzlü olarak paylaşan değerli hocam ve tez danışmanım Dr. Öğretim Üyesi Engin GÜRPINAR'a,

Araştırma sonuçlarının önemli noktası olan Spss program kullanımı ve analiz hakkındaki bilgilerini esirgemeyen değerli hocam Doç. Dr. Onur ZAHAL'a,

Araştırma sürecinde meydana gelen bilgisayar problemlerinde bilgi ve birikimini zaman mefhumu olmadan benimle paylaşan değerli hocam Doç. Dr. Ali AYHAN'a,

Akademik eğitim basamaklarında kendime örnek aldığım, engin mesleki bilgi ve tecrübelerini her zaman sabırla, sevecen ve güler yüzlü olarak benimle paylaşan ve araştırma sürecinde önemli desteklerini esirgemeyen değerli hocam Doç. Dr. Ahmet Suat KARAHAN'a

Hayatımın her aşamasında sevgi, sabır ve güler yüzleriyle beni yalnız bırakmayan, koşulsuz desteklerini esirgemeyen çok değerli aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

İLKÖĞRETİM VE ORTAOKUL MÜZİK DERS KİTAPLARINDAKİ ŞARKILARIN MÜZİKAL ÖĞELER BAKIMINDAN İNCELENMESİ (1996-2016)

ERTEKİN, Burak

Yüksek Lisans, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doktora Öğretim Üyesi GÜRPINAR, Engin
Haziran-2018, X+92

Bu araştırmanın amacı, yapıldığı tarihlerde yürürlükte olan müzik ders kitaplarında yer alan okul şarkılarının özelliklerini yansıtmayı, çocukların genel gelişim düzeyleri ile okul şarkılarının taşıdığı özellikleri arasındaki uyumu karşılaştırması ve ilköğretim 2.kademe 5. ve 8. sınıflar arasındaki okul şarkıları hakkında içerik bakımından önemli noktalara değinmesi yönüyle önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırma ayrıca, 1996-1997 Eğitim-Öğretim yılı ile 2015-2016 Eğitim-Öğretim yılları arasında 2.kademede okutulan kitapların genel bir değerlendirmesidir.

Araştırma sonucunda, belirtilen yıllar arasındaki çocuk şarkılarının; tonal yapılarına, ton sayılarına, makamsal yapılarına ve makam adlarına, ritim örneklerine, belirlenen konulara göre konu dağılımını ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

Belirtilen yıllar arasındaki ulaşılan ders kitaplarındaki okul şarkıları SPSS 23 paket programıyla veriler belirlenen alt problemlere göre işlenmiş, işlem sonucunda ortaya çıkan sonuçlar Excel programında grafiklere dönüştürülmüş ve yorumlanmış, SPSS 23 paket programında yapılan çapraz tablolar Word üzerine aktarılıp yorumlanmıştır.

Çalışma sonucunda, ders kitaplarının içeriklerinin geliştirilebilmesi ve bu içeriklerin uygulanabilmesine yönelik çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Müzik, Müzik Eğitimi, Okul şarkısı, Program, Müzik Programı

ABSTRACT

**ELEMENTARY AND MIDDLE SCHOOL MUSIC
TEXTBOOK EXAMINATION
IN TERMS OF THE MUSICAL ELEMENTS OF THE SONGS
(1996-2016)**

ERTEKİN, Burak
M.S., Inonu University, Institute of Educational Sciences
Fine Arts Education
Music Education Department

Advisor: Doctoral Instructor GÜRPINAR, Engin
June, 2018, X+92

The aim of this research was to compare the characteristics of the school songs in the music textbooks that were in effect at the time of the preparation, to compare the compatibility between the general development levels of the children and the characteristics of the school songs and to point out important points about the content about the school songs between the 5th and 8th grade of elementary school it is thought to be important in direction. The research is also a general evaluation of books taught in the second academic year between 1996-1997 academic year and 2015-2016 academic year.

As a result of research; tonal structures, tone names, makams structures and makams names, example of rhythm, according to the determined subject. The school songs in the textbooks reached during the mentioned years were processed according to the sub-problems determined by the SPSS 23 package program. The results of the process were transformed and interpreted in the Excel program and the cross tablings made in SPSS 23 package program were transferred and interpreted on Word. As a result of the study, the solutions of the contents of textbooks and the application of these contents have been proposed.

Key Words: Music, Music Education, School Song, Program, Music Program

İÇİNDEKİLER

ONUR SÖZÜ.....	i
ÖNSÖZ	ii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar LİSTESİ	ix
GRAFİKLER LİSTESİ.....	x
I. BÖLÜM	1
1. GİRİŞ.....	1
1.1 PROBLEM DURUMU.....	1
1.2 PROBLEM CÜMLESİ.....	1
1.3 ALT PROBLEMLER.....	2
1.4 ARAŞTIRMANIN AMACI.....	2
1.5 ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	2
1.6 ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	3
1.7 SAYILTILAR	3
1.8 TANIMLAR	3
II. BÖLÜM	5
KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	5
2.1 Kuramsal Bilgiler.....	5
2.1.1 Şarkı formu	10
2.1.1.1 Bir Bölmeli Şarkı Formu.....	11
2.1.1.2 İki Bölmeli Şarkı Formu	11
2.1.1.3 Üç Bölmeli Şarkı Formu	12
2.1.1.4 Dört Bölmeli Şarkı Formu	12
2.1.1.5 Katlı (Triolu) Şarkı Formu.....	12
2.1.2 Çocuk Şarkıları	13
2.1.2.1 Tekerleme ve Saymacalar.....	13
2.1.2.2 Ninniler ve Türküler.....	13
2.1.2.3 Okul Şarkıları	14
2.1.2.4 Çalgı Müziği.....	16
2.1.3 Program Kavramı.....	17
2.1.4 Eğitim Programı.....	17
2.1.5 Program Geliştirme.....	20
2.1.6 Müzik Eğitiminde Program Geliştirme.....	22

2.2	<i>İlgili Araştırmalar</i>	24
III.	BÖLÜM	29
3.1	<i>Yöntem</i>	29
3.2	<i>Araştırma Modeli</i>	29
3.3	<i>Evren ve Örneklem</i>	29
3.4	<i>Verileri Toplama Teknikleri</i>	29
3.5	<i>Veri Analizi</i>	29
IV.	BÖLÜM	30
4.	BULGULAR VE YORUM	30
4.1	<i>Okul Şarkılarının Yıl Değişkenine Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgu ve Yorumlar.</i>	30
4.2	<i>Okul Şarkılarının Sınıf Değişkenine Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgu ve Yorumlar</i>	31
4.3	<i>Okul Şarkılarının Konu Değişkenine Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgular ve Yorumlar</i>	32
4.4	<i>Okul Şarkılarında Kullanılan Ölçü Birimleri Nelerdir ve Bu Değişkene Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgu ve Yorumlar.</i>	34
4.5	<i>Okul Şarkılarının Tonal-Makamsal ve Üç Ses Değişkenine Göre Sayısal Bulgular ve Yorumlar</i>	35
4.6	<i>Okul Şarkılarının Majör ve Minör Tonlara Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgular ve Yorumlar</i>	36
4.7	<i>Okul Şarkılarının Ton Adlarına Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgular ve Yorumlar.</i>	37
4.8	<i>Okul Şarkılarının Makamsal Yapılarına Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgular ve Yorumlar</i>	38
4.9	<i>Okul Şarkılarının Makam Adlarına Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgular ve Yorumlar</i>	39
4.10	<i>1996-2006 İle 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo İle Sınıf, Konu, Ölçü, Yapılarına(Tonal-Makamsal-Üçses), Tonal Yapılarına, Ton Adlarına, Makamsal Yapılarına Ve Makam Adlarına Göre Dağılımına Yönelik Bulgu ve Yorumlar</i>	40
4.10.1	<i>10 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo İle Sınıf Dağılımı</i>	40
4.10.2	<i>Tablo 11 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Konularına Göre Dağılımı.</i>	41
4.10.3	<i>Tablo 12 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Ölçü Birimlerine Göre Dağılımı.</i>	41
4.10.4	<i>Tablo 13 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Tonal-Makamsal-Üç Ses'e Göre Dağılımı.</i>	42

4.10.5	Tablo 14 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Majör ve Minör Dağılımı.....	42
4.10.6	Tablo 15 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Ton Adlarına Göre Dağılımı.....	43
4.10.7	Tablo 16 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Makamsal Yapılarına Göre Dağılımı.....	43
4.10.8	Tablo 17 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Makam Adlarına Göre Dağılımı.....	44
V.	BÖLÜM	45
5.	SONUÇ VE ÖNERİLER.....	45
5.1	SONUÇLAR	45
5.2	ÖNERİLER	47
	KAYNAKÇA.....	48
	EKLER	57
	EK 1.....	57
	EK-2.....	67
	EK-3.....	72

TABLÖLAR LİSTESİ

4.10.1	Tablo 10 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo İle Sınıf Dağılımı.....	40
4.10.2	Tablo 11 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Konularına Göre Dağılımı.....	41
4.10.3	Tablo 12 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Ölçü Birimlerine Göre Dağılımı.	41
4.10.4	Tablo 13 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Tonal-Makamsal-Üç Ses'e Göre Dağılımı.....	42
4.10.5	Tablo 14 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Majör ve Minör Dağılımı.....	42
4.10.6	Tablo 15 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Ton Adlarına Göre Dağılımı.	43
4.10.7	Tablo 16 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Makamsal Yapılarına Göre Dağılımı.....	43
4.10.8	Tablo 17 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Makam Adlarına Göre Dağılımı.....	44

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Okul Şarkılarının Yıl Değişkenine Göre Sayısal Dağılımı.....	30
Grafik 2. Okul Şarkılarının Sınıf Değişkenine Göre Sayısal Dağılımı.....	31
Grafik 3. Okul Şarkılarının Konu Değişkenine Göre Sayısal Dağılımı.	32
Grafik 4. Okul Şarkılarında Kullanılan Ölçü Birimleri Nelerdir ve Bu Değişkene Göre Sayısal Dağılımı.....	34
Grafik 5. Okul Şarkılarının XVTonal-Makamsal ve Üç Ses Değişkenine Göre Sayısal Dağılımı.	35
Grafik 6. Okul Şarkılarının Majör ve Minör Tonlara Göre Sayısal Dağılımı.	36
Grafik 7. Okul Şarkılarının Ton Adlarına Göre Sayısal Dağılımı.	37
Grafik 8. Okul Şarkılarının Makamsal Yapılarına Göre Sayısal Dağılımı.	38
Grafik 9. Okul Şarkılarının Makam Adlarına Göre Sayısal Dağılımı.....	39

I. BÖLÜM

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, problem cümlesi, alt problemleri, amacı, önemi, sayıtları, sınırlılıkları ile tanımları yer almaktadır.

1.1 Problem Durumu

Ülkemizde zorunlu eğitim, ilk olarak 1. ve 8. sınıfları kapsayan ilköğretim bölümlerine getirilmiştir. Zorunlu eğitim çerçevesinde okutulan müzik eğitimi programı 1994 müzik programına dayanmaktadır. Bu program ile bilişsel, devinişsel ve duyuşsal davranışların bir bütün olarak kazanımı esas alınmıştır.

Müzik öğretim programının içeriğinde sunulan okul şarkıları türlerine; ninni, türkü, tekerleme, saymacalar, aktarma, öykünme, anonim ve çalgı için yazılan şarkılar örnek olarak verilebilir. Bu okul şarkıları, çocukların eğitim seviyelerine göre hazırlanmış ve müzik ders kitapları içerisinde kullanılmıştır. Biçim olaraksa, daha çok bir ve iki bölmeli şarkı formları tercih edilmiştir.

Her iki müzik öğretim programında kullanılan okul şarkıları, farklı değişkenlere göre çeşitlenmiştir. Okul şarkıları; konu, yapı, tonal veya makamsal oluşu, ölçü gibi muhtelif değişkenlere göre sınıflandırılabilir. Zorunlu eğitimin başladığı 1996-1997 eğitim-öğretim yılından itibaren kullanılan iki programa ait kitaplarda bulunan bütün eserlerin incelenmesi ve durum tespiti yapılması, bu çalışmanın problem durumunu oluşturmaktadır.

1.2 Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi “İlköğretim 1996-1997 ve 2015-2016 yılları arasında 2. Kademedeki okutulan müzik ders kitaplarında bulunan şarkıların içerik açısından genel durumu nasıldır?” şeklinde tespit edilmiştir.

1.3 Alt Problemler

1. Okul şarkılarının yıl değişkenine göre sayısal dağılımı nasıldır?
2. Okul şarkılarının sınıf değişkenine göre sayısal dağılımı nasıldır?
3. Okul şarkılarının konu değişkenine göre sayısal dağılımı nasıldır?
4. Okul şarkılarında kullanılan ölçü birimleri nelerdir ve bu değişkene göre sayısal dağılımı nasıldır?
5. Okul şarkılarının tonal–makamsal ve üç ses değişkenine göre sayısal dağılımı nasıldır?
6. Okul şarkılarının majör ve minör tonlara göre sayısal dağılımı nasıldır?
7. Okul şarkılarının ton adlarına göre sayısal dağılımı nasıldır?
8. Okul şarkılarının makamsal yapılarına göre sayısal dağılımı nasıldır?
9. Okul şarkılarının makam adlarına göre sayısal dağılımı nasıldır?
10. 1996-2006 ile 2007-2015 yılları arası okul şarkılarının çapraz tablo ile sınıf, konu, ölçü, tonal-makamsal-üçsesli, majör ve minör, ton adlarına, makamsal yapılarına ve makam adlarına göre sayısal dağılımı nasıldır?

1.4 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı okullarda okutulan müzik ders kitaplarında yer alan okul şarkılarının içerik açısından incelenmesi ve elde edilen sonuçların sayısal veriye dönüştürülmesidir.

1.5 Araştırmanın Önemi

Bu araştırmanın, yapıldığı tarihlerde yürürlükte olan müzik ders kitaplarında yer alan okul şarkılarının özelliklerini yansıtması, çocukların genel gelişim düzeyleri ile okul şarkılarının taşıdığı özellikler arasındaki uyumun karşılaştırması ve ilköğretim 2.kademe 4. ve 8. sınıflar arasındaki okul şarkıları hakkında içerik bakımından önemli noktalara değinmesi yönüyle önemli olduğu düşünülmektedir.

1.6 Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma, ilköğretim okullarında, 1996-1997 yılı ile 2015-2016 yılı arasında branş müzik öğretmenlerinin okuttuğu sınıflara ait müzik ders kitabı ve öğrenci çalışma kitaplarında yer alan 3241 adet okul şarkısı ile sınırlandırılmıştır.

1.7 Sayıtlar

Bu araştırma;

1. Kullanılan yöntemlerin, araştırmanın amacına ve konusuna uygun olduğu,
2. İncelenen bütün okul şarkılarının derslerde öğretildiği sayıtlarına dayandırılmıştır.

1.8 Tanımlar

Ertürk (1994:12), Eğitimi, “bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir” şeklinde tanımlarken Fidan (1994:26) ise, “Eğitim insanlık tarihi kadar eski bir inceleme alanıdır” diye açıklamıştır.

Şarkı: Şarkı, insanoğlunun kendini, söz ve çalgı ile ifade etme araçlarından biri olmuştur. Genellikle 2 ile 4 dakika süren şiir ve müzik yapısı, bütün büyük çaptaki yaratıların da ana kaynağını ve anlatımdaki ifade özgürlüğünü oluşturmuştur. Yurga (2005: s.133)

Çocuk şarkısı: Çocuk şarkıları: Erken çocukluk döneminde başlayıp ergenlik dönemini kapsayan bir yaşam evresinde çocukların müziksel gelişim, dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan müziksel ve dilsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır. (Sever, 2003: 9)

Program: Kelime anlamıyla program “*yapılacak bir işin bölümlerini, bölümlerin sırasını ve zamanını gösteren tasarı*” olarak tanımlanmaktadır (TDK. 2005: 1627).

Alaylıoğlu ve Oğuzkan’a (1976) göre program, "Bir işin ve fiilin zaman, mekan, şahıs ve sıralama bakımlarından göstereceği seyirle ilgili düzenleme ve belirli bir konuya

ilişkin çalışma yolunu veya biçimini gösteren plan veya ileride yapılacak işlerin sırasını, kapsamını(muhtevasını) gösteren belge anlamlarını da içerdiğini belirtmişlerdir.

Müzik programı: “Müzik eğitim programını, öğrencilerde müzikle ilgili beklenen öğrenmeleri veya davranış değişikliklerini gerçekleştirmeye dönük tüm düzenleme ve etkinlikleri içine alır. Bu bakımdan çok yönlü, çok boyutlu ve kapsamlıdır.” (Uçan, 2005:61).

II. BÖLÜM

KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1 Kuramsal Bilgiler

Eğitim sözcüğü ilk insanın var olmasından günümüze kadar gelen süreçte birbirinden farklı tanımlarla açıklanmaya çalışılmıştır. Ertürk (1994:12), Eğitimi, “bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir” şeklinde tanımlamıştır. Tezcan (1997:24) ise, “Ortaçağda eğitim dinsel, Rönesans’ta özgür, on yedinci yüzyılda edebi, bugün ise bilimseldir” şeklinde açıklarken, Fidan (1994:26), “Eğitim insanlık tarihi kadar eski bir inceleme alanıdır” diye açıklar. “Eğitim, bedene ve ruha yetenekli olduğu yetkinliği (mükemmeliyeti) vermektir”, (Eflatun). ”Eğitim, çocuğu insan haline getirmek sanatıdır”, (Cicero). “Eğitim, doğaya göre insan yetiştirmektir”, (J. J. Rousseau). “Eğitim, yetileri, hep birden ve uyumlu olarak geliştirmektir”, (Stein). “Eğitim, kişiyi, önce kendisi, sonra başkası için mutluluk aracı yapmaktır”, (James Mill). “Eğitim, yetişkin kuşakların, toplumsal yaşama elverişli olmayanlar üzerinde yaptığı etkidir”, (E. Durkheim).” (Binbaşıoğlu, 1981:27). Kavcar (1982:1) ise eğitimi, “...çocuk olsun, genç olsun, yaşlı olsun, insanlarda sosyal hayata ve çağa uygun tutum ve davranış değişikliği sağlamaktır. Eğitimin işlevi, topluma sağlıklı bir biçimde uyum sağlayabilmeleri için insanları etkilemektir. Bu etkilenme geçmişteki sosyal ve ulusal değerleri tanıtip benimsetme, bugünün gerçeklerini gösterme ve geleceğe dönük değerler, hünerler kazandırma yoluyla olur. Çağdaş eğitimin amacı, dünü koruyarak yarını güven altına almaktır.” Tanilli’ ye (2004:14) göre ise eğitimin tanımı kısaca, “insan olmayı öğrenmektir”. Tan’a (2002:277) göre, “Eğitim hizmeti; öğrencinin kendini geliştirmesi, kültürlenmesi, önyargısız bir düşünce sistemiyle karşılaştığı problemleri çözebilmesi, kişilik olarak kendini gerçekleştirme gibi olumlu hedefleri öğrencilere kazandırma çabasında olmalıdır”. Bu tanımlar ışığında eğitim insanı yaşadığı topluma ayak uyduran, toplumun kendisine vermiş olduğu sorumluluğu yerine getirmesini sağlayan ve kendini bulunduğu şartlara göre yetiştirip kendi problemlerini çözen bir bireye dönüşmesini sağlamak amacıyla istendik olarak davranışlarını olumlu yönde değiştirmektir.

Müzik sözcüğü insanlığın varlığıyla ortaya çıkmış günümüze gelene kadar farklı toplulukların yaşam koşulları içerisindeki duygu ve düşüncelerle harmanlanarak birbirinden farklı tanımlamalarla günümüze ulaşmıştır. Tdk'ya (2005:549) göre, “Müzik, duyguları ve düşünceleri anlatmak için sesleri ezgi, armoni ve polifoni gibi biçimlerde düzenleme sanatı ve bu tarzda düzenlenmiş seslerle meydana gelen eserlerin okunması/söylenmesi ve çalınmasıdır” olarak açıklamıştır.

“Müzik terim olarak eski Grekçe'deki “Mousike”(musike) teriminden gelmektedir. Bu terim Türkçe'ye Süryanice-Arapça üzerinden “musıki” biçiminde, Fransızca “musique” üzerinden de günümüzdeki kullanımı olan “müzik” biçiminde gelmiştir. Tarihte 10. Yüzyıldan itibaren Türklerim İslam Kültür çevresine girmesiyle öz Türkçe “küğ” diye ifade edilen müzik kavramının yerine Arapçadan aldığımız “musıki” kavramını kullanmaya başladık. Müzik tanımı, tarihi gelişimi içerisinde farklı alan bilgileri tarafından tanımlanmış ve günümüze ulaşmıştır. Bu tanımlamalara göre: Dinsel açıdan bakanlara göre: ‘Müzik ilahi bir sanattır.’ (Beethoven); ‘Müzik, gök ve toprak arasında bir uyumdur.’ (Konfüçyüs); ‘Müzik, insanlığın ahlakını arındıran kutsal bir bilimdir.’ (Dedeefendi). Dil yönünden yaklaşanlara göre müzik: ‘Müzik Tanrının dilidir.’ (Eflatun); ‘Müzik. İnsan ruhunun dilidir.’ (Weber). İçerik yönünden yaklaşanlara göre: ‘Müzik, bir dizi hoş duyguları seslerle anlatma sanatıdır.’ (Kant); ‘Müzik, insanın bir zaman duymuş olduğu bir duyguyu kendinde canlandırdıktan sonra, başkalarının da duyabilmesi için sesler aracılığı ile onlara aktarmasıdır.’ (Tolstoy); ‘Müzik, sözcükler ile anlatılması olanaksız duygu ve coşkuları; sezdirecek, duyuracak biçimde düzenlenmiş sesler aracılığıyla başka gruplara yansıtma sanatıdır.’ (Saygun). Yapı ve biçim bakımından ele alanlara göre: ‘Müzik, sesleri kulağa hoş gelecek şekilde uyarlama sanatıdır.’ (Rousseau); ‘Müzik, seslerin mimarisidir.’ (De Stael). Öğeleri bakımından ele alanlara göre: ‘Müzik, başlıca iki ögesi ses ve ritim olan bir bütündür; ses ve ritimle anlatım sanatıdır.’ (Sun); ‘Ezgisi olmayan müzik, müzik değildir.’ (Schumann). Alan-Dal yönünden yaklaşanlara göre: ‘Müzik, bir sanattır.’ (Conenius); ‘Müzik, sesler bilimi ve o sesleri insanlığın karakterine ve duygularına uygun bir biçimde kullanma ve uygulama sanatıdır’ (Darbaz) (Saraç, 2016: 8). Antik yunan filozof Aristo “... duyguları belirgin olarak ifade hususunda hiçbir şey ritim ve şarkı söyleme kadar kuvvetli değildir. Mademki bu o kadar gerçek bir kudrettir, şu halde müzik mutlaka çocukların eğitiminde

kullanılmalıdır...” (Yönetken, B. 1952:1) sözleriyle müziğin insan yaşamındaki önemini ve eğitimde kullanılmasının gerekliliğini belirtmiştir.

“Eflatun'a göre ise müzik, eğitimin esaslı aracıdır. Eflatun, jimnastiğe de önem vermekle beraber, bedensel gelişimden önce duyuşsal gelişimi üstün tutmuş, eğitimde güzel sanatların gücüne inanmış, estetik eğitiminin ahlak eğitimine etkili olacağına inanmıştır. Ona göre müzik ve oyun gençliğin hakkıdır; bunlar gençliği üstün kılan unsurlardır. Eflatun, "yönetenleri ve yönetilenleriyle bütün toplumun ruh sağlığı müzik eğitimine bağlıdır, ancak onunla sağlanabilir. Bu bakımdan müzik, birey ve toplum eğitiminin temeli olmalıdır" ve "çocukluk eğitimi aslında edebiyat, müzik ve beden eğitiminden oluşur" diyerek müziğin insan eğitimindeki önemini kuvvetle vurgulamıştır. Böylece, müzik, erdemli, ahlaklı insanların yetiştirilmesinde önemli bir unsur olarak ele alınmış ve insanların eğitiminde mutlak bir araç olarak kullanılmıştır (Yıldız, 2002:5).

Lavignac (1939), müziği bir dil(lisan), sanat ve bilim dalı olarak nitelendirmiştir. Bu üç açıdan bakılıp ele alan alındığında müziğin insan yaşamındaki değerini daha iyi anlaşılacağını anlatır. Çocukların en kötü huyları ilk çocukluklarında edindiklerini ve müziği kötü öğrenmenin de bunun içerisinde olduğunu ifade etmiştir. Bowman (2002: 63) ise müzik eğitimini, “Öğrencilerin müzikal olarak gelişimlerine yardımcı olan bir süreç olarak değerlendirirken, müzik eğitimi alan bireyin müziğin değerini takdir etme, müzikal yaratma, müziğe tepki verme ve müziksel deneyimleri anlamlı bir biçime dönüştürme gibi davranışları kazanabileceğini belirtmektedir”. Bir çek eğitimcisi olan Comenius “Müziği bir eğitim aracı olarak görmüş, eğitim sistemi içerisinde müziği anaokulundan itibaren yer vermiştir. Anne ve öğretmenlere küçük yaşlarda çocuklarına ninniler söylemelerini öğütlemiş, müziğin yarı disiplin bir eğitici olduğunu, insanı yumuşattığını, erdemli, faziletli ve idrak sahibi kıldığını vurgulamıştır (Türkmen, 2017: 2). Fiske (1999) ise “Müzik eğitimi alan bireylerin, sadece bu alanda değil; farklı alanlarda da başarı gösterdiklerini, bireyin diğer gelişim alanlarına, almış olduğu müzik eğitiminin olumlu etkilerinin yansıdığını belirtmektedir. Standley’in (1996:105-133) 98 araştırmayı kapsayan meta-analiz çalışmasında ise; Müziğin, çocuklar ve yetişkinler üzerinde hem okul içindeki, hem de okul dışındaki öğrenme ve davranış gelişimlerinde oldukça etkili olduğu ortaya konulmuştur. Lamont’un (1998: 201-203) yaptığı araştırmada, “müzik eğitiminin özellikle okumaya ve matematik başarısına olumlu yönde etkisinin olduğu ortaya çıkmıştır”. Caron’a göre ise “Müzikle eğitim her şeyden önce

duyarlılığı uyandırmak, duyuşal algıları artırmak, bireylerdeki becerikliliğı geliştirmek, kısacası insanı geliştirmek amacıyla olmalıdır” (Yavuzer, 1993:122).

Uçan’a göre müzik eğitimi üç ana türe ayrılmıştır (2005: 30).

- a) Genel Müzik Eğitimi
- b) Özengen Müzik Eğitimi
- c) Mesleki Müzik Eğitimi

a) Genel Müzik Eğitimi

“Genel müzik eğitimi asgari-ortak genel müzik kültürünü kazandırmak amacıyla yapılan, her düzeyde, her aşamada, her yaşta herkese yönelik olan müzik eğitimidir. Genel müzik eğitimi her düzeydeki, herkes için gereklidir, zorunludur ya da zorunlu olmak durumundadır. Bunun nedeni, müziğin her düzeyde herkese kazandırılması esas olan asgari-ortak genel kültürünün önemli, ayrılmaz bir parçası olmasıdır. Genel müzik eğitimi ilköğretim okullarının birinci kademesinde sınıf öğretmenleri, ikinci kademesinde ise müzik öğretmenleri tarafından verilir ve zorunludur. Ortaöğretim okullarında yine müzik öğretmenleri tarafından verilen genel müzik eğitimi ve lisans seviyesinde öğretim elemanları-üyeleri tarafından verilen genel müzik eğitimi zorunlu değildir” (Uçan, 2005: 31).

b) Özengen Müzik Eğitimi

“Müziğe ya da müziğin belli bir dalına amatörce ilgili, istekli ve yatkın olanlara yönelik olan ve etkin bir müziksel katılım, zevk ve doyum sağlayarak bunu mümkün olabildiğince sürdürmek ve geliştirmek için gereken müziksel davranışları kazandırmayı amaçlayan müzik eğitimidir” (Uçan, 2005: 31). Özengen müzik eğitimi zorunlu olmayan bir müzik eğitimi türüdür. Kişilerin ilgi, istek ve yatkınlık durumlarına bağılı olarak fırsat ve olanaklar dahilinde yapılır (Uçan, 2005:32).

Uçan’ a(2005:32) göre “Özengen müzik eğitimi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında seçmeli olarak yürütölen eğitşel kol çalışmaları, sosyal kulüpler, ses ve çalgı toplulukları, bireysel ve toplu müzik kursları, isteğe bağılı müzik etkinlikleri yoluyla gerçekleştirilebildiğı gibi, müzikle ilgili belli resmi, özel ve gönüllü kuruluşların ve kişilerin amatör müzik eğitimi almak isteyenlere yönelik düzenledikleri kurslar, özel

dersler, bireysel ve toplu çalışmalar, konserler, festivaller, yarışmalar şölenler vb. etkinlikler yoluyla da yürütülebilir” olarak açıklanmıştır.

c) Mesleki Müzik Eğitimi

Müzik alanının bütünü, bir kolunu veya dalını, o bütün, kol veya dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen veya seçmek isteyen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olan ve dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlayan müzik eğitimi türüdür. Mesleki müzik eğitimi genel olarak örgün eğitim kurumlarında gerçekleştirilir. Genellikle ilköğretimin son yıllarındaki yönlendirmelere de bağlı olarak ortaöğretimde belirginleşir ve yükseköğretimde kesin biçimini alır (Uçan 2005: 32-33).

Yurdumuzda müzik eğitimi 1870 yılında İstanbul Musiki Muallim Mektebi’nde başlamış, 1944 yılında ise idadilerde (lise) “gına” adıyla müzik dersleri verilmeye başlanmıştır. Cumhuriyet öncesi oldukça dar bir çerçevede yürütülen müzik eğitimi, cumhuriyetin ilanından sonra, yüce önder Atatürk’ün de çabalarıyla ivme kazanmıştır. Cumhuriyetin ilanından hemen sonra, 1924 yılında O. Zeki Üngör’ün büyük çabaları sonucu Ankara’da açılan Musiki Muallim Mektebi, müzik eğitiminde yaşanacak ilerlemenin ilk adımı olmuştur. “Türk Beşleri” olarak bilinen; N. K. Akses, H. F. Alnar, A. A. Saygun, U. C. Erkin, C. R. Rey, Türk müziğinin çağdaşlaşmasında öncülük etmiş, batı müziği kurallarıyla besteledikleri şarkılar ve çok seslendirdikleri türkülerle “Türk Okul Müziği” dağarcığını da oluşturmaya başlamışlardır. 1950’lere kadar okul şarkılarına Musa Süreyya, A. Muhtar Ataman, Zeki Üngör, Veli Kanık, Hulusi Öktem, Halil Bedii Yönetken, Ferit Hilmi Artek, Bedri Akalın gibi besteciler 1950’lere kadar okul şarkılarına yön vermişlerdir. Halk müziğinin okul müziğine temel olarak alınması anlayışı 1950’lerden sonra benimsenmeye başlanmış, 1960’lara gelindiğinde bu konuda yapılan çalışmaların sonucu olarak yeni müzik eğitimi anlayışı benimsenmiştir. Muammer Sun gibi müzik eğitimcileri tarafından bu konu bilimsel bir yöntemle ele alınmış ve ulusal müzik sorunlarımız incelenmiştir. Muammer Sun, Yalçın Tura, Cenan Akın, Saip Egüz, Erdoğan Okyay, Salih Aydoğan, Hikmet Eki ve Mahir Dinçer gibi besteci ve eğitimciler son 15–20 yılda yarattıkları şarkılar, çocuk müzikleri ve müzik kitaplarıyla müzik eğitime çok sayıda eser kazandırarak katkıda bulunmuşlardır (Sağır, 2002: 1-3).

2.1.1 Şarkı formu

Yurga'ya (2005:133) göre Şarkı, insanoğlunun kendini, söz ve çalgı ile ifade etme araçlarından biri olmuştur. Genellikle 2 ile 4 dakika süren şiir ve müzik yapısı, bütün büyük çaptaki yaratıların da ana kaynağını ve anlatımdaki ifade özgürlüğünü oluşturmuştur şeklinde açıklarken, Öztuna'ya (2000: 218) göre, Şarkı batı musikisinde mahiyet ve çeşit bakımından, aşağı yukarı Türk Musiki'nin şarkı ve türkü şekillerine tekabül eden form. Güfte ile melodinin kaynaştığı, kısa ve küçük kompozisyon formu, şarkı olarak belirtirken, Say (2002: 500) ise şarkı için, Geleneksel şarkılarımız sözeldir, tek seslidir; dolayısıyla melodisi kolay algılanabilir, bellekte yer edebilen özellikte olarak ifade etmiştir. Yukarıdaki tanımlamalardan, şarkı sözlü ve ezgisel olarak düzenlenen ya da sözsüz olarak düzenlenen ve bulunduğu toplumun geleneksel kültüründen etkilenerek oluşturulan eserler olarak açıklanabilir.

Cangal(2004:35) , Albuz ve Sağer'e (2008: 23) göre “Şarkı formları, adını şarkılardan almış olmakla beraber, yalnız sözlü eserler değil, birçok küçük çalgı müziği eserlerini de kapsayan ve uygulama alanı çok geniş olan bir formdur” şeklinde açıklamışlardır. Tanımdan yola çıkarak şarkı formu sadece sözlü değil aynı zamanda sözsüz olan eserler içinde oluşturulmuş, bulunduğu toplumun geleneksel ve kültürel özelliklerinden etkilenmiştir. Buna örnek olarak: Türküler, Okul Şarkıları ve Lied'lerden en büyük Opera Arya'larına kadar bütün sözlü eserler bu formlarda yazıldığı gibi; Etüd, Prelüd, Envansiyon, Romans, Ballade, Noktürn, Kanzonetta... gibi eserlerle; Allemande, Courante, Chaconne, Menüet, Vals... gibi bütün eski ve yeni danslar bu şarkı formlarında yazılır (Cangal, 2004: 35).

Şarkı formları, bir, iki, üç ve dört dönemin kendi başına bir bütünlük göstermesi ve tam kararla sona ermesi ile oluşur. Bir, iki, üç, dört bölmeli şarkı formu diye ismini de dönem sayılarından alır.

Böylece şarkı formlarını 5 ayrı yapıda inceleyebiliriz:

2.1.1.1 Bir Bölmeli Şarkı Formu

Cangal (2004: 36) Bir dönem, kendi başına yeterli bir bütün olduğunda, *Bir Bölmeli Şarkı Formunu* oluşturur. Bölme tam kararla sona erer, cümle sonu ise çoğu kez yarım kararlıdır. Kimi zaman, genişletilmiş bir cümle ya da sadece bir cümle, hatta bir motif de, kendi içinde bir bütün ise, bir bölmeli şarkı formu olarak kabul edilir olarak açıklarken, Albuz ve Sağer (2008: 23) ise bir bölmeli şarkı formunu, giriş ve bitiş adlı iki motifli bir cümle ya da iki cümleli bir periyod olabileceği gibi: "giriş, ara fikir, dönüş ve karar" adlı üç motifli bir cümleden ya da üç cümleli bir periyottan da meydana gelebilir şeklinde açıklamıştır. Türkülerin, oyun havalarının ve okul şarkılarının büyük bir çoğunluğu, müzik formlarının en küçüğü olan bir bölmeli şarkı formunda yazılmıştır.

2.1.1.2 İki Bölmeli Şarkı Formu

Cangal'a (2004: 41) göre "Aralarında bağılılık bulunan ve birbirini tamamlayarak bir bütün olan iki dönem, *İki Bölmeli Şarkı Formu'nu* oluşturur. Birinci bölme, çoğunlukla esas tonun tam ya da yarım karan ile sona erer. Bazen de dominant tonu veya bir komşu tonda karar yapılır. İkinci bölmenin kararı ise her zaman tamdır" şeklinde açıklarken, Albuz ve Sağer (2008: 24) ise "İki bölümlü şarkı formunda birinci bölüm, şarkının "teması" dır. Bu tip eserlerde birinci bölüm genellikle sekiz ölçülü bir periyod olur ve hemen her zaman tam kararla sona erer. İkinci bölümün ilk cümlesi ise yeni bir tema olabileceği gibi, birinci bölümün veya onun herhangi bir motifinin işlemesinden de geliştirilebilir. En az dört müzik cümlesinden oluşturulur şeklinde açıklamışlardır.

Divan müziğinde (Tarihi Türk Müziğinde, iki bölmeli şarkı formunda yazılan eserlerin her cümlesinin ayrı bir ismi vardır. Bir kıta'nın her dizesi bir müzik cümlesi ile seslendirilir ve isimleri şöyledir:

- Zemin (a)-Nakarat (b), Miyan (c) - Nakarat (b).

Kemal ilerici ise, iki bölmeli şarkı formunun cümlelerini şöyle isimlendirmiştir. Bunlar:

- Ayrılıtak, Kavuştak, Coştak-Kavuştak. (Cangal, 2004: 46).

2.1.1.3 Üç Bölmeli Şarkı Formu

“Çoğunlukla birinci ve üçüncü bölmeleri birbirinin aynı ya da benzeri olan üç dönem Üç Bölmeli Şarkı Formu'nu oluşturur. Şarkı formları içinde en çok sevileni ve kullanılanı bu formdur. Genellikle dönemler sekizer ölçülük-tür. Birinci bölme, tam, yarım, dominant tonunda tam; minörlerde ilgili majör ya da minör dominant tonunda tam kalış yapar. İkinci bölme çoğu zaman ana tondan başka bir tonda olur (kimi zaman ana tondan çok uzaklaşılır) ve üçüncü bölmeye daha iyi bağlanabilmesi ve ana tona dönüşü sağlayabilmesi için, çoğu zaman dominant kararlıdır. Küçük üç bölmeli şarkı formunda orta bölme (ikinci bölme) bir cümle veya genişletilmiş cümle olabilir” (Cangal 2004: 48).

Albuz ve Sağer (2008: 24) üç bölmeli şarkı formunu “İki bölümlü şarkı formuna yeni bir periyodun eklenmesiyle ya da birinci bölümün tamamının tekrarlanmasıyla meydana gelir. Genellikle dönemler sekizer ölçülüktür” şeklinde açıklarlar.

2.1.1.4 Dört Bölmeli Şarkı Formu

Üç Bölümlü Şarkı Formu'na yeni bir formun eklenmesiyle oluşan daha büyük bir formdur. Sözlü Geleneksel Türk Sanat müziğinde çok kullanılan bir form olup; özel ismi; Zemin + Nakarat + Meyan + Nakarat biçimindedir (Albuz ve Sağer, 2008: 25). Cangal'a(2004: 55) göre İkinci bölmenin, dördüncü bölme olarak tekrar gelişinde bazen yapılan fazla değişikliklerle ya da ikinci bölme ile hiçbir ilgisi olmayan yeni bir dördüncü bölme ile beş bölmeli şarkı formu oluşturulur ya da çoğu zaman üçüncü bölme kaldırılıp yerine en sonda Coda getirilerek, form dört bölmeliye indirilmiş olunur. Bu yapılan işlemle dört bölümlü şarkı formunun oluşturulması sağlanır.

2.1.1.5 Katlı (Triolu) Şarkı Formu

Cangal (2004: 56), Albuz ve Sağer'e (2008: 25) göre İki ya da üç bölmeli şarkı formuna, yeni bir şarkı formu daha eklenerek, baştaki ilk şarkı formuna dönülürse, Katlı (Triolu) Şarkı Formu elde edilmiş olur. Böylece katlı şarkı formu, şarkı formlarının art arda getirilerek birleştirilmesi ve ilk şarkı formunun katlanarak eserin genişletilmesidir şeklinde açıklamışlardır.

2.1.2 Çocuk Şarkıları

Çocuk şarkıları genel müzik eğitiminde kullanılan vazgeçilmez unsurlardan biridir. Türküler, ninniler, tekerlemeler, aktarma ve öykünme şarkılar, halk şarkıları ve diğer okul şarkıları müzik eğitiminde çok önemlidir. Genel müzik eğitiminde kullanılan çocuk şarkıları başlıca öğelerden biridir. Bunun sebebi, örgün genel müzik eğitiminde şarkının en ortak ve en kapsamlı, en etkili ve en verimli, en kalımlı ve en soylu müziksel iletişim aracı olmasıdır (Uçan, 2003: 7). Say'a (2005) göre "Çocuk şarkıları, müzik eğitim programında yer alan amaçlara ulaşma sürecinde etkin rol oynamaktadır, belirli yaş gruplarına göre bestelenmiş çocuk şarkılarının eğitsel açıdan büyük değeri olduğunu" belirtmiştir. Çocuk şarkıları: Erken çocukluk döneminde başlayıp ergenlik dönemini kapsayan bir yaşam evresinde çocukların müziksel gelişim, dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan müziksel ve dilsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır. (Sever, 2003: 9) burada kaldım

Sun ve Seyrek (1998: 23-28), çocuk müziğini dört konu başlığı altında açıklamıştır. Bunlar:

2.1.2.1 Tekerleme ve Saymacalar

Tekerleme ve saymacalar çocuk folkloru ürünleridir. Bunlar, çocuk yaşamının(özellikle oyun yaşamının) gereksinimlerine göre çocuklar tarafından yaratılırlar. Tekerleme ve saymacalarda geçen sözcükler anlamlı, anlamsız, ya da yarı anlamlı olabilir. Sözleri kısa ve uyaklı dizelerden oluşur. Tekerleme ve saymacalar, çocuğun müzik gelişimine yardımcı olmanın yanı sıra dil gelişimine, sosyal-duygusal gelişimine, bellek ve anımsama gelişimine de büyük ölçüde yardımcı olurlar.

2.1.2.2 Ninniler ve Türküler

Ninni ve türkülerde tekerleme gibi folklor türündedir. Ninnilerin her ulusun halk müziğinde yeri ve önemi vardır. Ninni, sanat müziği alanın da önemli bir müzik biçimidir. Hem batı müziği bestecileri (Schubert, Schumann, Brahms, Chopin, Stavinski v.d) hem de çağdaş Türk müziği bestecileri (Saygun, Sun, Akın V.d.) ninni türünde müzikler yazmışlardır. Ninniler çoğun uyumasına yardımcı olmanın yanı sıra, çocuğun müzik

gelişimine, ruhsal doyumuna, sakinleşmesine ve uykuya daha rahat geçmesine de yardımcı olmuştur.

Türküler, halk müziği yazınlığının çeşitli oyun havaları ve çalgı müzikleri yanında) en önemli kesimi oluşturlar. Her ulusun kendi halk müziği olduğu gibi, Türk ulusunun da kendine özgü halk müziği ve bunun içinde halk türküleri vardır. Türk ulusunun da kendine özgü halk müziği ve bunun içinde halk türküleri vardır. Ülkemizdeki halk müzikleri yerel ve bölgesel özellikler taşırlar.

2.1.2.3 Okul Şarkıları

Yönetken’e göre, “Okul şarkısı, ister özgün, ister uyarlama, ister halk ezgisi olsun, çocuk beğeni ve psikolojisine, onların düzeyine uygun olmak zorundadır” (Say, 1996:45). Göher, (2006: 1) ise “Çocuk şarkıları, müzik sevgisini aşıl原因 ve müzik becerisini geliştiren, aynı zamanda toplumsal kuralları, milli değerleri öğreten, kişisel gelişime katkıda bulunan, oyunlara eşlik eden, çocuklara mutluluk veren, bireyler arası iletişimi sağlayan, özellikle ilk çocukluk yıllarında bilişsel gelişime, dil gelişimine katkıda bulunan bir unsurdur” olarak açıklamıştır.

Byrum, (1993: 3) ise, Çocuk, şarkı yoluyla kendisini ifade edebilir. Çocuk şarkıları, çocuklar için eğlenceli olmakla beraber üstün müzik yeteneğine sahip çocukların fark edilmesini de sağlayabilir. Bir çocuğa şarkı öğretmek, ona kendine güven, yaratıcılık meziyetlerini kazandırmak için güzel bir yoldur olarak açıklamıştır

Sözleriyle ve ezgisiyle çocuklar için yaratılmış olan şarkılara “Çocuk Şarkıları” denir. Çocuk şarkıları dağarcığı, ya çocukların söyledikleri anonim çocuk şarkılarından, ya da çeşitli toplumların halk müziklerinden ya da çocuklar için söz ve müzik yazan yerli ve yabancı yaratıcıların çocuk şarkılarından oluşur.

Ülkemizde, eğitim müziği alanında kullanılan çocuk şarkıları dörde ayrılır. Bunlar:

a. Aktarma Şarkılar

Ezgisi yabancı, sözleri Türkçe olan şarkılara “aktarma şarkılar” denir. Aktarma şarkıların ezgileri genellikle (Alman, İngiliz, İtalyan, Fransız vb.) bazı Avrupalı halk toplumların halk müziği ve okul müziği ezgileri arasından alınmaktadır. Sun ve Seyrek (1998: 26). Modri(2012:28) ise “Ezgisi yabancı, sözleri Türkçe olan şarkılardır” diye açıklamıştır.

b. Öykünme Şarkılar

Türk okul müziği bestecilerinin yarattığı, kaynağını başka toplumların müziklerinden alan okul şarkılarına “öykünme şarkılar” denir. Batı müziğinin majör-minör dizileri ve ölçüleri içinde, batılı toplumların estetik anlayışına ve beğenisine özenilerek Türk besteciler tarafından yapılmış fakat yapısıyla ve özüyle Türk halkına yabancı olan şarkılardır. (Sun ve Seyrek (1998: 26)

c. Anonim Şarkılar

“Halk Türküleri” deyimi ile ne anlatılmak istendiği bellidir. Halkımızın yüzyıllar boyunca yarattığı, beğenisinin ve zamanın süzgecinden geçirerek yaşattığı, dizileri-ölçüleri-yapısı-özü-sözü-duyarlılığı ve her şeyiyle kendisinin olan türkülerdir. Bölgelere göre “Horon Türküsü”, “Zeybek Türküsü”, “Halay Türküsü”, “Bar Türküsü”, “Karşılama Türküsü”, çoğu yerde de yalnızca “Türkü” diye anılan sözleri bin bir konuya açılan, Türk halkının, içine kendisini koyduğu yaratmalardır” (Sun ve Seyrek, 1998: 27).

d. Türk Okul Şarkıları

Türk bestecilerinin yarattığı, kaynağını halk müziğinden alan şarkılara denir. Türk müziği dizileri ve ölçüleri içinde yapılmış, halkımızın beğenisine uygun, onu geliştirici, yapısını ve özünü halk müziğimizden alan, fakat özenti ve öykünme olmayan, halka yabancı düşmeyen, özgün yaratmalardır (Sun ve Seyrek, 1998: 27).

2.1.2.4 Çalgı Müziği

Sun ve Seyrek'e göre çalgı müziği iki başlıkta incelemelidir. Bunlar:

- Çocukların kullandığı çalılar için yapılan müzikler,
- Çocukların dinlemesi için yapılan müzikler olarak açıklanmıştır.

Yönetken (Akt. Say 2011: 45) okul şarkılarını üç temel kategoriye ayırmıştır:

1. Yerli besteciler tarafından bestelenen özgün şarkılar.
2. Halk müziğinden seçilmiş okula uygun türküler.
3. Yabancı ülke ve bestecilerden yapılan uyarlamalar (Aktaran Say 2011: 45).

Yöre, (2004:2) ise “Türkiye’de okul şarkıları formuna bakıldığında beş farklı yapı olduğunu açıklamıştır”. Bunlar:

1. Marşlar,
2. Türkçe söz yazılmış yabancı ezgiler,
3. Türkü uyarlamaları,
4. Türkü yapısında bestelenen ezgiler,
5. Özgün şarkılar.

Gedikli’ye (2007: 21-22) göre Çocuk şarkılarının özellikleri vardır. Bu özellikleri şu şekilde sıralamıştır:

- Şarkılar kısa, kolay ve tekrarlı ezgilerden oluşmalıdır.
- Şarkı sözleri çocukların düzeyine uygun olmalıdır.
- Şarkılarda taklit ve betimlemelere yer verilmelidir.
- Hem ünitelere hem de günlük hayata uygun olmalıdır.
- Öğretim programında yer alan amaç ve hedeflere uygun olmalıdır.
- Öğrenme ve öğretme açısından uygun olmalıdır.
- Bireysel ve toplu söylemeye uygun olmalıdır.
- Öğretilecek müzik tür ve biçimler çocuğa uygun olmalıdır.
- Sınıfın ortak ses alanına uygun şarkılar seçilmelidir.
- Öğretimi kolay şarkılar öğretilmelidir.

- Çocuklar şarkılara dans ve oyunları ile katılabilmelidirler.

2.1.3 Program Kavramı

Kelime anlamıyla program “*yapılacak bir işin bölümlerini, bölümlerin sırasını ve zamanını gösteren tasarı*” olarak tanımlanmaktadır (TDK. 2005: 1627). Çeşitli akademik çalışmalarda program kavramı incelenmiş ve birbirine benzer tanımlamalar yapılmıştır. Örneğin Alıcıgüzel’e (1979: 98) göre program “yapılması gerekli olan bir işin bölümlerini, her bölümün nasıl yapılması gerektiğini ve yapılış zamanını gösteren tasarı, Elliot’a (1979: 39) göre “bir ya da daha fazla öğrenci için eğitimsel sonuçlar elde etmenin amaçlandığı planlanmış olaylar dizisi”, Alaylıoğlu ve Oğuzkan’a (1976) göre program, “Bir işin ve fiilin zaman, mekân, şahıs ve sıralama bakımlarından göstereceği seyirle ilgili düzenleme ve belirli bir konuya ilişkin çalışma yolunu veya biçimini gösteren plan veya ileride yapılacak işlerin sırasını, kapsamını(muhtevasını) gösteren belge anlamlarını da içerdiğini belirtmişlerdir. Harrison (1983:13) ise “programın modeli, amaçları, etkili öğeleri, etkinlikleri, içeriği, zamanlama ve sıralama önerilerini ve değerlendirme şekillerini içermesi gerektiğini belirtmektedir. Tüm bu tanımlardan yola çıkarak program; yapılmak istenen bir çalışmanın nasıl yapılması gerektiğini, bölümlerini, sıralanmasını ve zamanlamasını gösteren birbirine bağlı olan sistem çalışması olarak tanımlanabilir.

2.1.4 Eğitim Programı

Eğitim programı kavramının kullanılışının, M.Ö. birinci yüzyıla kadar uzandığı belirtilmektedir. J. Ceaser ve askerleri, Roma’da yarış arabalarının, üzerinde yarıştığı oval biçimdeki koşu pistini Latince curriculum (İngilizce track: koşu yolu) olarak kullanmışlar ve bu kavram, koşu pisti olarak bilinen somut bir kavramdan, bugün ders programı anlamında kullanılan soyut bir kavrama doğru geçişi sağlamıştır. Bu süreçte, eğitim programı (curriculum) “izlenen yol” anlamında eğitimde de kullanılmaya başlanmıştır (Oliva, 1988:4). Ornstein’e (1998) göre Eğitim programı, “istenen ve beklenen amaçlara ulaşmada stratejiler içeren bir eylem planı olarak tanımlanmaktadır”. Good (1973: 157), hazırladığı eğitim sözlüğünde: “Eğitim programı, bir çalışma alanında sertifika ya da diploma alabilmek için sistematik olarak sıralanması gereken dersler ya da konulardan oluşan bir liste anlamında kullanılmaktadır”. Caswell ve Campbell (1935:66) ise eğitim programını “konular listesi olarak değil, daha çok, öğrencilerin, öğretmenlerin rehberliği altında kazandıkları yaşantıların tümü olarak görmektedirler”.

Saylor ve Lewis (1981: 8) ise programı, "eğitilecek bireylere, öğrenme yaşantılarını kazandırma planı" olarak tanımlamaktadırlar. Doll (1986:8) ise eğitim programını, okul sorumluluğunda öğrencilerin değerlerini, tutumlarını, tavırlarını değiştiren, becerilerini geliştiren, bilgi ve anlayış kazanmalarını sağlayan hem süreç hem de içerik olarak tanımlamış ve okulun kontrolünde öğrencilerin tüm yaşantılarının düzeni olarak görmüştür. Tanner ve Tannere (1980:43) eğitim programı, okul ya da üniversite-lerin sorumluluğu altında sistematik olarak geliştirilen bilgi ve yaşantıların yeniden yapılanması olarak tanımlamıştır.

A. I. Oliver (1977:8), eğitim programı ile öğretim programını eş anlamlı görmekte ve bir eğitim programının;

1. Çalışma programı
2. Yaşantı programı
3. Hizmet programı
4. Örtük program (ders dışı etkinlikleri içine alan) olmak üzere dört öğeden oluştuğunu ileri sürmektedir.

Varış (1994:18), eğitim programını, "bir eğitim kurumunun, çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı, milli eğitim ve kurumun amaçlarının gerçekleştirilmesine dönük tüm faaliyetlerini gerçekleştirildiği" sistem olarak açıklar. Ertürk (1982:95), eğitim programını "yetişek" olarak nitelemekte ve "geçerli öğrenme yaşantıları düzeni" olarak tanımlamaktadır. Ona göre yetişek, öğrenci açısından bir öğrenme yaşantıları düzeni, eğitimci açısından ise bir eğitim durumları düzenidir. Doğan (1975:36), eğitim programını "öğrencilerde beklenen öğrenmeyi meydana getirebilmek için planlanmış faaliyetlerin tamamı" olarak tanımlamaktadır.

Posner (1995: 5-9) ise, eğitim programını, farklı bir bakış açısı ile ele almış ve "hem öğretme hem de değerlendirme sürecine karar vermeye olanak sağlayan öğrenme ürünleri dizisi" ya da "bir alanın hedef ve değerlendirme boyutları ile tüm öğrenilecek konuların planı ya da içerik tasarımı" olarak tanımlamaktadır. Bunun yanı sıra Posner eğitim programını işlevlerine göre kendi içinde farklılaştırarak da tanımlamaktadır (Posner,1995: 10-12). Buna göre bir eğitim programının beş farklı işlevini vurgulamaktadır. Buna göre program tanımları;

- Resmi eğitim programı: program kılavuzunu; hedefleri, ders planlarını, konuların işleniş sırasını, kullanılacak araç-gereçleri ve değerlendirmeyi içeren yazılı program,
- İşevuruk eğitim programı: Öğretmenin sınıfta öğrettikleri, bunların nasıl öğretildiği ve öğrencilerin öğrenme ürünlerini kapsayan program,
- Örtük eğitim programı: Resmi programda açık olarak belirtilmediği halde öğrencilerin yaşantılarını etkileyen, toplumun norm ve değerlerini içeren program,
- Öğretilmeyen eğitim programı: Resmi ya da işevuruk programa dahil edilmeyen, öğretilmeyen konuları ve bu konuların öğretilmeme sebebini içeren program,
- Destekleyici eğitim programı: Resmi program dışında öğrencilerin ilgilerine ve gönüllülük esasına göre planlanmış öğrenme yaşantılarını destekleyen program olarak belirtmektedir,

Hesapçıoğlu'na (1998: 78) göre eğitim programının kapsamı şu özelliklerden oluşur;

- Amaçlar, ilkeler, açıklamalar,
- Ders konuları, konuların düzenlenmesi (ders dağıtım ve haftalık çalışma çizelgesi),
- Öğretme-öğrenme süreçleri: öğretme-öğrenme yöntemleri, teknikleri, ders araç ve gereçleri,
- Değerlendirme süreci.

Günümüzde, eskiden olduğu gibi okullarda her çeşit bilgileri öğretmek yerine, öğrencilere içinde yaşadıkları hayata uyum göstermelerini sağlayacak bilgi ve becerilerin kazandırılmasına önem verilmektedir. Buna bağlı olarak, eğitim programlarında bazı özellikler aranmaktadır (Bossing 1959: 30).

İyi bir eğitim programında şu özellikler bulunmalıdır:

- Eğitim programı işlevsel olmalıdır.
- Esnek olmalıdır.
- Toplumun görüş ve isteklerine uygun olmalıdır.

- Uygulayıcılara yardımcı olmalıdır (Büyükkaragöz., Çivi 1998: 186-188).

Bu tanımlar ve bilgiler ışığında varılan sonuç, eğitim programı kapsamlı bir araştırma sonucunda ortaya çıkan sonuçlarla harmanlanarak oluşturulan ve öğrencilerin eğitim ve öğretim sürecinin gerçekleştirilebilmesi için hazırlanan planlı eğitsel etkinliklerin tümüne eğitim programı denilebilir.

2.1.5 Program Geliştirme

Demirel'e (2010: 11) göre "19. Yüzyılda eğitim programlarının içeriği ve öğretim yöntemleri konusunda yapılan tartışmalar eğitimde program geliştirme alanının doğuşunu hazırlamıştır". Hopmann, 2000 Akt. Schmatzberger, (2009:14-19) yüzyılın sonlarında ve 20. yüzyılın başlarında kilisenin okullar üzerindeki denetimi ortadan kalkarak yerini devletin yönetimi almıştır. Sanayi devrimi ile birlikte program geliştirme çalışmalarında da değışiklikler gözlenmeye başlanmıştır. J. F. Bobbitt 1914'te "The Elementary School Journal"da (İlköğretim Okul Dergisi) "İnsan hayatını dolduran aktiviteleri ve sahip olduğumuz eğitim hedeflerini keşfedelim" diyerek "eğitim programının" aslında öğreneni hayata hazırlaması gerektiğini vurgulamıştır. Bobbitt'e göre eğitim hedefleri etkinlikler içindir ve etkinlikler performans özellikleri sayesinde öğrenilir, etkinlik analizi programın hedeflerini ve programın kendisini keşfeder. Etkinlik analizi yöntemi aynı zamanda meslek analizi olarak da bilinir. Meslek ya da etkinlik analizi bir bakıma program geliştirme olarak görülmeye başlanmıştır (Tanner ve Tanner, 2007: 51). Program geliştirmenin ortaya çıkışı 1918 yılında Bobbit'in "Eğitim Programı" adlı kitabının yayımlanmasıyla başlamıştır.

Klein'e (1999:30) göre "geçen zaman içinde program alanındaki gelişme yavaş ve oldukça zor olmuştur". 1918 yılında Bobbit'in yayınladığı "Eğitim Programı" adlı eser, eğitimde program geliştirme çalışmalarını tüm aşamaları ile ele alan ilk kitap olmuştur. Demirel'e (2010: 11) göre program geliştirme alanına çok önemli katkıları olmuş olan Charters ve Bobbit'in program geliştirme ile ilgili ortak kararlara varmış oldukları görülmektedir. Bunlar şu şekilde sıralanabilir:

- Amaçları, hedefleri, ihtiyaçları ve öğrenme yaşantılarını içeren ilkeleri geliştirerek,
- Hedef-davranışların kullanılmasına öncülük ederek,
- Hederlerin ihtiyaç çalışmaları ile ortaya çıkarılacağı görüşünü ileri sürerek,
- Program geliştirme uzmanlarının mutlaka bir alan uzmanı olmasına gerek olmadığını savunarak belirtmişleridir.

20. yüzyılın başlarında Amerika'da eğitim programı tartışmaları başlamış ve J. Dewey "eğitim programı" kavramını gündeme getirmiş, "okul bireyleri gelecekteki yaşama hazırlayan kurum değildir, aksine okul, yaşamın kendisi olmalıdır bir başka ifade ile okul yaşayan süreçtir" sözü ile eğitim programı bağlamında yeni bir dönemin başlamasına yol açmıştır (Dolch, 1959 Akt. Schrnatzberger, 2009:15).

Dewey'in çalışmaları ve ona dayalı olarak yapılan Giles, McCutche ve Zechiel'in çalışmalarını olgunlaştıran Ralph W. Tyler, 1949 yılında yayınladığı "Eğitim Programı ve Öğretimin Temel İlkeleri" adlı kitabında program geliştirme paradigmasını sunmuştur. Bu kitap yüzyılın ortalarından günümüze kadar program alan yazınında tartışılan önemli bir kaynak olmuştur. Bununla birlikte yıllar içinde birçok değişiklik önerilmiş ama temel olarak Tyler'ın açıkladığı paradigma değişmemiştir (Tanner ve Tanner, 2007; 134).

Tyler'a (1949:1) göre, herhangi bir öğretim planı ve eğitim programının geliştirilmesinde cevap verilmesi gereken dört temel soru bulunmaktadır.

Bunlar;

- Okul hangi eğitimsel amaçlara ulaştırmalıdır?
- Bu amaçlara ulaştıracak ne tür öğrenme yaşantıları sağlanabilir?
- Bu öğrenme yaşantıları etkili bir biçimde nasıl düzenlenebilir?
- Bu amaçlara ulaşıp ulaşılmadığı nasıl belirlenebilir?

Demirel'e (2010: 12) göre "Taba ve Tyler program geliştirmede akılcı, mantıklı ve sistematik bir yaklaşım göstermişlerdir. Taba'ya göre program tasarısının dört temel elemanı vardır, bunlar; amaçlar ve özel hedefler, içerik, öğrenme yaşantıları ve

değerlendirme olarak belirtmiştir. Taba'ya göre programlar hem içeriği hem de öğrenme yaşantılarını kapsamalıdır. Demirel, (2009:5) program geliştirmeyi “eğitim programının hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme öğeleri arasındaki dinamik ilişkiler bütünü” olarak tanımlamaktadır. Fidan’a (1986:28) göre program geliştirme çalışmaları, “öğrenmeyi en etkili bir biçimde gerçekleştirmek amacıyla yapılır”. Bu nedenle program geliştirme “öğretim” bilgisinin tüm ayrıntılarını kapsar. Ancak program geliştirme çalışmaları bir bütünlük içerisinde, belli aşamaları izleyerek, sistematik bir biçimde yürütülmelidir. Geliştirme, bilimsel bulgular ışığında ve tamamen deneysel bir tasarım olma niteliğini taşımaktadır (Varış, 1978:5-6).

Program geliştirme çalışmaları çeşitli aşamalarda gerçekleştirilen bir düzen içerisinde yapılmaktadır. Program geliştirme daha kapsayıcı bir kavramdır. Program geliştirme “programı planlama(tasarlama)- uygulama(deneme)- değerlendirme aşamalarını içerir” (Oliva,1997:23). Varış’a (1996:89) göre, program geliştirme araştırmalarında teorik yaklaşım, bir taraftan eğitimde uygulamalı araştırmalara temel hazırlar diğer taraftan da eğitim uygulamalarına yön çizen zihniyeti oluşturur. 19.yüzyılda eğitim programlarının içeriği ve öğretim yöntemleri konusunda yapılan tartışmalar eğitimde program geliştirme alanının doğuşunu hazırlamıştır (Demirel 2011:11).

Ülkemizde program geliştirme çalışmalarının tarihi süreci Avrupa ve Amerika’da olduğu kadar köklü değildir. Ülkemizde Varış’a (1996:34) göre "Program geliştirme çabaları, yerel okullar başlamış". Milli Eğitim Merkez Örgütüne geçmiş, 1965 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü pedagoji bölümünde okutulmuş, üniversitelerde bir inceleme alanı olarak 1969 yılında yer almıştır".

1960’lı yıllara kadar yapılan program çalışmaları, müfredatı ortaya çıkarma çabasıdır, budan dolayı bu çalışmalar “program geliştirme” çalışmaları değildir. İşman ve Eskicumalı'ya (2000:35) göre "müfredat programı eğitim programından daha dar kapsamlıdır.

2.1.6 Müzik Eğitiminde Program Geliştirme

Ülkemizde öğretim programı veya öğretimin planlanması Tanzimat döneminde (1839-1876) başlamıştır. Tanzimat aydınları eski eğitim yöntemlerini kıyasıya eleştirmeye başlar, bir yandan eğitim ve öğretim yöntemleri tartışırken diğer yandan ders ve programlar ele alınır. “Müzik Dersi” ise ilk kez 1913 tarihli Geçici İlköğretim Yasasında “Gina” adıyla yer alır (Akyüz, 1994: Doğan, 2010).

Cumhuriyet Döneminin ilkökul programı 1924'te kabul edilmiş adsal bir programdır ve ilk üç sınıfta müzik dersi 2'şer saat, 4 ve 5. Sınıflarda 1'er saat olarak yer almıştır. 1926 yılında yapılan yeni programda müzik eğitiminde dikkat edilecek hususlar ve ders konularına yer verilir. 1936'da her sınıf için ders konuları, öğretim yöntemleri, müzik eğitim ve öğretiminde prensipler ile iyi bir teganninin şartları yer almaktadır. 1948 programı 1936 programının hemen hemen aynısıdır. 1946 yılında çok partili döneme geçiş öğretim programlarını da etkilemiş halk müziğine olan yöneliş biraz daha belirginlik kazanmıştır. 1968'de amaçlar, açıklamalar, şarkı seçimi, çalgı toplulukları, araç ve gereçler ile kuramsal bilgilerin öğretimi gibi konuların yer aldığı görülmektedir. 1984 programında, daha açık anlaşılır ve çağdaş bir yaklaşımla ele alınan konular arasında Türk müziğine daha fazla yer verildiği söylenebilir. Bu programda yine müzik öğretimi esas alınmıştır.

1994 programı davranışçı yaklaşımın bir uzantısı olarak hedefler ve hedef davranışlar üzerine odaklanmaktadır. Seçilen şarkılar daha çok halk türküleridir ve ulusal kültür ön plandadır. 6, 7, 8. Sınıf düzeyindeki ders konularına bakıldığında, flüt öğretimini dikkate alan bir sıralamanın takip edildiği anlaşılabilir. Ders içeriğinde ise, müzik yazısı ve bilgileri, çalma, okuma ve söyleme-seslendirme çalışmaları yer almaktadır (Altunya, 2001).

2006 programında, işleniş sürecinin 84 programını anımsattığı 94 programındaki “hedefler ve hedef davranışlar”ın yerinin “kazanımlar”ın aldığı ve ölçme değerlendirme çalışmalarının ayrı bir zamanda değil öğrenme sürecine dahil edilen, öğretim sürecinin bir parçası olarak ele alındığı görülür. Eğitim ve öğretiminin bilimsel çalışmalar ışığında, günün koşulları dikkate alınarak geliştirilmesi gereken, kültürle etkileşim içinde olan, toplum yaşamının önemli bir parçasını oluşturan bir yapıya sahiptir. Bu durum öğretim programlarının sık sık yeniden çalışmasını gerektirir, düzeltme ve düzenlemelerle günün koşullarına uygunluğu sağlanır. Bu gereklilik karşısında 2006 yılında yeniden düzenlenen programlar daha fazla öğrenci merkezli bir yaklaşımı benimsemiştir. Yapılandırmacı yaklaşım olarak adlandırılan bu kuram, öğrencinin yeni bir bilgiyi, daha önceki beceri ve yaşam süzgecinden geçirip yeniden yorumlamasını ve kendi zihninde tasavvur etmesini ister. Bu kurama göre, kalıcı izli esas öğrenme etkinlikler aracılığı ile olur. Öğrenci öğrenmenin bizzat içerisinde yer alır. Uygun bir öğretim yapabilmek için öğretmenin de öğretim stratejisini oluşturmaya izin verilmelidir.

2.2 İlgili Araştırmalar

Sağır'ın (2002) doktora tezi niteliğindeki çalışmasında; Cumhuriyetin kurulduğu yıllardan günümüze kadar geçen sürede okul müzik eğitimi için yazılmış olan kitaplarda yer alan şarkılar üzerine bir inceleme yapılmıştır. Bu amaçla inceleme kapsamına giren tekrarlan ile birlikte 4493, tekrarsız 2551 okul şarkısının analizi yapılmıştır. Öncelikle Cumhuriyet'ten sonra her onlu yılda yazılan müzik kitapları tespit edilmiş, bu kitaplarda bulunan şarkıların konulan o yıllarda ülkenin içinde bulunduğu sosyolojik ortamla da karşılaştırılmıştır. Daha sonra otuz okul şarkısı bestecisi incelenmiştir. Öncelikle bestecilerin özgeçmişleri ele alınmış, sonra şarkılar analiz edilmiştir. Bestecilerin şarkılarının konulan, şarkılarda kullandıkları majör, minör, modal, makam dizileri tespit edilmiştir. Yine bestecilerin şarkılarında kullandıkları ölçüler ve ses sahası tespit edilmiştir. Üçüncü bölümde ise okul şarkılarında kullanılan bütün diziler belirtilip, en az iki şarkıda kullanılan diziler notasyonu ile gösterilmiştir. Son bölümde ise bu dizileri hangi bestecilerin tercih ettiği ve bu dizileri kullanan şarkıların hangi konulan işlediği belirtilmiştir.

Nebi'nin (2005) yüksek lisans tezi niteliğindeki çalışmasında; Makedonya ve Türkiye ilköğretim okullarında 2003/2004 öğretim yılında 6. 7 ve 8. sınıflarda okutulan müzik ders kitaplarındaki eğitim müziği eserlerinin karşılaştırmalı incelemesi yapılmıştır. Her iki ülkeye ait müzik ders kitaplarında bulunan sözlü eğitim müziği eserleri arasında var olan benzerlikler ve farklılıklar betimlenmiştir. Eğitim müziği eserlerinin karşılaştırmalı incelemesinin yapılması, elde edilen bulguların değerlendirilerek, çağdaş eğitim anlayışına ve genel müzik eğitiminin sorunlarına yönelik öneriler getirmesi bakımından önem taşımaktadır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak kaynak tarama ve inceleme teknikleri kullanılmıştır. Araştırmanın Yöntemine uygun olarak elde edilen veriler betimsel ve istatistik yöntemleri ile değerlendirilip yazılı ve sayısal değerlere dönüştürülerek yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda, Makedonya'da ve Türkiye'de yayımlanan müzik ders kitaplarında bulunan eserlerin birçok yönden benzerlikler ve farklılıklar olduğu bulunmuştur. Farklılıklar: eser sayısı, tonal ve modal eser dengesi, çok seslilik ve çalgı eşliği sayıları, nüans işaretleri ve hız terimleri kullanım şıklısı, anonim eser kullanma oranlarıdır. Kitaplar arasındaki benzerlikler: eserlerin tülleri, eserlerdeki

ses genişlikleri, eserlerde kullanılan aralık tipleri ve kullanım sıklıkları, nota değerleri, ölçü sayıları, eserlerin formları konularındadır.

Uluçay'ın (2006) yüksek lisans tezi niteliğindeki çalışmasında; İlköğretim kurumları ikinci devre müzik müfredatına uygun olarak hazırlanmış ve halen okutulmakta olan müzik ders kitaplarında yer alan okul şarkıları üzerine bir inceleme yapılmıştır. Araştırmada 390 okul şarkısının analizi; konu, ton, besteci, söz yazarı, dizi, özellik vb. konular incelenmiştir. Elde edilen veriler ışığında tablolar hazırlanmış ve yorumlar yapılmıştır. Yorumlama kısmı sonucunda problemin sonuçları saptanmıştır. Ders kitaplarının içeriklerinin geliştirilebilmesi ve bu içeriklerin uygulanabilmesine yönelik çözüm önerileri getirilmiştir.

Göher'in (2006) doktora tezi niteliğindeki çalışmasında; 1000 Türk ve 1000 Batı çocuk şarkısı, dizi, ses alanı, aralıklar, tessitura, tonal makamsal, ritimsel yapı, konular gibi değişik açılardan incelenerek birbiriyle karşılaştırılmış. Benzerlik ve farklılıklar tespit edilip yorumlanmıştır. Araştırmanın sonucunda, iki grup arasında bir taraftan çocuk şarkılarının doğasındaki, sadelik ve basitlikten kaynaklanan benzerlikler görülürken diğer taraftan da başka kültürlerle ait olmanın getirdiği farklılıklar saptanmıştır.

Alkar'ın (2008) yüksek lisans tezi niteliğindeki çalışmasında; 2006 yılı Müzik öğretimi Programına uygun olarak hazırlanan ve okullarda okutulmasına 2007-2008 eğitim öğretim yılında başlanan müzik ders kitaplarındaki okul şarkılarını inceleme amacı taşımaktadır. Araştırmada 1,2,3,4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf kitaplarında bulunan 218 adet okul şarkısı Windows Excel programına yüklenerek bir veri bankası oluşturulmuş ve şarkılar "eğersay" eleme yöntemiyle müziksel amaçları bakımından analiz edilmiştir. Elde edilen veriler ışığında tablo ve grafikler hazırlanmış, yorumlar yapılmıştır. Araştırma ayrıca, 2006 Müzik dersi kitaplarının genel bir değerlendirmesidir. Araştırmada, ders kitaplarının içeriklerinin geliştirilmesi ve daha etkili uygulanabilmesi anlamında önerilerde de bulunulmuştur.

Kalaycı'nın (2008) yüksek lisans tezi niteliğindeki çalışmasında; 2008-2009 eğitim-öğretim yılında, Türkiye'deki ilköğretim okullarında müzik dersinde kullanılan kitaplarda yer alan 210 adet okul şarkısı, eğitim müziği besteleme teknikleri olarak

adlandırılan yöntemlere göre incelenmiş ve yapısal özellikleri tespit edilmiştir. Bu kapsamda okul şarkılarının türleri, konuları, ses sınırları, ölçü yapıları, karar sesleri, tonal-makamsal yapıları, formlar yapıları, tekseslilik, çokseslilik durumları ve prozodi yapıları ele alınmış ve bu özelliklere göre sınıflandırma yapılmıştır. Sayılan özelliklerin çocuk gelişimi ile alakalı olanlarının gelişim özelliklerine uygunluğu saptanmaya çalışılmıştır. Bu şekilde okul şarkılarının eğitimde kullanılabilirliği ve amaçlara uygunluğu değerlendirilmiştir.

Aktaş'ın (2008) yüksek lisans tezi niteliğindeki çalışmasında; 2007- 2008 Eğitim-Öğretim yılında değişikliğe uğrayan ilköğretim okulları müzik dersi öğretim programı içerisinde kullanılan okul şarkılarının incelenerek, öğrencilere çeşitli /önlerden uysun olup olmadığının saptamasına yöneliktir. Bu amaca uygun olarak tez kapsamında ilköğretim okulları müzik ders kitaplarında bulunan 6.,7, ve 8. sınıf öğrencilerine yönelik seçilmiş olan 30 adet okul şarkısı; konu yönünden, ritmik yönden, tonal yönden, form yönünden, ses şuurları bakımından, prozodi kuralı bakımından, sözlerinin güne elliği, şarkıların sözlerinin öğrencilerin dil gelişimlerine uygunluğu bakımından, öğrencilerin okul şarkılarına çalgılarıyla eşlik edip edememeleri ve son olarak okul şarkılarının değişen dünyaya uygunluğu bakımından incelenmiştir. Bunun yanı sıra Sakarya ilinde görev yapmakta olan müzik öğretmenleri ile birebir görüşmeler yapılarak fikirleri alınmıştır ve öğretmenlere yönelik anket uygulaması yapılmıştır. Ayrıca Sakarya İl'inde bulunan merkez okullardan 3 adet okul seçilerek öğrencilerle görüşmeler yapılmış ve öğrencilere yönelik de bir anket hazırlanarak uygulanmıştır.

Satır'ın (2008) yüksek lisans tezi niteliğindeki çalışmasında; İlköğretim müzik ders kitaplarında yer alan çocuk şarkılarını, öğrencilerin gelişim düzeylerine uygunluğu açısından incelemektir. Belgesel tarama modeli niteliğinde olan araştırmanın evrenini, Türkiye'deki ilköğretim Okullarının birinci evresinde (1., 2. ve 3. sınıf) okutulan müzik ders kitaplarındaki çocuk şarkıları oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini ise, 2005-2006 ve 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na okutulması uygun görülen, ilköğretim birinci, ikinci ve üçüncü sınıf düzeyindeki 9 ders kitabından, sistematik örnekleme yöntemiyle seçilmiş 21 şarkı oluşturmaktadır. Bu şarkılar müziksel, sözselsel ve söz-müzik uyumu açılarından incelenmiş; ortaya çıkan bulgular öğrencilerin müziksel, dilsel, kavramsal/bilişsel, duyusal gelişim düzeyleriyle ilişkilendirilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin müziksel, dilsel,

kavramsal/bilişsel ve duyuşsal gelişim düzeyine tümüyle uygun olan bir çocuk şarkısına rastlanılmamıştır. Böylelikle ilköğretim müzik ders kitaplarında yer alan çocuk şarkılarının, öğrencilerin gelişim düzeylerini dikkate alan bir yapıyla oluşturulmadığı belirlenmiştir.

Bilgin'in (2009) yüksek lisans tezi niteliğindeki çalışmasında; ilköğretim öğrencilerinin okul şarkılarına yönelik görüşleri, bu görüşler üzerinde etki sahibi olabilecek değişkenlerle ilişkilendirilerek incelenilmiştir. Değişkenler, öğrencilerin sınıfları – cinsiyetleri; radyo, TV ve internet kullanım sıklıkları, okul şarkılarının konuları – sözleri ile ilgili görüşleri ve öğretmenlerin, okul şarkılarının öğretimi ya da seslendirilmesi süreçlerinde herhangi bir materyalden yararlanma yararlanmama durumları olarak belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak beşli likert tipinde bir öğrenci anketi geliştirilmiştir. Elde edilen verilere göre öğrencilerin okul şarkılarında işlenen konulara yönelik olumlu bir yargı içinde olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde okul şarkılarının sözel yapılarına yönelik olarak ta öğrencilerin olumlu olmadıkları sonucu bulgulanmıştır. Öğrencilerin sınıf ve cinsiyet değişkenleri bazında okul şarkılarına olan bakış açılarında her hangi bir farklılık bulunmamıştır. Öğrencilerin, şarkı öğrenme/seslendirme süreçlerinde bir çalgının ya da işitsel unsur içeren cihazların eşliği olursa o şarkıya daha fazla ısınabilecekleri ancak öğretmenlerin büyük çoğunluğunun herhangi bir çalgıdan ya da materyalden yararlanmadıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin nadiren radyo dinledikleri buna karşın her gün internet kullandıkları ve televizyon izledikleri bulgulanmıştır. Öğrencilerin okul şarkılarına yönelik olumsuz görüşlerinin, müzikal anlamda medya kanallarından yoğun biçimde beslenmeleriyle ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yürümez'in (2014) yüksek lisans tezi niteliğindeki çalışmasında; Çocuk gelişiminde müziğin Önemi ve çocuk şarkılarının öneminden yola çıkarak Türk kültürünün etkisi ile oluşan Türk Müziğine ait çocuk şarkılarını; makam, usul, konu, bestekar ve ses aralıkları olarak incelemektedir. T.R.T. ve I.T.U. Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı arşivinde bulunan çocuk şarkılar baz alınmıştır. Seçilen çocuk şarkıları makam, usul, ses aralığı gibi pek çok farklı açıdan incelenmiş daha sonra ise pasta ve çubuk grafiklerle istatistiksel olarak sunulmuştur.

III. BÖLÜM

3.1 Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması, verilerin işlenmesi ve çözümlenmesi konularına yer verilmiştir.

3.2 Araştırma Modeli

Bu araştırmada “Genel Tarama Modeli” kullanılmıştır. Karasar’a (2014: 79) göre “Genel tarama, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yarıya varmak amacı ile, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir” olarak acıklar.

3.3 Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Türkiye’deki ilköğretim okullarında, 1996-1997 eğitim-öğretim yılından günümüze müzik eğitiminde ilköğretim 2.kademe 4. ve 8. sınıflar arasındaki okul şarkıları için kullanılan bütün okul şarkıları oluşturmaktadır.

Bu araştırmanın örneklemine Türkiye’deki ilköğretim okullarında, 1996-1997 eğitim-öğretim yılından 2015-2016 eğitim-öğretim yılına kadar müzik dersinde kullanılan öğrenci çalışma kitaplarında yer alan 3241 adet okul şarkısı oluşturmaktadır.

3.4 Verileri Toplama Teknikleri

Bu araştırmada veriler örneklemdeki tüm okul şarkılarının taranması ile elde edilmiştir. Okul şarkılarının her biri, alt problemlerde ele alınan konulara göre ayrı ayrı incelenmiş ve yapısal özellikleri bakımından sınıflandırılmıştır.

3.5 Veri Analizi

Tarama sonucu elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmış, Excel ve SPSS 23 yazılımıyla veri tabanı oluşturulmuştur. Yine Excel programı kullanılarak veriler grafiklere ve tablolara dönüştürülmüştür.

IV. BÖLÜM

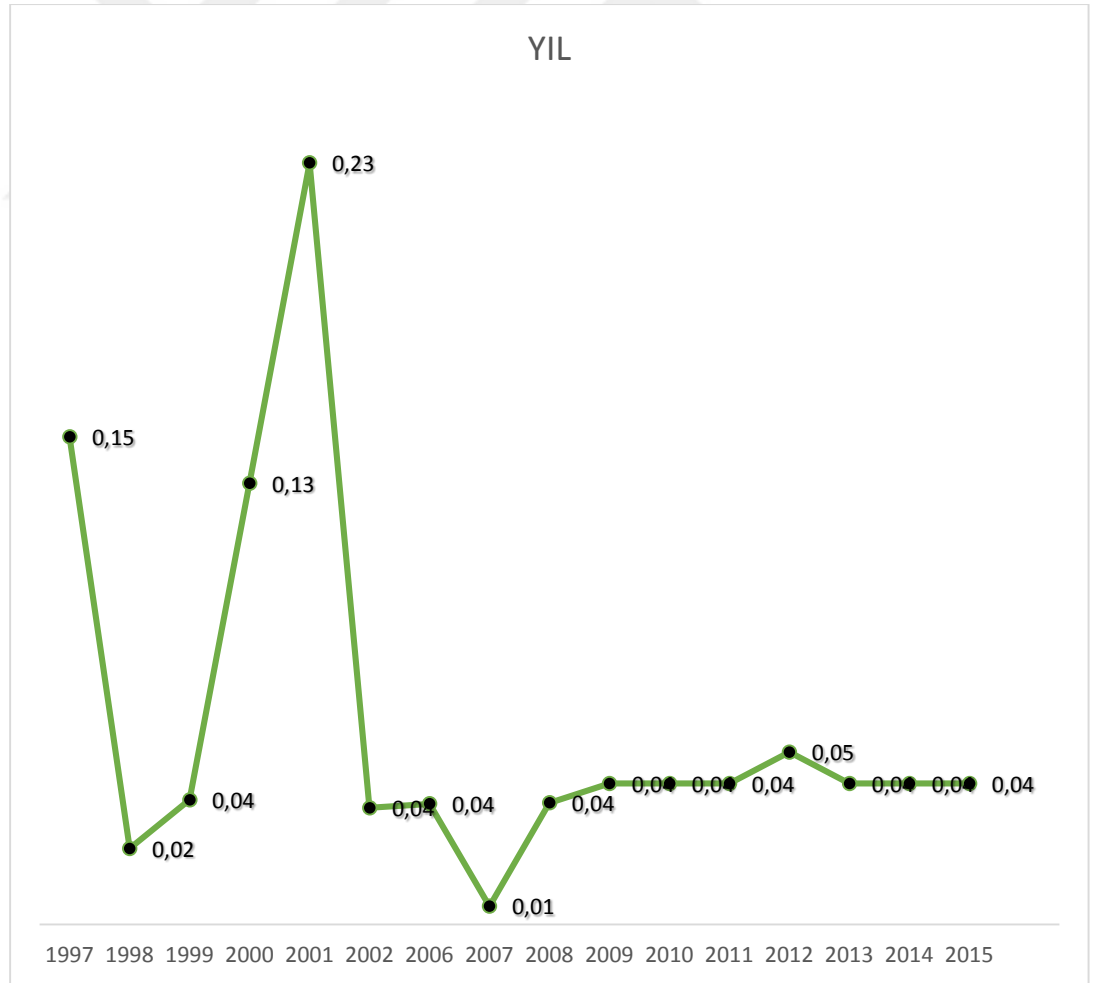
4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

4.1 Okul Şarkılarının Yıl Değişkenine Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgu ve Yorumlar.

Bu alt başlıkta araştırmanın birinci alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar grafiklerle sunularak gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Grafik 1. Okul Şarkılarının Yıl Değişkenine Göre Sayısal Dağılımı.

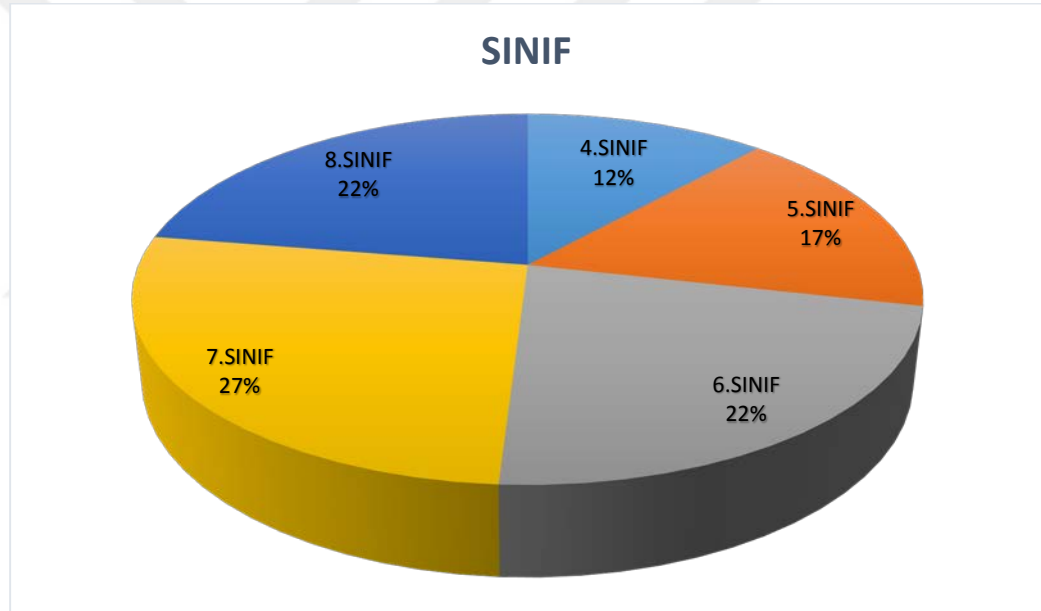

Grafik 1 incelendiğinde, Okul şarkılarının en fazla bulunduğu yıl 0,23 oranla(751) 2001 yılı olduğu, 0,15 oranla(481) 1997 yılı ve 0,13 oranla (435) 2000 yılı takip etmektedir. Grafik genel olarak bakıldığında diğer yıllarda sayılar birbirine yakınken 0,01 (18) oranla en az okul şarkısının bulunduğu yılın 2007 olduğu görülmektedir.

4.2 Okul Şarkılarının Sınıf Değişkenine Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgu ve Yorumlar.

Bu alt başlıkta araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar grafiklerle sunularak gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Grafik 2. Okul Şarkılarının Sınıf Değişkenine Göre Sayısal Dağılımı.

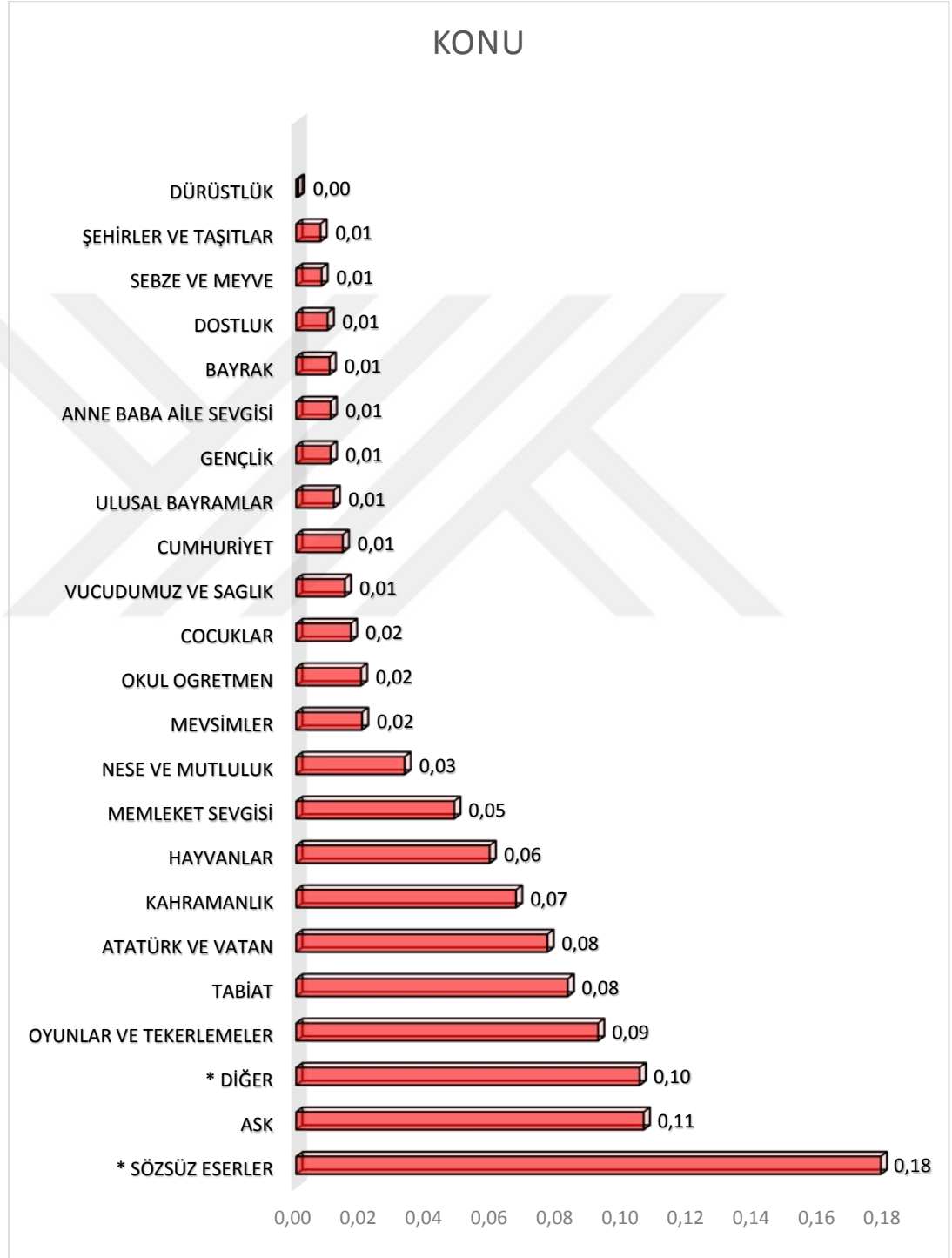

Grafik 2 incelendiğinde, Okul şarkılarının % 27 oranla (862) en fazla sınıf 7. Sınıf olduğu, % 22 oranla (727) 8. ve 6. Sınıfların birbirine eşit olduğu, % 17 oranla (545) 5. Sınıfta bulunduğu, %12 oranla (380) en az okul şarkısının 4. Sınıfta olduğu tespit edilmiştir.

4.3 Okul Şarkılarının Konu Değişkenine Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgular ve Yorumlar.

Bu alt başlıkta araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar grafikte sunularak gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Grafik 3. Okul Şarkılarının Konu Değişkenine Göre Sayısal Dağılımı.

***Sözsüz Eserler: Sözleri olmayan ezgisel okul şarkıdır.**

***Diğer: Sözleri Türkçe olmayan okul şarkıdır.**

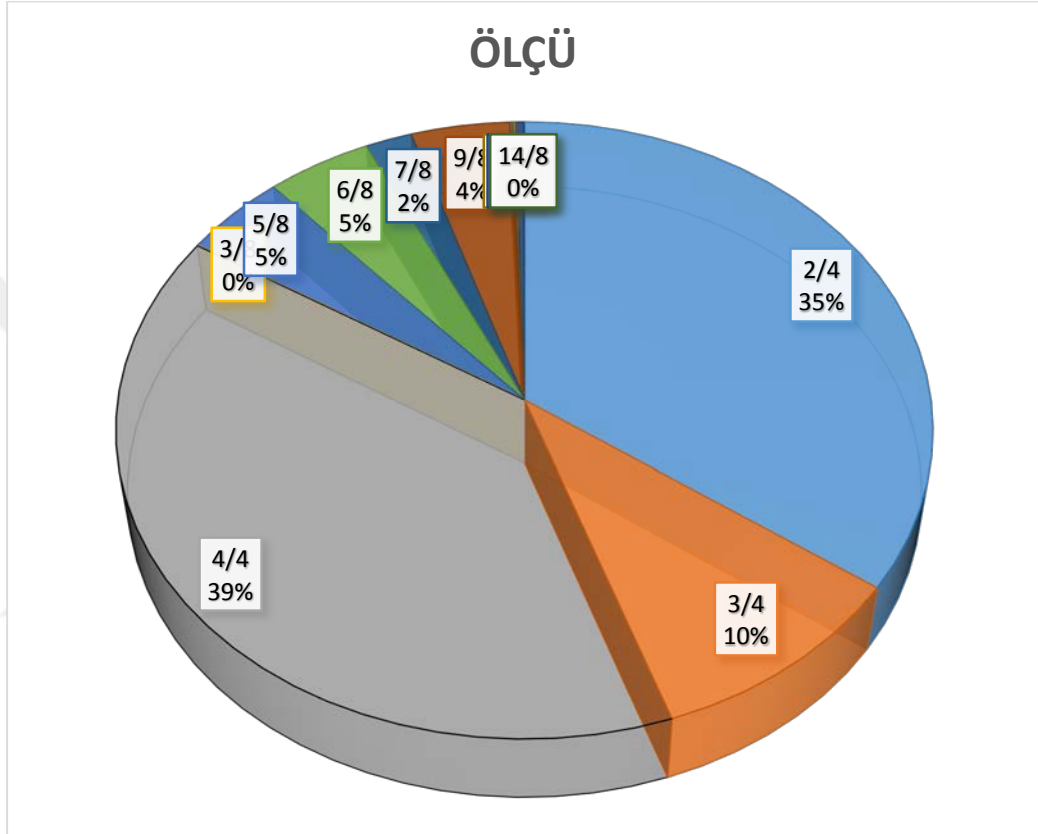
Grafik 3 incelendiğinde: Okul Şarkılarının en fazla 0,18 oranla (577) Sözü olmayan eserlere yer verildiği, 0,11 oranla (343) Aşk konusu ve 0,10 oranla (339) Diğer konulu okul şarkılarına yer verildiği görülmektedir. Geriye kalan okul şarkılarının ise birbirine yakın oranla dağılım gösterdiği tespit edilmiştir.

4.4 Okul Şarkılarında Kullanılan Ölçü Birimleri Nelerdir ve Bu Değişkene Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgu ve Yorumlar.

Bu alt başlıkta araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar grafikte sunulularak gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Grafik 4. Okul Şarkılarında Kullanılan Ölçü Birimleri Nelerdir ve Bu Değişkene Göre Sayısal Dağılımı.

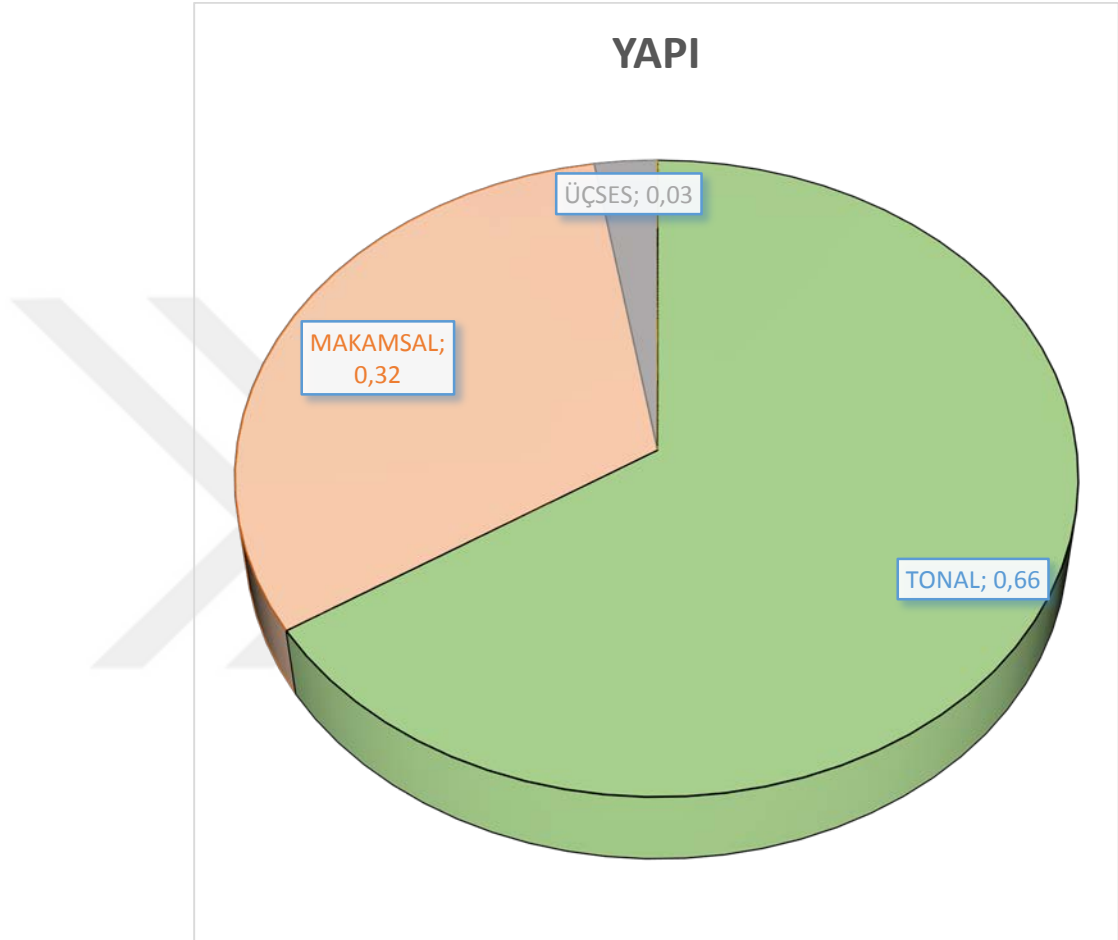

Grafik 4 incelendiğinde, Okul şarkılarının % 39 oranla (1272) 4/4'lük ölçüde olduğu, 2. sırada 2/4'lük ölçü, 3.sırada ise 3/4'lük ölçünün kullanıldığı görülmektedir. Aksak ölçülü şarkılarının ise düşük bir seviyede kaldığı görülmektedir.

4.5 Okul Şarkılarının Tonal-Makamsal ve Üç Ses Değişkenine Göre Sayısal Bulgular ve Yorumlar.

Bu alt başlıkta araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar grafikte sunularak gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Grafik 5. Okul Şarkılarının Tonal-Makamsal ve Üç Ses Değişkenine Göre Sayısal Dağılımı.

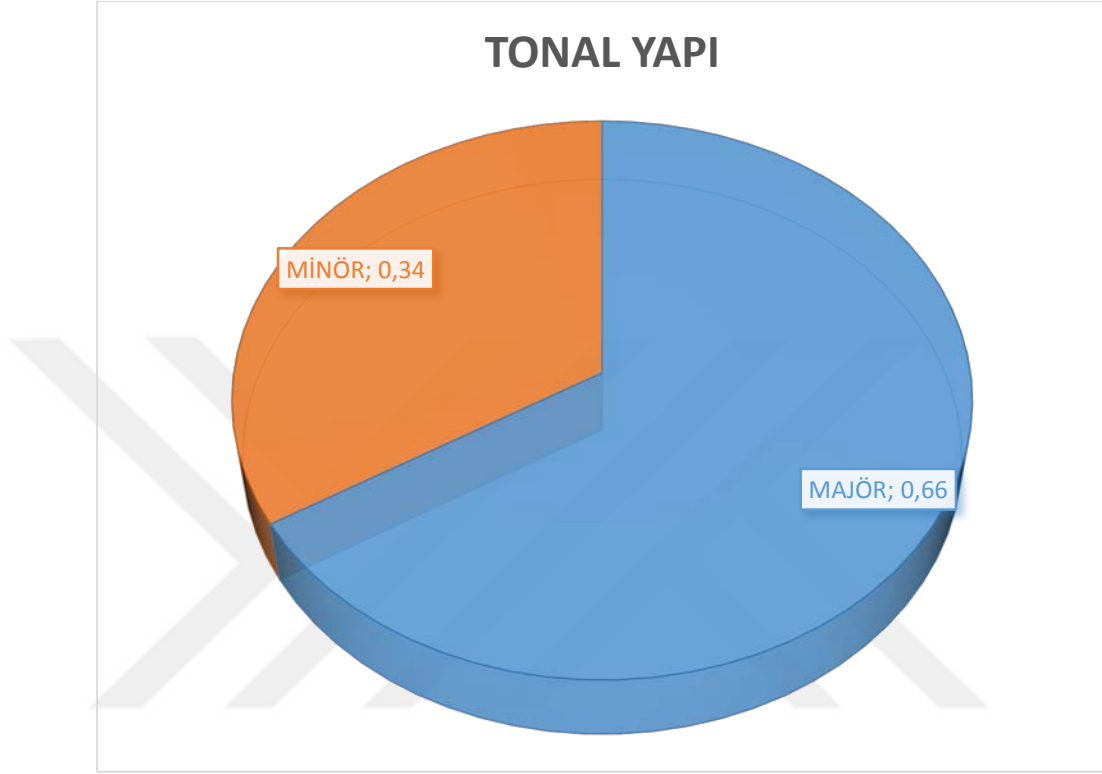

Grafik 5 incelendiğinde, Okul şarkılarının 0,66 oranla (2314) tonal yapılı, 0,32 oranla (1022) Makamsal ve 0,03 oranla (85) Üç sestten oluştuğu görülmektedir.

4.6 Okul Şarkılarının Majör ve Minör Tonlara Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgular ve Yorumlar.

Bu alt başlıkta araştırmanın altıncı alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar grafikte sunularak gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Grafik 6. Okul Şarkılarının Majör ve Minör Tonlara Göre Sayısal Dağılımı.

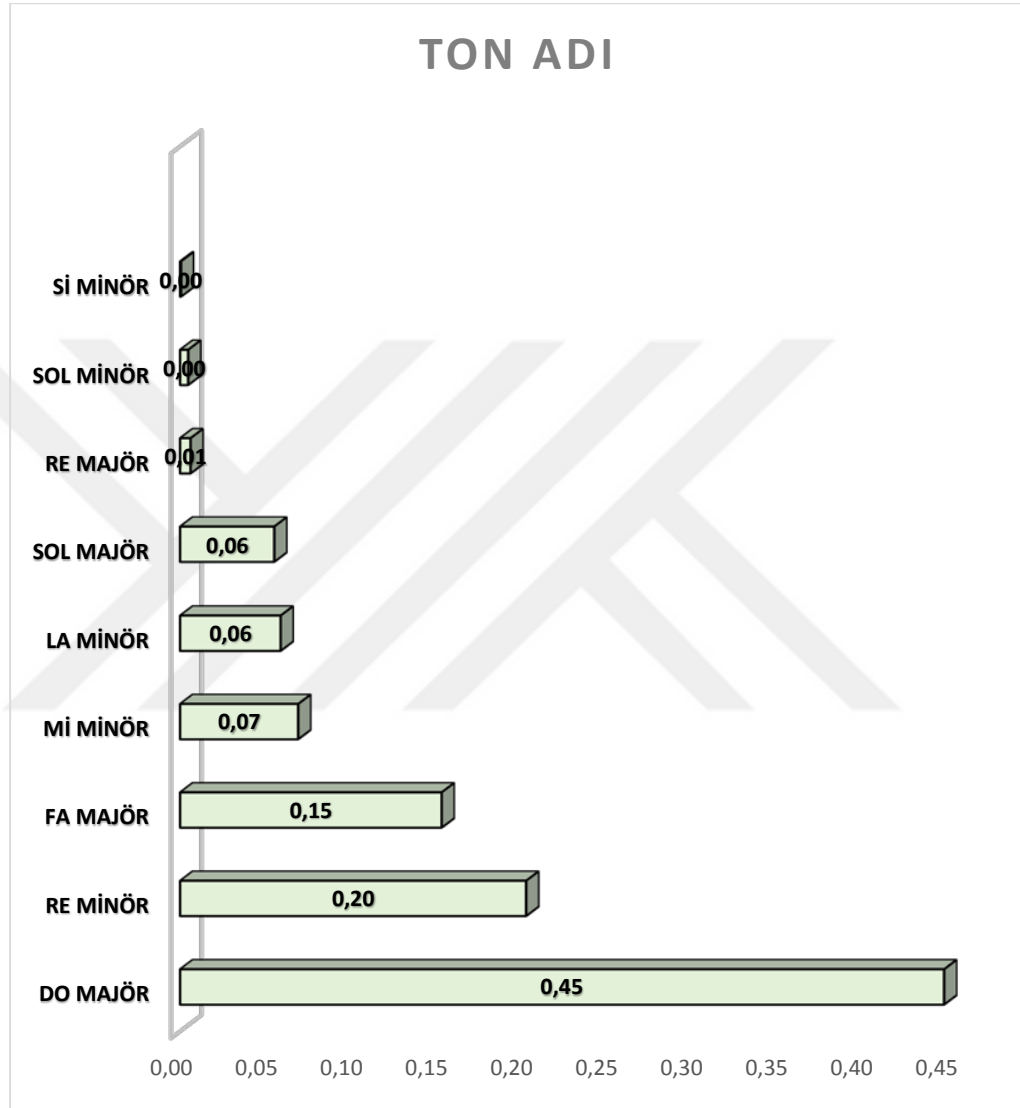

Grafik 6 incelendiğinde Okul şarkılarının 0,66 oranla(1415) Majör olduğu, 0,34 oranla (719) Minör tonda olduğu tespit edilmiştir.

4.7 Okul Şarkılarının Ton Adlarına Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgular ve Yorumlar.

Bu alt başlıkta araştırmanın yedinci alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar grafikte sunularak gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Grafik 7. Okul Şarkılarının Ton Adlarına Göre Sayısal Dağılımı.

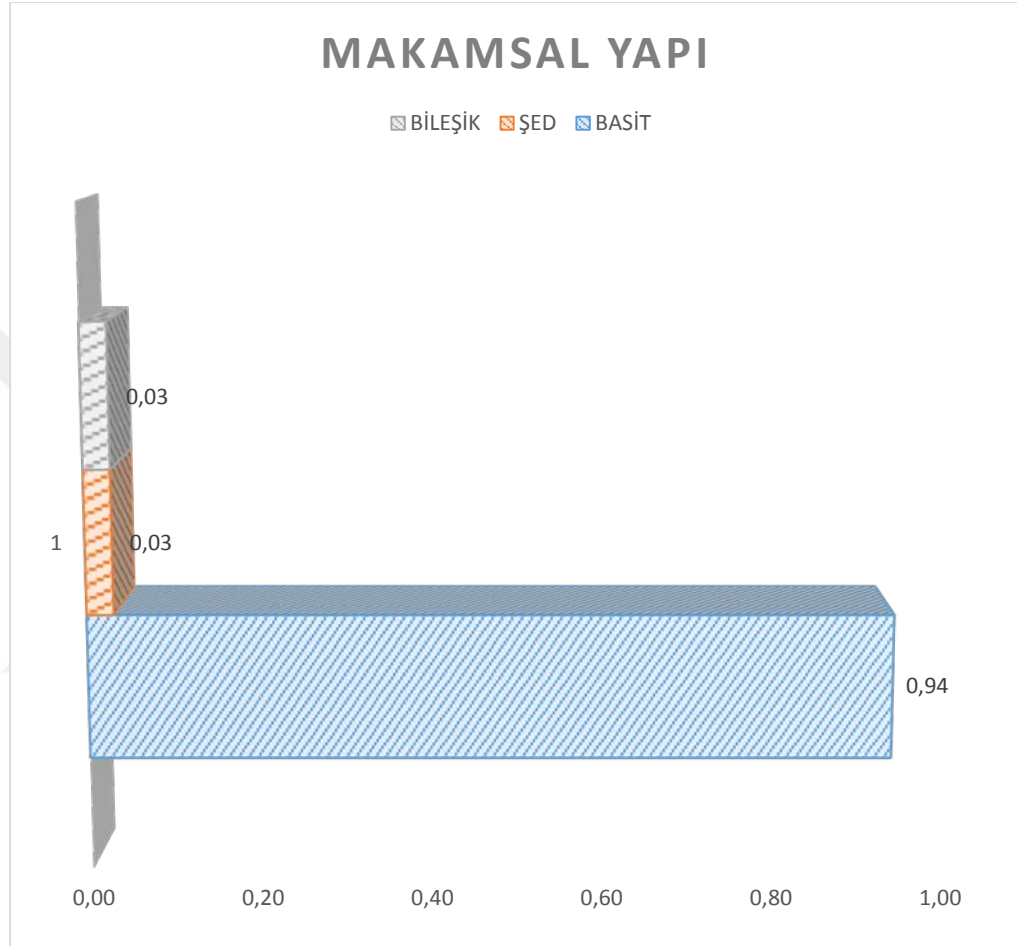

Grafik 7 incelendiğinde Okul şarkılarının, 0,45 oranla (958) Do Majör tonunda, akabinde ise Re Minör ve Fa Majör tonlarında dağılımı görülmüyorken, geriye kalan okul şarkılar diğer tonlarda oransal olarak dağılmıştır. En az oransal değerler ise Re Majör, Si Minör ve Sol Minör tonlarında görülmektedir.

4.8 Okul Şarkılarının Makamsal Yapılarına Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgular ve Yorumlar.

Bu alt başlıkta araştırmanın sekizinci alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar grafikte sunularak gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Grafik 8. Okul Şarkılarının Makamsal Yapılarına Göre Sayısal Dağılımı.

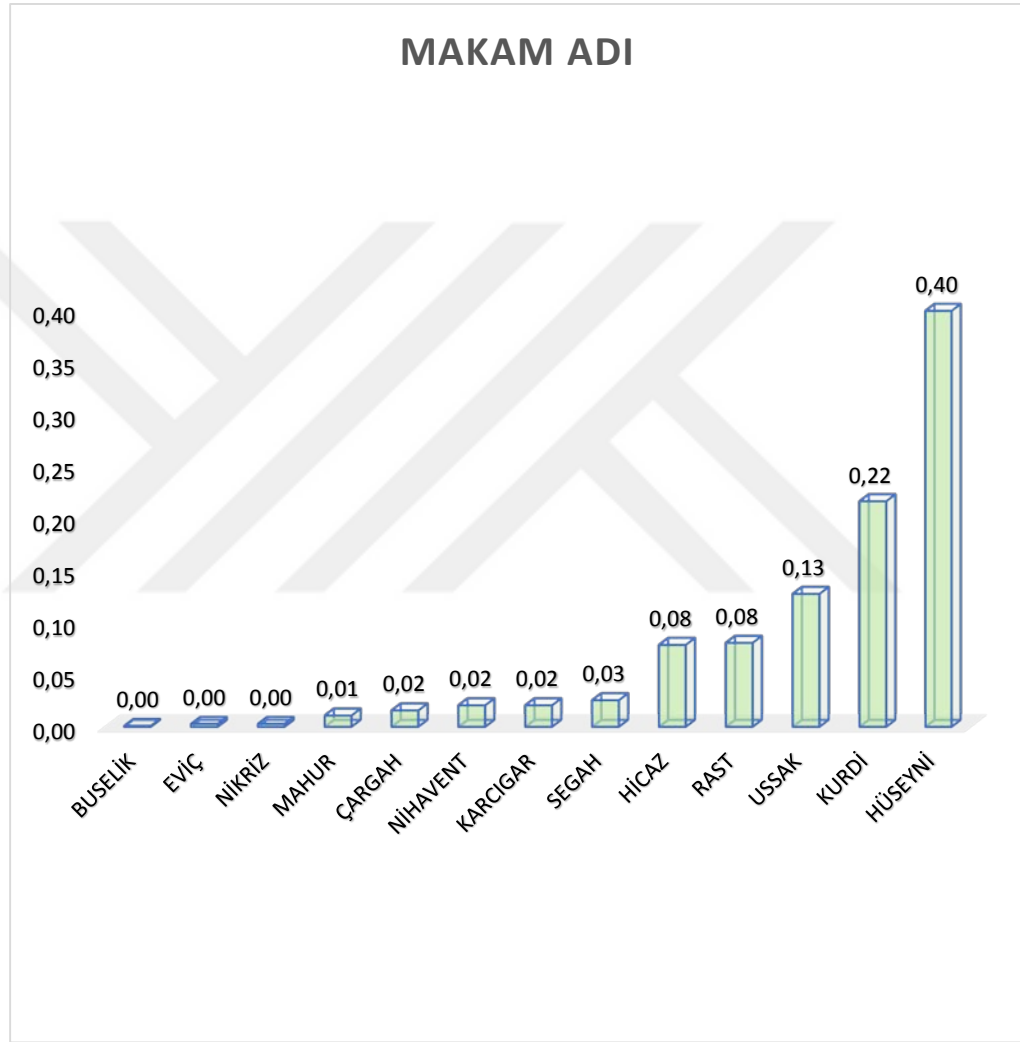

Grafik 8 incelendiğinde Okul şarkılarının 0,94 oranla (959) Basit yapıda olduğu, geriye kalan okul şarkılarının ise eşit oranlarda Şed ve Bileşik yapılı olduğu belirlenmiştir.

4.9 Okul Şarkılarının Makam Adlarına Göre Sayısal Dağılımına Yönelik Bulgular ve Yorumlar.

Bu alt başlıkta araştırmanın dokuzuncu alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar grafikte sunularak gerekli açıklamalar yapılmıştır.

Grafik 9. Okul Şarkılarının Makam Adlarına Göre Sayısal Dağılımı.

Grafik 9 incelendiğinde Okul şarkılarının 0,40 oranla (408) en çok Hüseyinî makamının kullanıldığı, 2.sırada Kürdî, 3.sırada ise Uşşak makamlarının tercih edildiği görülmektedir. Ayrıca okul şarkılarında en az Mahur, Nikriz, Eviç ve Bûselik makamlarının kullanıldığı belirlenmiştir.

4.10 1996-2006 İle 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo İle Sınıf, Konu, Ölçü, Yapılarına(Tonal-Makamsal-Üçses), Tonal Yapılarına, Ton Adlarına, Makamsal Yapılarına Ve Makam Adlarına Göre Dağılımına Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Bu alt başlıkta araştırmanın onuncu alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar çapraz tablo ile sunularak gerekli açıklamalar yapılmıştır

4.10.1 10 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo İle Sınıf Dağılımı.

	1996-2006		2007-2015	
Sınıf	f	%	f	%
4. Sınıf	201	11,0	163	12,9
5. Sınıf	369	18,6	176	14,0
6. Sınıf	431	21,8	296	23,5
7. Sınıf	544	27,5	318	25,2
8. Sınıf	419	21,2	308	24,4
Toplam	1980	100,0	1261	100,0

Tablo 10 incelendiğinde, Okul şarkılarının değişen müzik programıyla 1996-2006 ile 2007-2015 yılları arasında oransal değişimleri en fazla 5. Sınıf ta olduğu görülmekte olup, diğer sınıflar arası oran değişimlerin birbirine yakın olduğu tespit edilmiştir.

4.10.2 Tablo 11 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Konularına Göre Dağılımı.

Konu	1996-2006		2007-2015	
	f	%	f	%
Atatürk ve Vatan	150	7,6	91	7,2
Kahramanlık	90	4,5	71	5,6
Bayrak	25	1,3	8	0,6
Memleket Sevgisi	54	2,7	22	1,7
Toplam	319	16,1	192	15,1

Tablo 11 incelendiğinde, Okul şarkılarının 1996-2006 programında Atatürk ve Vatan konulu şarkılar %7,6 (150) orana sahipken, 2007-2015 programında %7,2 orana (91) sahip olduğu görülmektedir. Tablo genel olarak incelendiğinde iki program arasında konuların genelinde oransal düşüş olduğu belirgin olarak görülmektedir.

4.10.3 Tablo 12 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Ölçü Birimlerine Göre Dağılımı.

Ölçü	1996-2006		2007-2015	
	f	%	f	%
2/4	703	35,5	425	33,7
3/4	210	10,6	110	8,7
4/4	814	41,1	458	36,3
5/8	67	3,4	79	6,3
6/8	84	4,2	64	5,1
7/8	31	1,6	35	2,8
9/8	55	2,8	84	6,7
Toplam	1964	99,2	1255	99,6

Tablo 12 incelendiğinde, Okul şarkılarının 1996-2006 programında %41,1 oranla (814) 4/4 ölçü ağırlıkta olduğu, akabinde ise 2/4 ve 3/4 ölçülü şarkıların olduğu görülmekteyken, 2007-2015 programında ise 4/4'lük, 2/4'lük ve 3/4'lük ölçü oranında azalmanın olduğu, aksak ölçülü % 6,7 oranlı (84) 9/8'lik ölçü ve diğer aksak ölçülerin oransal olarak arttığı tespit edilmiştir.

4.10.4 Tablo 13 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Tonal-Makamsal-Üç Ses'e Göre Dağılımı.

	1996-2006		1997-2015	
Yapı	f	%	f	%
Tonal	1351	68,2	713	62,1
Makamsal	598	30,2	424	33,6
Üçsesten Oluşan	31	1,6	54	4,3
Toplam	1980	100	1261	100

Tablo 13 incelendiğinde, Okul şarkılarının 1996-2006 programında %68,2 oranlı (1351) Tonal yapının ağırlıkta olduğu, akabinde ise Makamsal ve Üçsesten oluştuğu görülmüşken, 2007-2015 programında ise oransal olarak azalmanın olduğu belirgin olarak görülmektedir.

4.10.5 Tablo 14 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Majör ve Minör Dağılımı.

	1996-2006		1997-2015	
Tonal Yapı	f	%	f	%
Majör	878	44,3	537	43,7
Minör	473	23,9	246	19,5
Toplam	1351	68,2	783	62,1

Tablo 14 incelendiğinde, Okul şarkılarının 1996-2006 programında %44,3 oranla (878) Majör tonlu, %23,9 oranla (473) Minör tonlu olduğu görülmüşken 2007-2015 programında ise Majör ve Minör tonlu şarkıların oransal yapısında belirgin olarak değişiklik olduğu tespit edilmiştir.

4.10.6 Tablo 15 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Ton Adlarına Göre Dağılımı.

Ton Adı	1996-2006		2007-2015	
	f	%	f	%
Do Majör	602	30,4	356	28,2
La Minör	99	5,0	27	2,1
Fa Majör	197	9,9	131	10,4
Re Minör	297	15,0	137	10,9
Sol Majör	76	3,8	42	3,3
Toplam	1345	67,8	767	60,8

Tablo 15 incelendiğinde, Okul şarkılarının 1996-2006 müzik programında %30,4 oranlı(602) Do Majör tonu, devamında ise Re Minör ve Fa majör tonları olduğu görülmüş, 2007-2015 müzik programında ise aynı durumun var olduğu tespit edilmiştir.

4.10.7 Tablo 16 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Makamsal Yapılarına Göre Dağılımı.

Makam Yapı	1996-2006		2007-2015	
	f	%	f	%
Basit	572	28,9	387	30,7
Şed	14	0,7	18	1,4
Bileşik	12	0,6	20	1,6
Toplam	598	30,2	425	33,7

Tablo 16 incelendiğinde, Okul şarkılarının 1996-2006 müzik programında %28,9 oranlı (572) Basit yapılı olduğu görülmüş, Şed ve Bileşik yapılı şarkıların birbirine yakın oranlara sahip olduğu tespit edilmiştir. 2007-2015 müzik programında ise Basit yapılı şarkıların oranı artarken sayısı azalmış, Şed ve Bileşik yapılı şarkıların oranlarında ise artış olduğu ve sayısının arttığı tespit edilmiştir.

4.10.8 Tablo 17 1996-2006 ile 2007-2015 Yılları Arası Okul Şarkılarının Çapraz Tablo ile Makam Adlarına Göre Dağılımı.

Makam Adı	1996-2006		2007-2015	
	f	%	f	%
Hüseyinî	251	12,7	157	12,5
Kürdi	139	7,0	82	6,5
Rast	51	2,6	31	2,5
Hicaz	31	1,6	49	3,9
Karcıgar	17	0,9	4	0,3
Toplam	489	24,8	323	25,7

Tablo 17 incelendiğinde okul şarkılarının 1996-2006 müzik programında %12,7 oranla (251) Hüseyinî makamı okul şarkısının hâkim olduğu tespit edilmiş, akabinde ise Kürdî ve Rast makamı şarkıların olduğu görülmüştür. 2007-2015 müzik programında ise Hüseyinî makamı oransal olarak aynı seviyede kalırken diğer makamlarda düşüş görülmüş, Hicaz makamında ise oransal ve sayısal olarak artış olduğu tespit edilmiştir.

V. BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1 Sonuçlar

Bu bölümde, araştırma bulguları ve yorumlarına dayalı olarak varılan sonuçlar ve öneriler yer almaktadır. Sonuçlar alt problemlerin sırasına göre sunulmuştur.

Okul şarkılarının yıllara göre dağılımı verilmiştir. 0,23 oranla (751) en yüksek yıl 2001 yılıyken, 0,01 oranla (18) en düşük yılın 2007 olduğu tespit edilmiştir.

Okul şarkılarının sınıflara göre dağılımı verilmiştir. Okul şarkılarının en fazla bulunduğu sınıfın 7. Sınıf olduğu tespit edilirken, en az olduğu sınıfın 4.sınıf olduğu tespit edilmiştir. Diğer sınıflarda ise birbirine yakın oransal dağılımın olduğu görülmüştür.

Okul şarkılarının konularına göre dağılımı verilmiştir. En fazla okul şarkısının Sözsüz Eserler olduğu belirlenirken, en az eserin ise Dürüstlük konusunda olduğu belirlenmiştir. Geriye kalan okul şarkılarının ise farklı konu başlıklarında dağıldığı tespit edilmiştir.

Okul şarkılarının ölçü birimine göre dağılımı verilmiştir. Okul şarkılarının en fazla 4/4' lük ölçülü olduğu, 2/4'lük ve 3/4'lük okul şarkıları sayılarının 4/4'lük ölçülü şarkılardan az olduğu tespit edilmiş, aksak ölçülü okul şarkılarının ise oransal olarak az olduğu ve birbirine yakın değerlere sahip olduğu görülmüştür.

Okul şarkılarının yapılarına göre dağılımı verilmiştir. Tonal şarkıların ağırlıkta olduğu belirlenirken, Makamsal şarkıların orta seviyede, Üçsesli şarkıların ise sayısal olarak az olduğu belirlenmiştir.

Okul şarkılarının Minör tonlarda, Majör tonlara göre daha az olduğu tespit edilmiştir.

Okul şarkılarının Do majör tonunda çok sayıda olduğu görülmüş, Re Minör ve Fa Majör tonlarında ise birbirine yakın oranlara sahip olduğu anlaşılmıştır. Re Majör, Si Minör ve Sol Minör tonlarında ise çok az sayıda okul şarkısının olduğu tespit edilmiştir.

Okul şarkılarının Makamsal yapılarına göre en fazla Basit yapılı olduğu görülürken, Şed ve Bileşik yapılı şarkıların ise az olduğu belirlenmiştir.

Okul şarkılarının en fazla olduğu makam Hüseynî olarak belirlenirken, Kürdî, Uşşak, Rast ve Hicaz makamlarında azalan bir sırayla dağılım olduğu görülmüş; Mahur, Nikriz, Eviç ve Buselik makamlarında ise çok az sayıda okul şarkısının olduğu tespit edilmiştir.

Okul şarkılarının incelendiği yıllar arasında değişen müzik programlarına göre şarkıların sayısal oranlarında değişiklik olduğu görülmüş, bütün sınıflarda okul şarkı sayısı azalmıştır.

Değişen müzik programlarına göre okul şarkılarının konu dağılımı iki program arasında Atatürk ve Vatan, Kahramanlık, Bayrak, Memleket Sevgisi gibi konularda sayı olarak azaldığı tespit edilmiş, diğer konu başlıklarında ise artış olduğu belirlenmiştir.

Değişen müzik programlarına göre, iki program arasında 4/4'lük, 2/4'lük ve 3/4'lük ölçülü okul şarkılarının sayısında azalmanın olduğu tespit edilirken, aksak ölçülü okul şarkılarının sayısında artış olduğu belirlenmiştir.

Değişen müzik programlarına göre Tonal ve Makamsal okul şarkılarının sayısında azalmanın olduğu tespit edilirken, Üçsesli okul şarkılarının sayısal olarak arttığı belirlenmiştir.

Değişen müzik programlarına göre Majör ve Minör tonlardaki şarkıların sayılarında genel olarak azalmanın olduğu görülmüştür.

Değişen müzik programlarına göre her iki programda da Do majör tonlu okul şarkılarının hâkim olduğu belirlenmiş, Re Majör, Si Minör ve Sol Minör tonlu okul şarkılarının her iki programda da sayıca az olduğu tespit edilmiştir.

Değişen müzik programlarına göre her iki programda da Basit yapıli okul şarkılarının sayısının fazla olduğu tespit edilirken, Şed ve Bileşik yapıli okul şarkılarının birbirine yakın sayılarda olduğu görülmüştür.

Değişen müzik programlarına göre her iki programda da Hüseynî makamlı okul şarkılarının sayıca fazla olduğu tespit edilmiş, Kürdî, Rast ve Karcıgar makamlarında ise azalmaların olduğu görülürken, Hicaz Makamında artış olduğu tespit edilmiştir. En az makamsal okul şarkısının ise Bûselik makamında olduğu belirlenmiştir.

5.2 Öneriler

Elde edilen veriler sonucunda:

- ❖ Sözsüz Eserlerin sayılarının azaltılıp, sözleri daha fazla olan okul şarkısı örnekleri kullanılmalıdır.
- ❖ Şarkı dağılımı yapılırken çocukların sınıflar arasındaki kavrayış düzeyleri göz önünde bulundurularak eser seçimi yapılmalıdır.
- ❖ Şarkı dağılımı yapılırken Aile sevgisi ve Milli değerler, Atatürk, Bayrak ve Vatan, Okul bilinci, Sorumluluk ve kültür değerlerinin birlikte harmanlanarak konu dağılımı yapılmalıdır.
- ❖ Tonal Okul şarkılarının sınıf düzeyine uygun olacak Majör ve Minör tonlarda dağılımı yapılmalıdır.
- ❖ Makamsal okul şarkılarının sınıf düzeyine uygun olarak seçilip, basitten zora ilkesi gözetilerek dağılımı yapılmalıdır.
- ❖ Aksak ölçülü okul şarkılarının öğretimi için daha fazla tartım çalışmaları, bona çalışmaları ve ezgisel çalışmalar yapılmalıdır.
- ❖ Müzik ders kitaplarındaki makamsal şarkılar verilmeden önce, makamlar konusunda öğrencilerin bilişsel yapısı gözetilerek makamlar hakkında bilgi verilmelidir.
- ❖ Dünya müzik kültüründen örnek olarak verilen okul şarkısı örneklerinin sayılarının azaltılıp, Ülkemizin tarihine, örf ve adetlerine örnek olacak Milli Benlik duygularını geliştirecek okul şarkıları verilmelidir.

KAYNAKÇA

- Akkaş, S.(2001). *İlköğretim 8. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Pasifik Yay.
- Akkaş, S.(2001). *İlköğretim 7. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Pasifik Yay.
- Akkaş, S.(2001). *İlköğretim 6. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Pasifik Yay.
- Akkaş, S.(2001). *İlköğretim 5. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Pasifik Yay.
- Akkaş, S.(2001). *İlköğretim 4. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Pasifik Yay.
- Aktaş, S.(2008). *İlköğretim II.Kademe Okul Şarkılarının Öğrencilere Uygunluğunun İncelenmesi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Akyüz, Y.(1994) *Türk Eğitim Tarihi*. İstanbul: Kültür Koleji Yay.
- Albuz, A. ve Sağer T. (2008), *Eğitim Müziği Besteleme Teknikleri*. Ankara: Maya Akademi.
- Alıcıgüzel, İ. (1979). *İlk ve Orta Dereceli Okullarda Öğretim*. İstanbul: İnkılap ve Ata Kitabevi.
- Alaylıoğlu, R. ve Oğuzkan, A. (1976). *Ansiklopedik Eğitim Sözlüğü*. İstanbul: İnkılap ve Aka Basımevi.
- Altunya, E.(2001). *Türkiye’de Cumhuriyet Döneminde Uygulanan İlkokul Müzik Dersi Programlarının Çağdaş Program Geliştirme İlkelerine Göre Değerlendirilmesi*, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniv. Sosyal Bilimler Ens. Müzik Eğitimi Anasanat/Anabilim Dalı, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Alkar, R. (2008). *İlköğretim Müzik Eğitimi Dersinde 2007–2008 Eğitim Öğretim Yılında Okutulan Öğrenci Çalışma Kitaplarındaki Şarkıların Müziksel Amaçları Bakımından Analizi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Ayarman, O.ve Aksan, B.(2001). *İlköğretim 6.Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Özgün Matbaa.
- Aydın, Ş.(1997). *İlköğretim 8.Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Küre Yay.
- Aydın, Ş.(1997). *İlköğretim 7.Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Küre Yay.
- Aydın, Ş.(1997). *İlköğretim 6.Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Küre Yay.
- Aydın, Ş., Aydın S.(1997). *İlköğretim 5.Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Küre Yay.
- Aydın, Ş., Aydın S.(1997). *İlköğretim 4.Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Küre Yay.
- Bilgin, A. S. (2009). *İlköğretim Öğrencilerinin Okul Şarkılarına Yönelik Görüşleri*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.

Binbasıoglu, C. (1981). *Genel Öğretim Bilgisi–Öğretimin İlke, Yöntem ve Teknikleri*. Ankara: Binbasıoglu Yay., Kadioğlu Matbaası.

Büyükkaragöz, S. ve Çivi, C. (1998). *Genel Öğretim Metotları*. İstanbul: Öz Eğitim.

Bowman, W. (2002). *The New Handbook Resarch On Music Teaching And Learning: Procekt Of The Music Educations National Conference*. New York: Oxford University Press.

Bossing, N. L. (1959). *Orta Dereceli Okullarda Öğretim*, çev. Necmi Sarı. İstanbul: M.E.B Basımevi, C.I.

Byrum, L. S. (1993). *The Library Of Children's Song Classics*. New York: A Division Of Music Sales Corporation.

Cangal, N. (2004). *Müzik Formları*. Ankara: Arkadaş Yay.

Çakır, A. (2001). *İlköğretim 4. Sınıf Müzik Dersi Kitabı*. Ankara: Öğün Yay.

Caswell, H. L. and Campbell, D. (1935). *Curriculum Development*. New York: American Book Company.

Çınar, N. ve Çınar M. (2006). *İlköğretim 4. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Evren Yay.

Çetinel, Z. (2001). *İlköğretim 8.Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Küre Yay.

Çetinel, Z. (2002). *İlköğretim 8.Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Küre Yay.

Çelik, M. ve Şendağ, A. B. (2015). *İlköğretim Müzik 6.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.

Çelik, M. ve Şendağ, A. B (2015). *İlköğretim Müzik 7. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.

Çelik, M. ve Şendağ, A. B (2015). *İlköğretim Müzik 8 Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.

Çelik, M.ve Şendağ, A. B (2014). *İlköğretim Müzik 6. Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.

Çelik, M. ve Şendağ, A. B (2014). *İlköğretim Müzik 7.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.

Çelik, M. ve Şendağ, A. B (2014). *İlköğretim Müzik 8.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.

Çelik, M. ve Şendağ, A. B (2013). *İlköğretim Müzik 6.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Saray Matbaacılık.

Çelik, M. ve Şendağ, A. B (2013). *İlköğretim Müzik 7.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Başak Matbaacılık.

Çelik, M. ve Şendağ, A. B (2013). *İlköğretim Müzik 8.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.

Çelik, M. ve Şendağ, A. B (2012). *İlköğretim Müzik 6.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Korza Yay.

Çelik, M. ve Şendağ, A. B (2012). *İlköğretim Müzik 7.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.

Çelik, M. ve Şendağ, A. B (2012). *İlköğretim Müzik 8.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.

Demirel, Ö. (2010). *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme*. (On ikinci Baskı) Ankara: Pegem Akedemi.

Demirel, Ö.(2009). *eğitimde program geliştirme*. Ankara: PegemA Yay.

Demirel, Ö. (2011). *Öğretme Sanatı*. (18. Basım). Ankara: Pegem Akademi.

Dönmez, M.(2001). *İlköğretim 5. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Tutibay Yay.

Dönmez, M.(2000). *İlköğretim 6. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Tutibay Yay.

Dönmez, M.(1999). *İlköğretim 7. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Saray Matbaası.

Doll, R. C. (1986). *Curriculum Improvement: Decision Making And Process*. 6th. Ed. Boston: Allyn and Bacon.

Doğan H. (1975). "Program Geliştirmede Sistem Yaklaşımı." Ankara Üniveristesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt: 7, Sayı 14.

Ertürk, S. (1982). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Meteksan Lmt. Şti.

Ertürk, S.(1994). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Meteksan Yay.

Elliot, W. E. (1979). *The Edicational Imagination*. (1). New York: Macmillan Publishing Co. Inc.

Fidan, N. ve Erden M. (1994). *Eğitime Giriş*. Ankara: Meteksan A. Ş.

Fiske E.B., (Ed.) (1999). *Champions of Change: The Impact of The Arts on Learning*. Washington: Arts Education Partnership.

Fidan, N.(1986) *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.

Gedikli, E. (2007). *Eğitim Fakülteleri, Sınıf Öğretmenleri ve Müzik Öğretmenleri İçin Okul Öncesi Müzik Etkinlikleri Eğitimi*. (1. Baskı). Bursa: Ezgi Kitabevi.

Göher, F. (2006). *Türk Ve Batı Çocuk Şarkılarının Karşılaştırmalı Analizi*. Yayınlanmış Doktora Tezi.

Good, C. (1973), *Dictonay of Education*. 3.rd Ed. New York: Mc Graw-Hill.

Harrison, L. N. (1983). *Getting Started in Elementary Music Education. (1)*. New Jersey: Prentice-Hall, Inc, Englewood Cliffs.

Hesapcıoğlu, M. (1998). *Bilgi Toplumunda ve Okulun Geleceğine İlişkin Düşünceler*, Yeni Türkiye Dergisi, 21. Yüzyıl Özel Sayısı, Yıl:4, Sayı: 19, ss.21-28, Ocak-Şubat.

İşman, A. ve ESKİCUMALI A. (2000). *Eğitimde Planlama ve Değerlendirme*. Adapazarı: Değişim Yay.

Kavcar, C. (1982). *Edebiyat ve Eğitim*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yay.

Karasar, N. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Karkın, K. (2001). *İlköğretim Müzik Dersi 6.Sınıf Ders Kitabı*. Ankara: Elit Yay.

Karkın, K. (2001). *İlköğretim Müzik Dersi 7.Sınıf Ders Kitabı*. Ankara: Elit Yay.

Karkın, K. (2001). *İlköğretim Müzik Dersi 8.Sınıf Ders Kitabı*. Ankara: Elit Yay.

Karkın K. ve Yurtoğlu Ö. F., (2006). *İlköğretim 7.Sınıf Ders Kitabı*. Ankara: Doku Yay.

Kalaycı, Ş. G.,(2008). *Türkiye'deki İlköğretim Okullarında Müzik Eğitiminde Kullanılan Okul Şarkılarının, Eğitim Müziği Besteleme Teknikleri Bakımından İncelenmesi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.

Keten, N. (2000). *İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersi Kitabı*. Ankara: Dörtel Yay.

Keten, N. (2001). *İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersi Kitabı*. Ankara: Dörtel Yay.

Koç, Y.(2008). *İlköğretim Müzik Dersi 7.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. İstanbul: Milsan Basım San. Aş.

Koç, Y.(2009). *İlköğretim Müzik Dersi 7.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü.

Koç, Y.(2010). *İlköğretim Müzik Dersi 7.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye İşlemleri Müdürlüğü.

Koç, Y.(2011). *İlköğretim Müzik Dersi 7.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye İşlemleri Müdürlüğü.

Klein, M. F. (1999). *Alternative curriculum conceptions and desigins*. A. C. Ornstein & L. S. Behar-Horenstein (Ed)., *Contemporary Issues In Curriculum*. 2nd. Ed. Boston: Allyn&Bacon.

Lamont A. (1998). *Response to Katie Overy's papers, 'Can Music Really "Improve" the Mind? . Psychology of Music 26*.

Lavignac A. (1939). *Musiki Terbiyesi*. Çeviri: Abdülhalik Denker. İstanbul: Kanaat Kitabevi.

Modiri, I.G. (2012). *Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşımlar*. Ankara: Elhan Kitap Yayın Dağıtım.

Nebi, G.(2005). *Makedonya ve Türkiye İlköğretim Okulları 6,7 ve 8. Sınıflarda Okutulan Müzik Ders Kitaplarındaki Eğitim Müziği Eserlerinin Karşılaştırmalı İncelenmesi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.

Oliva, P. F.(1988). *Developing the Curriculum*. Boston: Scott, Foresman and Company.

Oliver, A. I. (1977). *Curriculum Improvoment: A Guide To Probles, Principles And Process*. 2.nd Ed. New York: Harper-Row.

Oliva, P.F. (1997). *Developing The Curriculum*. Usa: Logman.

Öztuna, Y. (2000). *Türk Mûsikîsi Kavram ve Terimleri Ansiklopedisi*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yay.

Özdemir, N.(2008). *İlköğretim Müzik Dersi 6.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü.

Özdemir, N.(2009). *İlköğretim Müzik Dersi 6.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. İstanbul: Doğan Ofset.

Özdemir, N.(2010). *İlköğretim Müzik Dersi 6.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye İşlemleri Müdürlüğü.

Özdemir, N.(2011). *İlköğretim Müzik Dersi 6.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye İşlemleri Müdürlüğü.

Özdemir, N. ve Koç, Y. (2008). *İlköğretim Müzik Dersi 8.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Evren Yayıncılık ve Basım San. Tic. Aş.

Özdemir, N. ve Koç, Y. (2009). *İlköğretim Müzik Dersi 8.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Saray Matbaacılık.

Özdemir, N. ve Koç, Y.. (2010). *İlköğretim Müzik Dersi 8.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Ada Matbaacılık.

Özdemir, N. ve Koç, Y. (2011). *İlköğretim Müzik Dersi 8.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Ada Matbaacılık.

Posner, G.J. (1995). *Analyzing the Curriculum 2ed* New York: McGraw-Hill Inc.

Sağır, T. ve Albuz, A. (2008). *Eğitim Müziği Besteleme Teknikleri*. Ankara: Maya Akademi Yayın Dağıtım Eğitim Danışmanlık.

- Sağır, T. (2002). Cumhuriyetten Günümüze Okul Şarkıları Üzerine Bir İnceleme, Yayınlanmış Doktora Tezi.
- Saydam, R.(2002). *İlköğretim 5. Sınıf Müzik Dersi Ders Kitabı*. Ankara: Sevgi Yay.
- Saydam, R.(2000). *İlköğretim 8. Sınıf Müzik Dersi Ders Kitabı*. Ankara: Sevgi Yay.
- Saydam, R.(2000). *İlköğretim 7. Sınıf Müzik Dersi Ders Kitabı*. Ankara: Sevgi Yay.
- Say, A. (1985). *Müzik Ansiklopedisi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Cilt 4.
- Say. A. (2005). *Müzik Ansiklopedisi içinde* (c.1. 40-394. c.2, 595). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yay.
- Say, A. (2002). *Müzik Sözlüğü (1. Bs.)*.Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yay.
- Say, A. (2011). *Müzik Öğretimi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yay.
- Say, A. (1996). “Okul Sarkıları”. *Müzik Görüşleri. Halil Bedi Yönetken 1951/18. Aktaran Say, A. (1996) Müzik Öğretimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yay.
- Saygun, A. A. (1966). *Musiki Temel Bilgisi, Kitap 4*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Saraç A.G., (2016). *Müzik Eğitiminde Özel Öğretim İlke ve Teknikleri-2*. Ankara: Nobel.
- Saylor, J. G., Alexander, W.M., and Lewis, A. J. (1981), *Curriculum Planning for Better Teaching and Learning*. 4.th Ed. New York: Holt, Rinehart, & Winston.
- Satır, Ö. C.(2008). *İlköğretim Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Çocuk Şarkılarının Öğrencilerin Gelişim Düzeylerine Uygunluğu Açısından İncelenmesi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Schmatzberger, A.(2009). *Der Lehrplan Im Kontext Eines Bildungspolitischen Diskurses*. Österreich: Unpublished Diplomarbeit, Universitaet Wien.
- Sever, S. (2003). *Çocuk ve Edebiyat*. Ankara: Kök Yay.
- Sun, M. (1969). *Şarkı Demeti*. Ankara: Dağarcık Yay.
- Sun M. ve Seyrek H.(1998). *Okul Öncesi Eğitiminde Müzik*. İzmir: Müzik Eserleri Yayınları.
- Sun, M. (1997). *Şarkılarla Türkülerle Temel Müzik Eğitimi*. Ankara: Doruk Yay.
- Standley J.M., (1996). A Meta-Analysis on The Effecets of Music as Yeinforcement for Education/Therapy Objectives. *Journal of Research in Music Education*, 44 (2).
- Şahin, O. ve Melek N.(2002). *İlköğretim 5.Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Okyay Yay.

- Tan, S., Kayabaşı. Y. ve Erdoğan A(2002). Öğretimi Planlama ve Değerlendirme. Ankara: Anı Yay.
- Tanner, D. and Tanner L.N. (2007). *Curriculum Development Theory İn to Praticce*. 4th. Ed. New Jersey: Pearson Education Ltd.
- Tezcan, M. (1997). *Eğitim Sosyolojisi*. Ankara:
- Türkmen E.F., (2017).*Müzik Öğretiminde Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Pagem Akedemi.
- Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe Sözlük*. Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara: Akşam Sanat Okulu Matbaası.
- Türk Dil Kurumu.(2005). *Türkçe Sözlük. (10. Baskı)*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yay.
- Tyler, R. W.(1949).*Basic Principle Of Curriculum And Instruction*. Chicago: The Universty of Chicago Press.
- Tanilli, S.(2004). *Nasıl Bir Eğitim İstiyoruz?* İstanbul: Adam Yayıncılık ve Matbaacılık.
- Tanner, D. and Tanner L.N. (1980). *Curriculum Development Theory Into Praticce*. 2.nd Ed. New York: Mac Milan.
- Uçan, A. (2003). *İlköğretim Okulları İçin Üçer Seçenekli Özgün Şarkılar*. Ankara: Müzik Eğitimi Yay.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi*. Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Uluçay, T. (2006). *İlköğretim İkinci Kademe, Müzik Eğitimi Dersinde 2005–2006 Eğitim Öğretim Yılında Okutulan Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Şarkıların Müziksel Amaçlar Bakımından Analizi*, Yayınlanmış Yüksek Lisan Tezi.
- Varış, F.(1978). *Eğitimde Program Geliştirme*, Ankara: A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları, No. 75,19.
- Varış, F.(1996). *Eğitimde Program Geliştirme: Teori ve Teknikler, 6. Baskı* Ankara: Alkım Yay.
- Varış, F. (1994). *Eğitimde Program Geliştirme, Teori ve Teknikler*. Ankara: Alkım Yay.
- Yaşar, N.ve Yücesoy, G. (2007). *İlköğretim Müzik 4.Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*, İstanbul: Doğan Ofset.
- Yaşar, N., Özdemir, A., Eren, E. Ö., Öztürk, S. ve Yücesoy, G.(2008). *İlköğretim Müzik 4.Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. Ankara: Saray Matbaacılık.

Yaşar, N., Özdemir, A., Eren, E. Ö., Öztürk, S., ve Yücesoy, G.(2009). *İlköğretim Müzik 4.Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. Ankara: Saray Matbaacılık.

Yaşar, N. ve Yücesoy, G.(2010). *İlköğretim Müzik 4.Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. İstanbul: Kelebek Matbaacılık.

Yaşar, N. ve Yücesoy, G.(2011). *İlköğretim Müzik 4.Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. İstanbul: Kelebek Matbaacılık.

Yaşar, N., Özdemir, A., Eren, E. Ö., Öztürk, S. ve Yücesoy, G.(2008). *İlköğretim Müzik 5.Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. Ankara: Yenigün Matbaacılık.

Yaşar, N., Özdemir, A., Eren, E. Ö., Öztürk, S. ve Yücesoy, G.(2009). *İlköğretim Müzik 5.Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. Ankara: Saray Matbaacılık.

Yaşar, N., Özdemir, A., Eren, E. Ö., Öztürk, S. ve Yücesoy, G.(2010). *İlköğretim Müzik 5.Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. İstanbul: Kelebek Matbaacılık.

Yaşar, N., Özdemir, A., Eren, E. Ö., Öztürk, S. ve Yücesoy, G.(2011). *İlköğretim Müzik 5.Sınıf Müzik Çalışma Kitabı*. . İstanbul: Kelebek Matbaacılık.

Yaşar, N., Çelik, M. ve Şendağ, A. B.(2015). *İlköğretim Müzik 5.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.

Yaşar, N., Çelik, M. ve Şendağ, A. B.(2014). *İlköğretim Müzik 5.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Sistem Ofset.

Yaşar, N., Çelik, M. ve Şendağ, A. B.(2013). *İlköğretim Müzik 5.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Ada Matbaacılık.

Yaşar, N., Çelik, M. ve Şendağ, A. B.(2012). *İlköğretim Müzik 4.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Korza Yay.

Yaşar, N., Çelik, M. ve Şendağ, A. B.(2012). *İlköğretim Müzik 5.Sınıf Öğrenci Çalışma Kitabı*. Ankara: Devlet Kitapları Döner Sermaye Müdürlüğü.

Yavuzer, H. (1993). *Çocuk psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yurtoğlu Ö. F.(1999). *İlköğretim 8. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. İstanbul: Düzgün Yay.

Yurtoğlu Ö. F.(2000). *İlköğretim 7. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. İstanbul: Düzgün Yay.

Yurtoğlu Ö. F.(2000). *İlköğretim 6. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. İstanbul: Düzgün Yay.

Yurtoğlu Ö. F.(1998). *İlköğretim 5. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. İstanbul: Düzgün Yay.

Yurtoğlu Ö. F.(1997). *İlköğretim 4. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. İstanbul: Düzgün Yay.

Yıldız H. ve Çam, M.(1997). *İlköğretim 8. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Pasifik Yay.

Yıldız H. ve Çam, M.(1997). *İlköğretim 7. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Pasifik Yay.

- Yıldız H. ve Çam, M.(1997). *İlköğretim 6. Sınıf Müzik Ders Kitabı*. Ankara: Pasifik Yay.
- Yurga, C.(2005). *Dünya Coğrafyasında Uluslararası Sanat Müziği Türleri*, Ankara: Pegem Yay.
- Yönetken B.H., (1952). *Okulda Müzik Öğretimi ve Öğretim Metotları*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Yıldız, G.(2002). *İlköğretimde Müzik Öğretimi*, Ankara: Anı Yay.
- Yöre, S.(2004). *Türkiye’de Çocuk Müziği*. Çoluk Çocuk Dergisi. Aralık-2004/12.
- Yürümez, E.(2014). *1930-2000 Yılları Arasında Bestelenen 180 Türk Müziği Çocuk Şarkısının Makam Usul Konu Bestekâr Ve Ses Aralığı Açısından İncelenmesi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.

EKLER

EK 1

1994 İLKÖĞRETİM KURUMLARI MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı Genel Açıklamalar

1. Bu Program ilköğretim kurumlarındaki sekiz yıllık müzik eğitimini bir bütün olarak kapsar.
2. İlköğretim kurumlarının yapısı ve ilköğretim çağı çocukların müziksel gelişimi birlikte göz önünde bulundurularak program birinci devre (1.2.3. sınıf), ikinci devre (4.5. sınıf) ve üçüncü devre (6.7.8. sınıf) olmak üzere birbirini izleyen üç aşamadan oluşturulmuştur.
3. Müzik dersi programının birinci ve ikinci devreleri, mihver derslere bağlı olmakla birlikte çağdaş müzik eğitiminin bir gereği olarak aynı zamanda kendi eksenini üzerine de oturtulmuştur.
4. Programda müzik dersi ile mihver dersler arasındaki bütünlüğünün yanı sıra hayat ile müzik arasında da bütünlük sağlanmıştır.
5. Programda birinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri, ikinci devre müzik derslerinin sınıf öğretmenleri veya müzik öğretmenleri, üçüncü devre müzik derslerinin ise müzik öğretmenlerince verilmesi esas alınmıştır.
6. Bu programda müzik dersleri, mihver ve diğer derslerle ilişkileri yanı sıra müzik alanının kendi özellikleri de gözetilerek konular üniteler halinde belirlenmiştir.
7. Bu program ilköğretim çağı çocuklarının tümünü "Genel Müzik Eğitimi" almak için gerekli müzik yeteneğine sahip görmekte ve bu bakımdan bütün ilköğretim öğrencilerini kapsamaktadır.
8. Programda, Ülkemizde yaşayan belli başlı müzik türlerinin hepsine yer veren, milli birlik ve beraberliğimizi koruyan, pekiştiren ve geliştiren ortak

temel müzik kültürü ve bunun gerektirdiği ortak bir müzik repertuarı kazandırılması esas alınmıştır.

9. Program, müzik dersinin, müziğin her boyutuyla ele alınıp işlendiği bir ders olarak gerçekleşmesini ve böylece çocuğun bilişsel, devinişsel, duyuşsal davranışlarıyla bir bütün olarak gelişmesini öngörmektedir.

10. Programın birinci ve ikinci devrelerinde yer alan "Çevremiz ve Müzik", ile "Atatürk'ümüz ve Müzik" üniteleri esnek ünitelerdir. Bu üniteler diğer derslerdeki ilgili ünitelerle bağlantılı olarak belirli gün ve haftalarda yeri ve zamanı geldikçe işlenecektir.

11. Programın özellikle birinci ve ikinci devrelerinde Öğrenci için ülkemizde yapılması planlanan "Vurmalı Ezgi Çalgısı" ön görülmektedir. Bunun yanı sıra öğrencilerin ilgileri ve çevre özellikleri de göz önünde bulundurularak diğer çocuk çalgılarının da kullanılması beklenmektedir.

12. Müzik dersleri, esas olarak, bu amaçla düzenlenmiş müzik dersliklerinde yapılmalıdır. Bu mümkün olmadığı takdirde yeterli araç ve gereç sağlanarak normal derslikler ve diğer uygun mekanlarda yapılabilir.

13. Programda, ilköğretim kurumlarında müzik eğitiminin genel amaçları, devre amaçları ve ünite amaçları ile, ünite amaçlarına ilişkin bilişsel, devinişsel ve duyuşsal davranışlar belirlenmiştir. Aynı zamanda ana ve alt konulara ayrılmıştır.

14. Müzik dersinin işlenişinde yararlanılacak genel öğretim yöntemlerinin yanında "Çözümleme, yaratma, sorma-cevaplama, yeniden bulma, örnekleme, anlatma, tartışma, öyküleme" gibi yöntem ve tekniklere, ünitenin özelliklerine göre yer verilmelidir.

15. Müzik derslerinde öğrencinin yaşayışından ve çevresinden yola çıkılarak kazandırılan her davranış (bilgi-beceri) somut örneklerle desteklenmeli "yakından uzağa, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene ve yaparak yaşayarak öğrenme" gibi ilkeler esas alınmalıdır.

16. Program öğelerinden "Öğretme-öğrenme" durumları (işleniş) ile "sınama-ölçme durumları" na ilişkin örnekler her devrenin ilk sınıflarının her ünitesinde verilmiştir. "Değerlendirme" ögesine ilişkin örnekler ise, birinci devrenin birinci sınıfının ilk ünitesi ile son ünitesinin bitiminde verilmiştir.

17. Programda, ses ve çalgı müziklerinin bir bütünlük içinde ele alınması ilke edinilmiştir. Ünitelere göre sınıf ve öğrenci düzeyine uygun, eğitici

niteliği yüksek ezgi-söz uyuşumu (prozodisi) doğru, ses sınırı öğrencilerin ses alanlarına (ses genişliklerine) uygun şarkılar seçilmelidir. Şarkıların sınıf, öğretmen ve öğrenci çalgıları ile eşlikler yapılmaya elverişli olmasına dikkat edilmelidir.

18. Şarkı öğretiminde şarkının özelliğine göre şarkının, sözünden, ezgisinden veya ritminden vola çıkılarak genellikle "bütün-parça-bütün" yöntemi uygulanabilir. Ancak, yeri geldikçe "parçadan bütüne" yönteminden de yararlanılabilir.

19. Şarkı öğretimi sırasında olabildiğince "yaratıcı çalışmalara" yer verilmeli, sözlerin anlamı ve ezginin ritmi üzerinde durularak "oyunlaştırma"ya özen gösterilmelidir.

20. Şarkı öğretimi birinci devrenin ilk iki yılında daha çok "işitme" yoluyla (kulaktan) yapılabilir. Bu yol, diğer sınıflarda da yeri ve zamanı geldikçe sürdürülebilir. "Müzik yazısı yoluyla" (notasından) şarkı öğretimi ise, en geç birinci devrenin üçüncü sınıfında başlayabilir.

21. Ses değişimi (mutasvon) dönemindeki öğrencilere ses sınırlarını zorlamayan özel bir eğitim uygulanmalıdır. Bu yaklaşımda daha çok çalgı ve ritim eğitime ağırlık verilmelidir.

22. Derslerin işlenişi kesinlikle müzik yapma (söyleme, çalma, yaratma) ve dinleme üzerine kurulmalıdır. Bu çerçevede müzik dersi bir şarkı ile başlayıp, yine bir şarkı ile bitirilebilir. Derse bir önceki derste öğrenilen şarkı ile başlanıp yeni bir şarkının öğrenilmesine geçilebilir. Böylece eski ve yeni şarkılar birbirini izlemesi ile programda öngörülen "etkin bir şarkı dağarcığı" oluşturulabilir.

23. Sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri, dersin genel akışı ve işlenişi çerçevesinde uzun zaman almayacak biçimde gerçekleştirilmelidir. Her öğrencinin tek tek sınanması ve değerlendirilmesinden çok, küçük ve büyük grupların gözlenmesi şeklindeki bir yaklaşıma ağırlık verilmelidir.

24. Öğrenci davranışlarının gözlenmesinde ve değerlendirilmesinde gereksiz ikileme düşülmekten kaçınılarak, çok seçenekli sorularla çocukların düşünme basamaklarının artırılmasına, geliştirilmesine ve olumlu davranış değişikliklerinin ödüllendirilmesine özen gösterilmelidir.

25. İlköğretimin hangi devresinde ve hangi sınıfında, hangi üniteye ilişkin olursa olsun, her müzik dersi programın "amaçlar, davranışlar, öğrenme-öğretme durumları (işleniş), sınama-ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri" öğelerine yer veren bir anlayışla gerçekleştirilmesine özen gösterilmelidir.

26. Bu program, temelde sekiz yıllık ilköğretim ders saatleri dikkate alınarak bağımsız ilkokul, ortaokul ve lise bünyesindeki ortaokullarda da uygulanabilir.

İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Genel Amaçları

1. Temel müzik bilgilerine sahip olabilme.
2. Sesleri temel özellikleriyle tanıyabilme.
3. Sesler arasındaki temel ilişkileri kavrayabilme.
4. Müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilme.
5. Müzik *yapma* ve dinleme araçlarını tanıyabilme.
6. Müzik topluluklarını tanıyabilme.
7. Geleneksel ve çağdaş; yöresel, ulusal ve evrensel müzikleri tanıyabilme.
8. Müziğin kaynağını, oluşum ve gelişimini kavrayabilmek.
9. Müziğin insan yaşamındaki yerini ve önemini kavrayabilme.
10. Düzeyine uygun müzikleri çözümleyebilmeli.
11. Düzeyine uygun müzikler yazabilme.
12. Müziğin her türünde nitelikli olanı niteliksizden ayırabilme.
13. Çevresi ile müziksel iletişim ve etkileşimde bulunabilme.
14. Atatürk'ün müzikle ilgili temel görüşlerini doğru anlayabilme.
15. Sesini doğru ve etkili kullanabilme.
16. Dinlediği müziklerde uygun ritmik devinimlerle eşlik edebilme.
17. Çalgısını temiz ve düzenli kullanabilme.
18. Müzik yapma, dinleme, araç ve gereçlerini kurallarına uygun kullanabilme.
19. Sözlü müziklerde türkçeyi doğru ve anlamlı kullanabilme.
20. Düzeyine uygun tekerleme, sayışma, ninni, şarkı, türkü, marsları doğru temiz ve anlamlı söyleyebilme.

21. Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla doğru temiz ve anlamlı çalabilme.
22. Kazandığı müzik dağarcığının çeşitli etkinlikleri sergileyebilme.
23. Müzik yazısını doğru okuyabilme.
24. Müzik yazısını doğru yazabilme.
25. Basta İstiklal Marsı olmak üzere, başlıca ulusal mars ve şarkılarımızı özüne uygun söyleyebilme.
26. Müziği başka anlatım biçimlerine dönüştürebilme.
27. Düzeyine uygun müziksel araç ve gereç yapabilme.
28. Yaratıcı müziksel çalışmalar yapabilme.
29. Müziksel bir çevre içinde yaşadığının farkında olabilme.
30. Müzik yapmaya istekli olabilme.
31. Müzik yapmaktan hoşlanabilme.
32. Müzik dinlemekten hoşlanabilme.
33. Çeşitli türdeki müziklerden hoşlanabilme.
34. Çevresindeki müzik etkinliklerine katılabilme.
35. Serbest zamanım müzikle geçirebilme.
36. Yaşamında müzikten yararlanabilme.
37. Kendisini müzik yoluyla ifade edebilme.
38. Müzik yoluyla sevgi, paylaşma ve sorumluluk duygusunu geliştirebilme.
39. Sağlıklı müziksel çevre konusunda bilinçli ve duyarlı olma.
40. Çok yönlü ve hoşgörülü bir müzik anlayışı kazanabilme.
41. Kendine özgü bir müziksel kişilik geliştirebilme.
42. Bilinçli bir müzik dinleyicisi olabilme.
43. Müzik kültürünü genel kültürün ayrılmaz bir ögesi olduğunu görebilme.
44. Ulusal birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran bir şarkı dağarcığına sahip olabilme.

İkinci Devre Genel Amaçları (4-5 Sınıflar)

1. İlinde ve bölgesinde Özel gün ve haftalardaki müzik etkinliklerini fark edebilme.
2. Müziğin hayatındaki yerini ve önemini kavrayabilme.

3. Çevresindeki müzik kurum ve kuruluşları ile başlıca müzikçilerin etkinliklerini fark edebilme.
4. Müziğin çevre sağlığındaki önemini kavrayabilme.
5. Sesin oluşumunu ve temel özelliklerini anlayabilme.
6. İnsan ve çalgı topluluklarını tanıyabilme.
7. Ritim kalıplarındaki çeşitli düzenimleri ses sürelerine göre ayır edebilme.
8. Müzik yazısının temel işaret ve yazılışlarının anlayabilme.
9. Bildiği şarkılardaki ölçü türlerini tanıyabilme.
10. Şarkı ve oyun müziklerinde hız basamaklarını ve çeşitlerini ayırt edebilme.
11. Şarkılarda ve oyun müziklerindeki gürlük basamaklarını ayırt edebilme.
12. Şarkı ve oyun müziklerinin biçimsel yapısını tanıyabilme.
13. Yurdumuzdaki başlıca müzik türlerini ayırt edebilme.
14. Çeşitli müziklerin insan hayatındaki yeri ve önemini kavrayabilme.
15. Atatürk'ün sanat bakışını ve Türk müziğine ilişkin görüşlerini anlayabilme.
16. Atatürk'ün sanata, müzik sanatçılarına ve müzik kuramlarına verdiği önemi anlayabilme.
17. Ülkemiz müziği ile diğer Türk devlet ve topluluklarının müzikleri arasındaki ilişkileri anlayabilme.
18. Çeşitli ülke müziklerinden uygun örnekleri tanıyabilmeli.
19. Çeşitli ülke müziklerinden uygun örnekleri tanıyabilmeli.
20. Bildiği öğrendiği müzik hayatında yer alan şarkı, türkü, marş vb. uygun örnekleri doğru söyleyebilmeli ve çalabilmeli.
21. Müzik hayatında yer alan şarkı, türkü marş vb. çeşitli müziklerden uygun olanları uygun ortamda dinleyebilmeli.
22. İstiklal Marşı ve toplumsal hayatımızda yer alan düzeyine uygun başlıca milli marşlarımızı doğru söyleyebilme.
23. Müzik yaparken ve dinlerken müziksel çevre sağlığına ilişkin kurallara uyabilme.
24. Öğrendiği, müziksel sesleri, sesiyle, çalgısıyla doğru verebilme.
25. Müzik seslerini nota dizekteki yerlerine doğru yazabilme

26. Sesiyle, çalgısıyla düzeyine uygun ses düzenlemeleri yapabilme.
27. Düzeyine uygun ses ve söz kümelerindeki ritmik düzenlemeleri doğru söyleyebilme ve çalabilme.
28. Düzeyine uygun ezgi kalıplarını doğru yazabilme, okuyabilme ya da çalabilme.
29. Öğrendiği şarkılardaki birim vuruşları doğru, düzenli vurabilme
30. Şarkı, marş ve oyun müziklerini hız ve gürlük terimlerine uygun söyleyebilme ve çalabilme.
31. Şarkıları, müzik cümlelerine dikkat ederek söyleyebilme, çalabilme ve dinleyebilme.
32. Dağarcığındaki müzikleri tür özelliklerine göre söyleyebilme, çalabilme© ve dinleyebilme.
33. Atatürk'ü anlatan şarkı ve marsları anlamlarına uygun söyleyebilme, çalabilme ve dinleyebilme.
34. Diğer Türk devlet, toplum ve topluluklarının müziklerinden uygun örnekleri söyleyebilme ve çalabilme.
35. Çeşitli ülke müziklerinden uygun örnekleri söyleyebilme ve çalabilme.
36. Hayatında müziğin önemli bir yeri olduğunun farkında olab il me.
37. Müzik yaparken ve dinlerken müziksel çevre sağlığına ilişkin kurallara uymaya özen gösterebilme.
38. Düzeyine uygun şarkıları notalarıyla okuyup çalmaktan zevk alabilme.
39. Müzik seslerinin temel özelliklerine duyarlı olabilme.
40. Sesini konuşurken ve şarkı söylerken doğru kullanmayı alışkanlık haline getirebilme.
41. Ritim ve ezgi kalıplarıyla ezgi oluşturmaktan hoşlanabilme.
42. Bildiği şarkı ve oyun müziklerinin ölçü özelliklerine dikkat edebilme.
43. Düzeyine uygun ritim düzenlemeleri yapmaya istekli olabilme.
44. Düzeyine uygun ezgi düzenlemeleri yapmaya istekli olabilme.
45. Dağarcığındaki müziklerin hız özelliklerine duyarlı olabilme.
46. Dağarcığındaki müziklerin gürlük özelliklerine duyarlı olabilme-
47. Dağarcığındaki müziklerin biçimsel yapısına dikkat edebilme,

48. Yurdumuzdaki ana müzik türlerinden uygun örnekleri söylemeye, çalmaya ve dinlemeye istekli olabilme.
49. Dağarcığındaki farklı tür müziklere yer vermekten hoşlanabilme.
50. Çeşitli tür müzikler dinlemekten hoşlanabilme.
51. Atatürk'ün müzik sanatına katkılarını anlamaya duyarlı olabilme.
52. Çeşitli Ülke müziklerinden uygun örnekleri söylemeye, çalmaya ve dinlemeye istekli olabilme.
53. Diğer Türk devlet, toplum ve topluluklarının müziklerinden uygun örnekleri söylemeye, çalmaya ve dinlemeye istekli olabilme.

Üçüncü Devre Genel Amaçları(6-7-8 Sınıflar)

1. Kültür, sanat ve müzikle insan sanat ve toplum hayatındaki önemini kavrayabilme.
2. Müziği oluşturan temel öğeleri kavrayabilme.
3. İnsan sesleriyle ve çalgılarla yapılan müzikleri ve müzik topluluklarını tanıyabilme.
4. Çeşitli müziklerin hız ve gürlük özelliklerini ayırt edebilme.
5. Düzeyine uygun müziklerin biçimsel yapısını çözümleyebilme.
6. Düzeyine uygun müzikleri tonal veya makamsal yapılarıyla çözümleyebilme.
7. Müzik eserlerini örgü-doku ve üslup özellikleriyle ayırt edebilme.
8. Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlayabilme.
9. Türk devlet ve topluluklarının müziklerinden belli başlı örnekleri tanıyabilme.
10. Avrupa ve dünya müziklerinden belli başlı örnekleri tanıyabilme.
11. Belli başlı müzik kurumları ve müzik mesleklerini tanıyabilme.
12. Atatürk'ün sanat ve müzik hakkındaki görüşlerini anlayabilme.
13. Müzik ile teknoloji arasındaki temel ilişkiyi kavrayabilme.
14. Ses değişim ve gelişim döneminde sesini bilinçli ve sağlıklı kullanabilme.
15. Müzik yaparken sesini doğru, temiz ve etkili kullanabilme.
16. Düzeyine uygun şarkıları doğru temiz ve anlamlı söyleyebilme.
17. Düzeyine uygun müzikleri çalgısıyla doğru, temiz ve anlamlı çalabilme.

18. Sesiyle ve çalgısıyla uygun müzik topluluklarına katılabilme.
19. Çeşitli müzikleri hız ve gürlük özelliklerine göre söyleyebilme veya çalabilme.
20. Müzik eserlerini biçimsel yapısına uygun söyleyebilme veya çalabilme.
21. **Düzeyine uygun tonal ve makamsal özelliklerine dikkat ederek söyleyebilme veya çalabilme.**
22. Müzik eserlerini müziksel örgü ve doku, uslub farklarını dikkat ederek söyleyebilme veya çalabilme.
23. Çeşitli müzik yapma araçlarını doğru kullanabilme.
24. Çevresindeki uygun müzik etkinliklerine katılabilme.
25. Sesiyle, çalgısıyla çeşitli yaratıcı çalışmalar yapabilme.
26. Çeşitli müzikleri başka anlatım biçimleriyle ifade edebilme.
27. Geleneksel ve çağdaş müziklerimizle, uluslararası ve evrensel müziklerden oluşan bir uygun bir şarkı dağarcığına sahip olma.
28. Ses değişimi ve gelişimi döneminde sesin bilinçli ve sağlıklı kullanabilme.
29. İnsan ve toplum hayatında kültür, sanat ve müziği önemseyebilme.
30. Müzik yaparken ve dinlerken müziği oluşturan temel öğelere özen gösterebilme.
31. İnsan sesleri ve çalgı topluluklarıyla yapılan müziklerden hoşlanabilme.
32. Birlikte müzik yapmaya istekli olabilme.
33. Sesiyle veya çalgısıyla çeşitli yaratıcı çalışmalar yapmaya istekli olabilme.
34. Düzeyine uygun müzikleri tonal ve makamsal yapılarını çözümlemekten hoşlanabilir.
35. Hayatında çeşitli müzikleri dinlemeye istekli olabilme.
36. Türk müziğinin genel yapısını ve tarihsel gelişimini anlamaya istekli olabilme.
37. Belli başlı müzik kurumları ve müzik mesleklerini tanımaya ihtiyaç duyabilme.
38. Türk devlet ve toplulukları ile çeşitli ülke müziklerinden belli başlı örnekleri öğrenmeye istekli olabilme.

39. Atatürk'ün sanat ve müzik hayatındaki görüşlerini benimseyebilme.
40. Müzik teknolojisinin günümüzdeki uygulamalarına ilgi duyabilme.
41. Müziği yaşamının ayrılmaz bir parçası haline getirebilme.

EK-2

2006 İLKÖĞRETİM KURUMLARI MÜZİK ÖĞRETİM PROGRAMI

2006 İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı

Giriş

İlköğretim düzeyi müzik dersi, genel müzik eğitimi içerisinde yer alan ve farklı yöntem ve tekniklerle bireylerin özellikle duygusal-duyuşsal yönden dengeli, tutarlı ve sağlıklı olarak yetişmelerini sağlamaya yönelik bir anlayış ve içerikle düzenlenmiştir. İlgili program; 1968.1984 ve 1994 yılı müzik dersi öğretim programı içerik ve yaklaşımları da göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. İlköğretim Müzik Dersi öğretim Programı. MEB İlköğretim Genel Müdürlüğünce teşkil edilen Müzik özel İhtisas Komisyonu tarafından geliştirilmiştir.

Müzik Dersi Öğretim Programı üç temel yapıdan teşkil edilmiştir. Birinci bölüm; giriş, programın vizyonu, temel yaklaşım ve yapı, öğrenme-öğretme süreçleri, ölçme ve değerlendirme alt başlıklarından oluşmaktadır, ikinci bölümde; birinci bölümde ifade edilen anlayış çerçevesinde oluşturulan programın esas içeriğini oluşturan kazanımlar, etkinlikler ve bunlarla ilgili açıklamalar yer almaktadır. Üçüncü bölüm ise; tasan halindeki müzik öğretim programının 1994 yılında uygulamaya giren Müzik Dersi Programıyla temel yaklaşımlar çerçevesinde karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesine ilişkin etkinliklerden oluşmaktadır.

Programda, öğrenme-öğretme sürecine ilişkin etkinlik örneklerinin yanı sıra ölçme ve değerlendirme etkinliklerine de yer verilmiştir. Bu etkinliklerin uygulamalarda bire bir kullanımının yanı sıra, öğretmenler de programın yaklaşımına uygun olarak yeni etkinlikler geliştirmelidirler. Dolayısıyla mevcut etkinliklerle yetinilmemelidir.

Müzik Dersi öğretim Programı hazırlanırken, öncelikle aşağıda yer alan temel hususlar göz önünde tutulmuştur:

- Anayasa, yasa ve yönetmeliklerde ifadesini bulan Türk Milli Eğitiminin esasları,
- Atatürk ilke ve inkılapları.
- Uluslararası bazı kuruluşların beyannamelerine göre bireylere kazandırılmak istenen davranışlar,
- Türk toplumsal yasanıma ilişkin beklentiler.
- Sanat, müziğin insan eğitimi ve yaşamındaki yeri ve önemi.
- Kalkınma planlarıyla bireylere kazandırılmak istenen davranışlar.
- Sınıf ve branş öğretmenleriyle, akademisyenlere uygulanan anketlerden elde edilen bulgular,
- İlköğretim Genel Müdürlüğü Müzik Özel İhtisas Komisyonunca belirlenmiş, öğrencilerden beklenen müzikle ilgili beceriler.

Yukarıda belirtilen hususlar çerçevesinde program çalışmasında şu ilkeler göz önünde bulundurulmuştur:

- Müzik öğretim Programı öğrenci merkezli olmalıdır.
- Öğrenci edilgen bir yapıda olmamalı, aksine dersin etkinlikler boyutuna aktif olarak katılım sağlamalıdır.
- Öğrenilecek her beceri ve bilgi, mutlaka yaşam içerisinde kullanılabilir ve işlevsel olmalıdır.
- Programda yoğun olarak bilişsel kazanımların yer alması yerine, bireylerin yetenek ve yaratıcılıklarını geliştirilmesine önem verilmelidir.
- Öğrenilen her bilgi, mutlaka pratiğe dönüştürülebilir nitelikte olmalıdır.
- Müzik dersi ancak yaşanarak ve yaşatılarak işlenebilir. Dolayısıyla bir ders içerisinde müziğin tüm boyutlarına olabildiğince yer verilmeye çalışılmalıdır.

Program Vizyonu

İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programının vizyonu; öğrencilerin müziği etkinlikler aracılığıyla bizzat yaşayarak hayatlarının ayrılmaz bir parçası haline getirmeleri ve müzik yoluyla;

- Kendisi ve çevresiyle barışık,

- Milli ve uluslararası kültürü tanıyan,
- Vatan ve millet sevgisine sahip.
- Çevresine karşı duyarlı,
- Sanatın her türüne açık.
- Çevresindeki değişimlere uyum sağlayabilen.
- Mutlu, kişilikli ve özgüveni olan bireyler olarak yetişmeleridir.

Programın Temel Yaklaşımı

Yapılandırmacı anlayış, öğrenci merkezli bir anlayışa dayanmakta olup öğrencinin yeni bir bilgiyi daha önceki beceri ve yaşantı süzgecinden geçirip yeniden yorumlaması ve kendi zihninde tasavvur etmesidir.

Yapılandırmacı kurama göre:

- Her birey, öğrenme ortamına daha önce sahip olduğu ön bilgi ve inançlarla gelir.
- Öğrenme, toplumsal bir sürecin parçasıdır.
- Kalıcı izli esas öğrenme, etkinlikler aracılığıyla olur
- öğrenme pasif bir süreç değil, öğrencinin içerisinde bizzat yer aldığı, sürekli ve dinamik bir işlemdir.
- Kazanılan bilgi, her birey tarafından hem kişisel hem de sosyal anlamda yeniden yapılandırılır
- Yukarıda İfade edilen temel prensiplere uygun bir öğretim yapabilmek için; öğretmenin de kendi öğretim stratejisini oluşturmaya İzin verilmelidir. Teknoloji, etkin. özgün, amaçlı ve işbirlikçi bir öğretim gerçekleştirebilmek için işe koşulmalıdır. Ayrıca, öğrencilere bilgilerini sınama fırsatı verecek çeşitli öğrenme yaşantıları sunulmalıdır.

Özetle, müzik eğitiminde yapılandırmacılık:

- Öğretmeye değil, öğrenmeye önem verir.
- Bireylerin farklılığını kabul eder.
- Öğrencilerin araştırıcılığını destekler.
- Öğrenme sürecinde daha önceki yaşantılara önem verir.
- Öğrenme de performans ve etkinliklere ağırlık verir.

- Öğrencinin nasıl öğrendiğini dikkate alır.
- Öğrencinin sosyal bir çevre içerisinde öğrenmesi anlayışına dayanır.
- Öğretimde gerçekçilik ve İşlevselliği destekler.
- Öğrencilere bilgi oluşturma ve deneyimlerinden sonuç çıkarma fırsatını sağlar.

Müzik Dersi Öğretim Programının Temel Yapısı (1-8. Sınıflar)

Müzik Dersi öğretimi Programı'nın Yapısı: genel amaçlar, temel beceriler, öğrenme alanları, kazanımlar, etkinlikler ve açıklamalardan oluşmaktadır.

Genel Amaçlar

Müzik öğretimin amacı, Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin;

- Müzik yoluyla estetik yönünü geliştirmek.
- Duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmek.
- Yaratıcılık yönünü geliştirmek.
- Müzik kültürü ve beğenisini geliştirmek.
- Yetenek ve potansiyellerini müzik üretme yoluyla geliştirmek.
- Yerel, bölgesel, ulusal, uluslararası müzik kültürünü geliştirmek.
- Bireylerin kişilik ve özgüven gelişimlerine katkı sağlamak.
- Müzik yoluyla zihinsel becerilerin gelişimini sağlamak.
- Müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkileri geliştirmek.
- Müzik yoluyla hoşgörüyü geliştirmek.
- Müzik ile diğer sanat dalları arasındaki ilişkiyi fark etmek.
- Bireysel ve toplu olarak, değişik türlerde şarkı dinlemek, söylemek ve çalmak.
- Müziksel algı ve bilgisini geliştirmek.
- Düzeyine uygun müzikleri analiz etmek ve açıklamak.
- Türkçeyi doğru ve anlamlı kullanmak.
- Dinlediği, söylediği ve çaldığı müzikleri dansa dönüştürmek.
- Müzik dağarcığını çeşitli etkinliklerde sergilemek.

- İstiklal Marşı başta olmak üzere ulusal marşlarımızı özüne uygun söylemek.
- Müziği başka anlatım biçimlerine dönüştürmek.
- Yasanımda müzikten yararlanmak.
- Kendisini müzik yoluyla ifade etmek.
- Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygusunu geliştirmek.
- Çok yönlü ve hoşgörülü bir müzik anlayışı kazanabilmek.
- Kendine uygun bir müziksel kişilik geliştirmek.
- Ulusal birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmak.
- Atatürk'ün müzikle ilgili temel görüşlerini doğru olarak anlamak.
- Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramak.
- Atatürk ilke ve inkılaplarına gönülden bağlı olmak.

Temel Beceriler ve Değerler

Müzik 1-8 öğretim Programı içerdiği öğrenme alanları ve kazanımlarla öğrencilerde aşağıdaki temel becerilerin ve değerlerin gelişmesini sağlayacaktır. Bu programla ulaşılması beklenen temel beceriler ve değerler;

Temel beceriler

- Türkçeyi etkili ve güzel kullanma
- Yaratıcılık
- Eleştirel Düşünme
- Kişisel ve Sosyal Değerlere önem Verme
- Bilgi Teknoloji ilerini Kullanma
- Müzik Okuryazarlığı

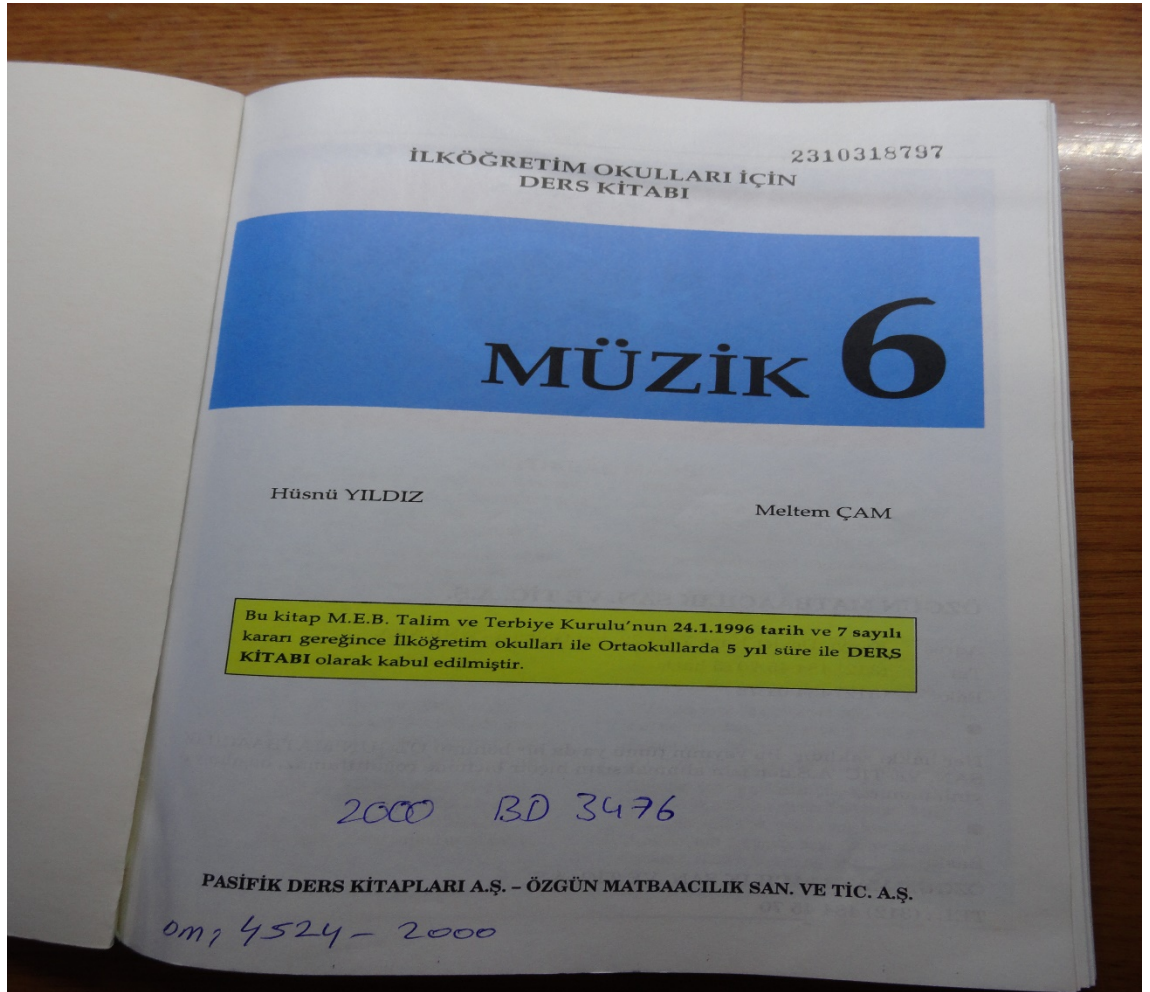
Değerler

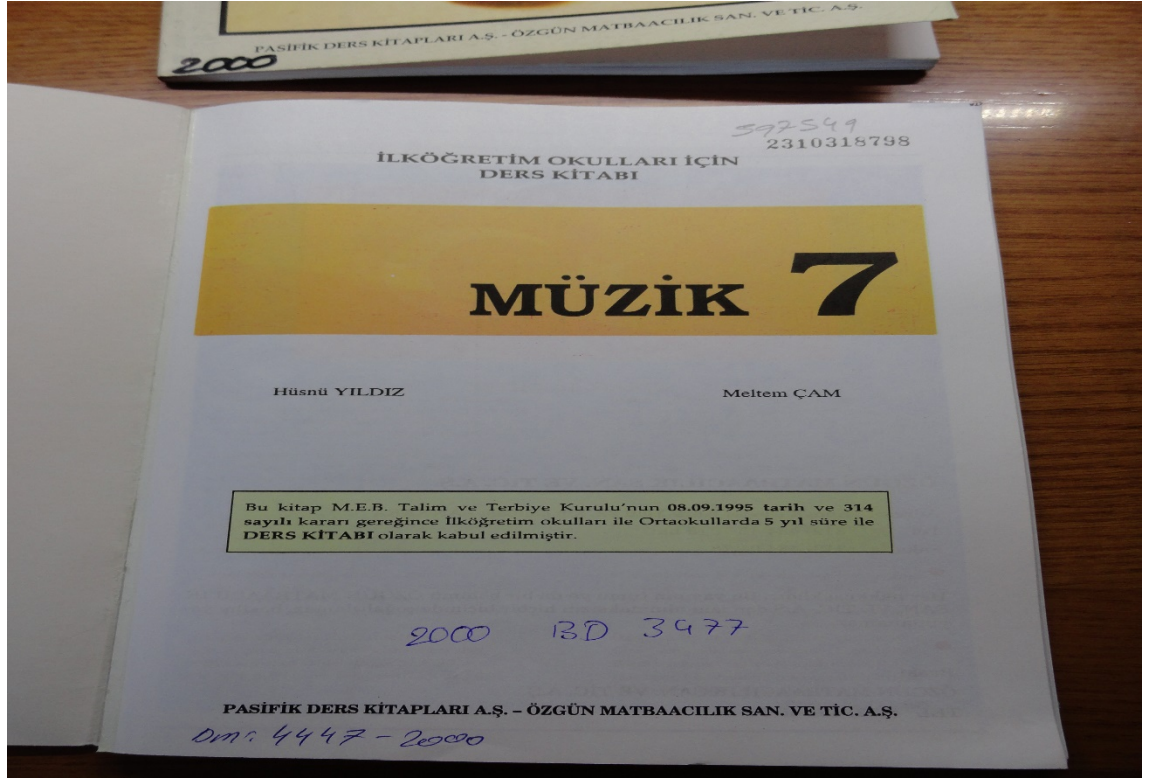
- Paylaşım
- Hoşgörü
- Sorumluluk
- Katılımı,

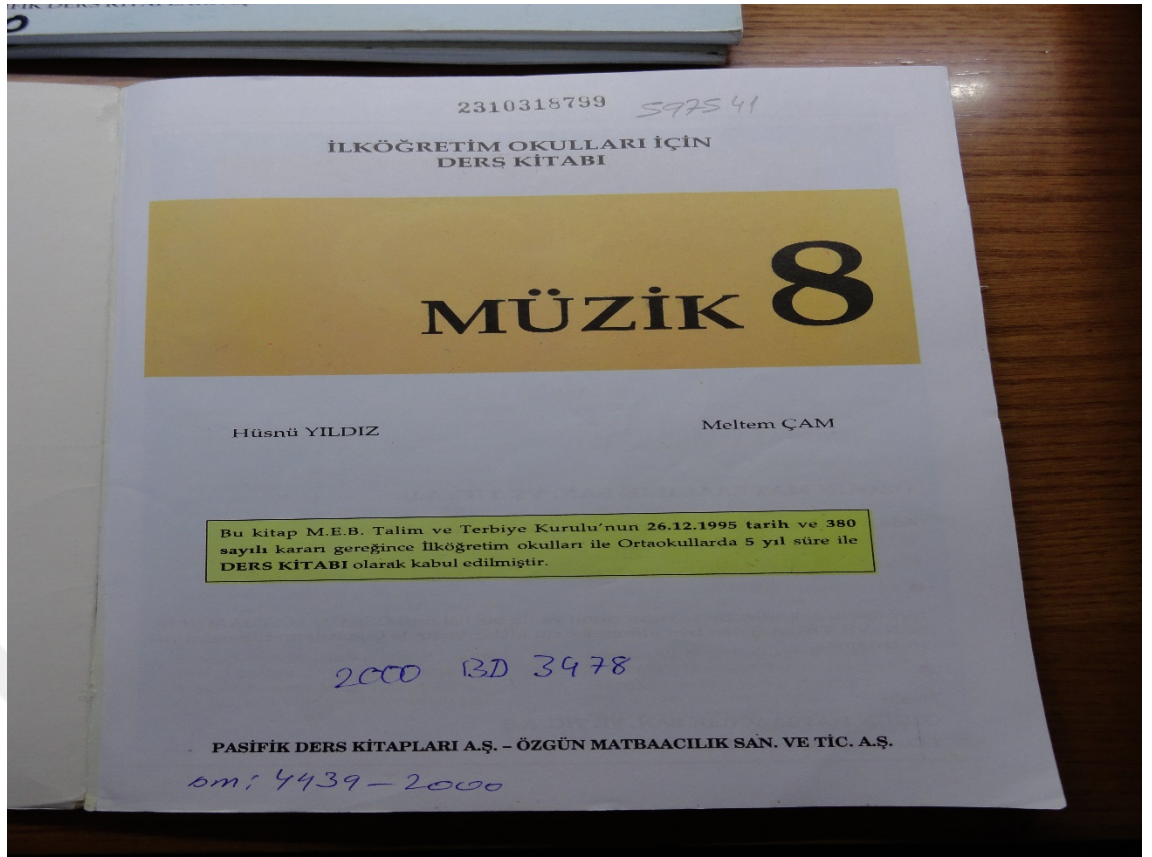
Maddeleri olarak sıralanmıştır.

EK-3

**1996-1997 İLE 2007-2015 YILLARI ARASINDA MİLLİ EĞİTİM
BAKANLIĞINA İLKÖĞRETİM 2. KADEME OKULLARINDA OKUTULAN
DERS KİTAPLARINA AİT RESİMLER**

2310306823
İLK ÖĞRETİM

MÜZİK

7. SINIF

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 25 Nisan 1996 gün ve 118 sayılı kararıyla 1996 - 1997 öğretim yılından itibaren 5 yıl süre ile **Ders Kitabı** olarak kabul edilmiştir.

Hazırlayan
Şinasi AYDIN

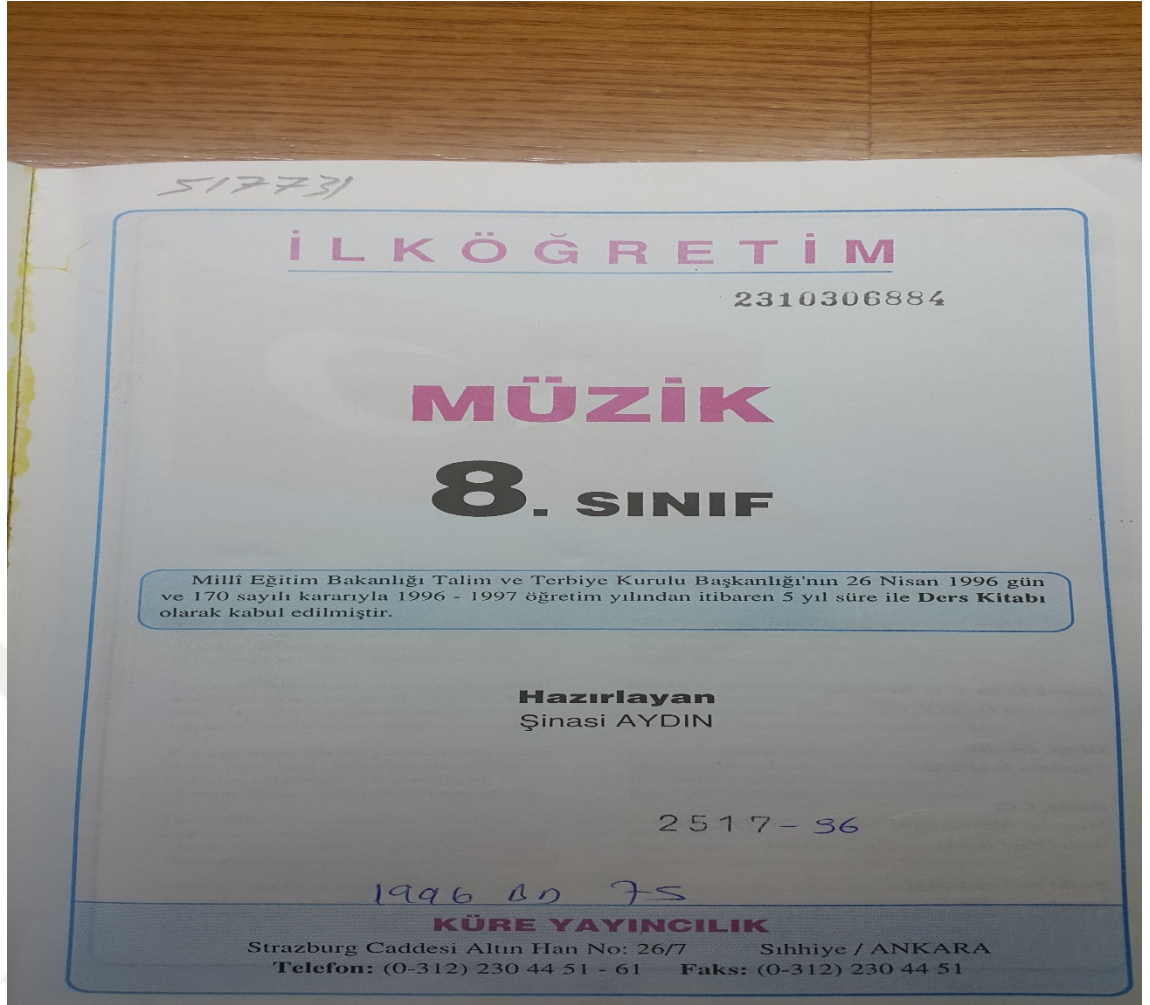

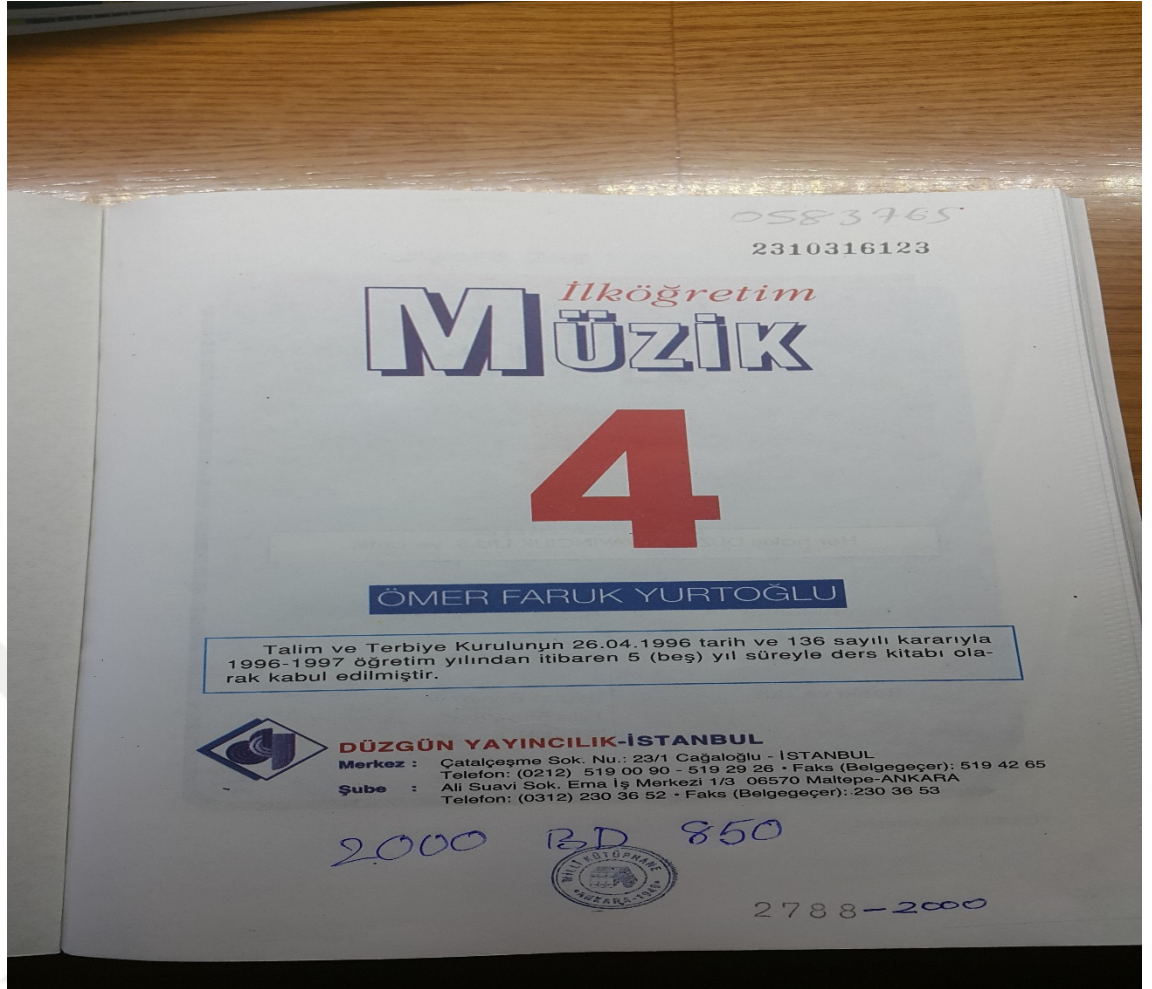
1274-36

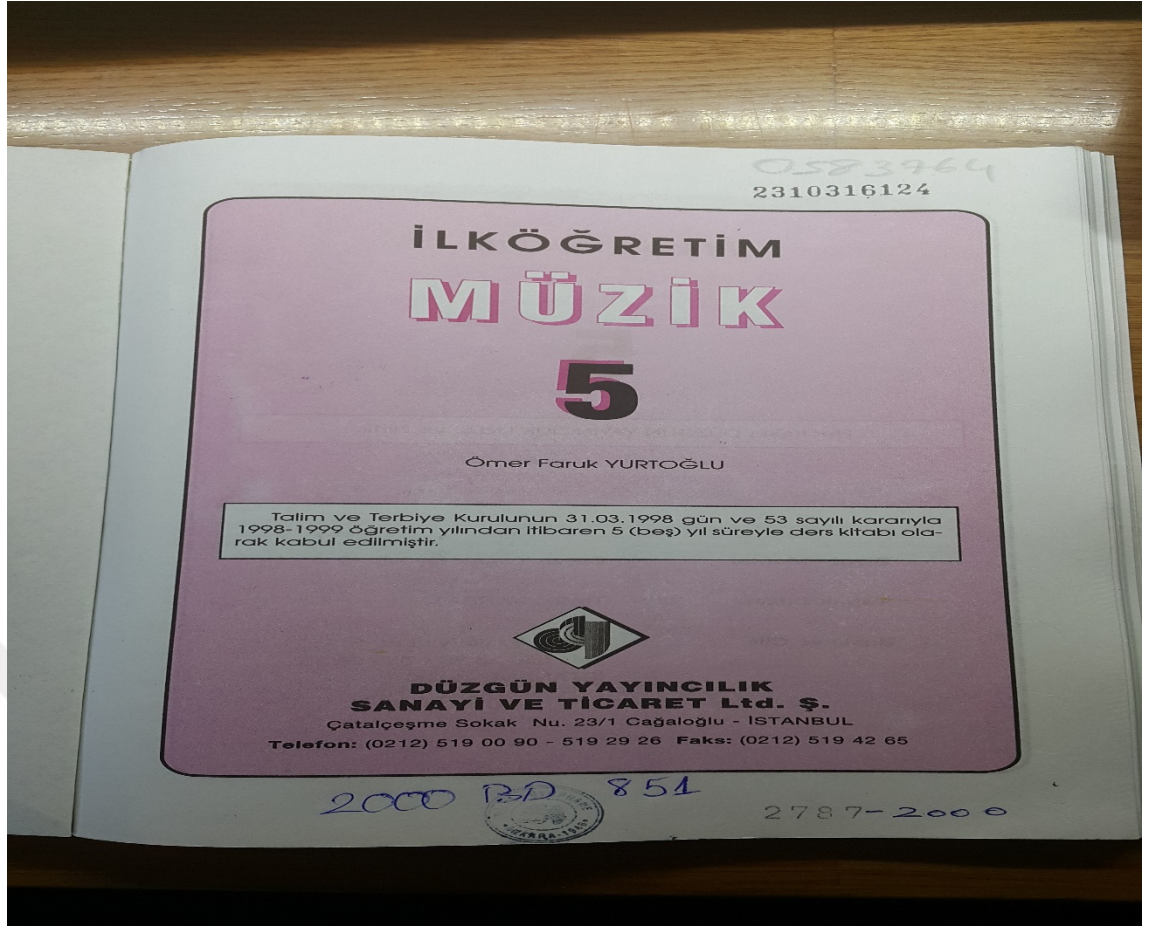
1996 BD 11

KÜRE YAYINCILIK

Strazburg Caddesi Altın Han No: 26/7 Sıhhiye / ANKARA
Telefon: (0-312) 230 44 51 - 61 Faks: (0-312) 230 44 51

0583763

2310316074

M^{İlköğretim}ÜZİK

6

ÖMER FARUK YURTOĞLU

Talim ve Terbiye Kurulunun 22.05.2000 tarih ve 142 sayılı kararıyla 2000-2001 öğretim yılından itibaren 5 (beş) yıl süreyle ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

DÜZGÜN YAYINCILIK-İSTANBUL

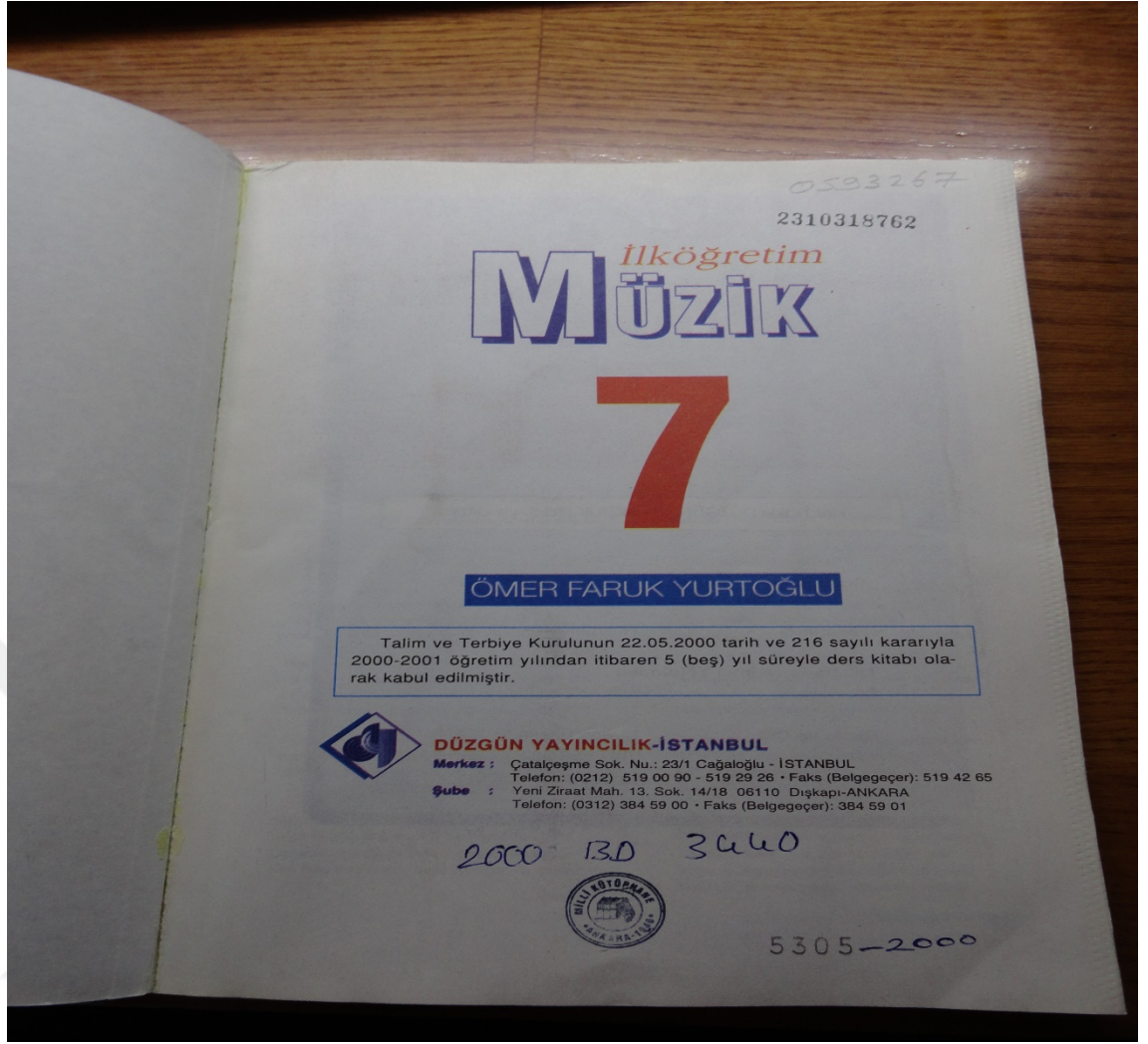
Merkez : Çatalçeşme Sok. Nu.: 23/1 Cağaloğlu - İSTANBUL
 Telefon: (0212) 519 00 90 - 519 29 26 • Faks (Belgegeçer): 519 42 65
Şube : Ali Suavi Sok. Ema İş Merkezi 1/3 06570 Maltepe-ANKARA
 Telefon: (0312) 230 36 52 • Faks (Belgegeçer): 230 36 53

2000 (35)

801

2786-2000

0583762
2310316073

M^{İlköğretim}ÜZİK

DERS KİTABI

8

ÖMER FARUK YURTOĞLU

Talim ve Terbiye Kurulunun 15.06.1999 tarih ve 53 sayılı kararıyla 1999 - 2000 öğretim yılından itibaren 5 (beş) yıl süreyle ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

DÜZGÜN YAYINCILIK-İSTANBUL

Merkez : Çatalçeşme Sok. Nu: 23/1 Cağaloğlu - İstanbul
tlf. : (0212) 519 00 90 - 519 29 26 faks: 519 42 65
Şube : Ali Suavi Sok. Ema İş Merkezi 1/3 Maltepe - ANKARA
tlf : (0312) 230 36 52 faks: 230 36 53

2000

BD 800

2785-2000

İLKÖĞRETİM

MÜZİK

DERS KİTABI

4

Prof. Dr. Salih AKKAŞ

Bu kitap Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu'nun 18.05.2001 tarih ve 298 sayılı kararı ile 2001-2002 öğretim yılından itibaren 5 yıl süreyle **DERS KİTABI** olarak kabul edilmiştir.

PASİFİK YAYINLARI

İLKÖĞRETİM
M Ü Z İ K
DERS KİTABI

5

Prof. Dr. Salih AKKAŞ

Bu kitap Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu'nun 18.05.2001 tarih ve 142 sayılı kararı ile 2001-2002 öğretim yılından itibaren 5 yıl süreyle **DERS KİTABI** olarak kabul edilmiştir.

PASİFİK YAYINLARI

İLKÖĞRETİM
M Ü Z İ K
DERS KİTABI
8

Prof. Dr. Salih AKKAŞ

İLKÖĞRETİM

MÜZİK

6

DERS KİTABI

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 01.02.2001 tarih ve 5 sayılı kararı ile
2001 - 2002 öğretim yılından itibaren 5 (beş) yıl süre ile
Ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

Prof. Kadir KARKIN

ELİT YAYINCILIK

Ali Süavi Sokak Nu.: 1/4 06570- Maltepe/ANKARA
Telefon : (0.312) 231 47 99 - 231 24 33
Belgegeçer (faks): (0.312) 230 66 55

İLKÖĞRETİM

MÜZİK

7

DERS KİTABI

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 01.02.2001 tarih ve 6 sayılı kararı ile
2001 - 2002 öğretim yılından itibaren 5 (beş) yıl süre ile
Ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

Prof. Kadir KARKIN

ELİT YAYINCILIK

Ali Süavi Sokak Nu.: 1/4 06570- Maltepe/ANKARA
Telefon : (0.312) 231 47 99 - 231 24 33
Belgegeçer (faks): (0.312) 230 66 55

İLKÖĞRETİM

MÜZİK

8

DERS KİTABI

Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 12.12.2000 tarih ve 422 sayılı kararı ile
2001 - 2002 öğretim yılından itibaren 5 (beş) yıl süre ile
Ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

Prof. Kadir KARKIN

ELİT YAYINCILIK

Atı Süavi Sokak Nu.: 1/4 06570- Maltepe/ANKARA
Telefon : (0.312) 231 47 99 - 231 24 33
Belgegeçer (faks): (0.312) 230 66 55